

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Poznań, środa dnia 23 stycznia 1934

Nr. 31 Wydanie P

Rok 30

Poznań, 22 stycznia.

Pakty na targach genewskich

Przed wyjazdem swym z Genewy odwiedził min. Laval poraż wtóry przebywającego w swym apartamencie i niedomagającego min. Becka. O rozmowie, która odbyła się w cztery oczy, nie było żadnych urzędowych komunikatów.

Tegoż samego dnia przed odwiedzeniem polskiego ministra spraw zagranicznych odbył min. Laval dwie ważne rozmowy, z komisarzem Litwinowem i dwukrotnie z min. Beneszem. Wiadomo było wszystkim, że dokoła tych trzech spotkań obracają się główne zabiegi delegacji francuskiej na sesji Rady Ligi.

Z dobrze poinformowanych źródeł angielskich wyszła wiadomość, że Mała Ententa wraz z blokiem bałkańskim miały naciskać na Laval'a, aby nie spieszył się zbyt z realizacją układów rzymskich, a zato zakrzęczał się bliżej koło paktu wschodniego. W tym samym dniu złożył Litwinow wobec przedstawiciela Havasa w dość mocnej formie oświadczenie, że uważa chwilę za odpowiednią, aby wreszcie przystąpić do finalizacji paktu wschodniego, niezależnie od tego, czy Niemcy i Polska do niego przystąpią. Od oświadczenia Litwinowa odżegnywał się, co prawda p. Laval bardzo stanowczo, oświadczając na herbatce z dziennikarzami, że nie jest za słowa te współodpowiedzialny.

Powyższe, choć fragmentaryczne epizody z zakończonej sesji Rady Ligi rzucają więcej światła na zakulisową grę polityczną w Genewie, niżby to uczyniły oficjalne komunikaty. Dla Polski, która, acz nie jest zapewne w grze tej partnerem aktywnym, tem niemniej w rozwoju rzeczy jest zainteresowana, zasługują poszczególne stadja skomplikowanego toku obrad genewskich na pełną uwagę.

Już w czasie wizyty Laval'a w Rzymie śledziła Mała Ententa postęp rozmów francusko-włoskich z zrozumiałym napięciem, a nawet z pewnym zakłopotaniem. Uspakajające, szczere zresztą, zapewnienia Francji co do jej wierności dla sojuszników z pod znaku Małej Ententy, nie mogły oczywiście zmienić faktu, że chwila pogodzenia się Paryża z Rzymem oznacza pierwszorzędną wagę zwrot w polityce europejskiej, większy może w skutkach dla Francji niż dla Włoch, a w każdym razie doniosły dla Europy środkowej. Bo wiem przez pakt z Rzymem dowiodła Francja, że uważa partnera włoskiego za co najmniej równorzędnego na torze politycznym w Europie południowo-wschodniej i środkowej, tak że Mała Ententa odtąd dzielić będzie miłość Francji — choćby nie wiem jak silną i nadal trwałą — wspólnie z Italią. W tem świetle zrozumieć można wysiłki Małej Ententy w Genewie, aby zahamować nieco bieg realizacji układów rzymskich.

Sprawa autonomji G. Śląska

Wielkie debaty w sejmie śląskim — Przemówienia pos. Hagera i marsz. Wolnego za koniecznością utrzymania autonomji

Katowice. (Tel. wł.) Odbyło się plenarne posiedzenie sejmiku śląskiego, na którym przeprowadzono dyskusję nad oświadczeniem wojewody Grażyńskiego.

Przedstawiciel klubu „sanacyjnego” pos. Witczak zgłosił deklarację solidaryzującą się z nowym projektem konstytucji, uchwalonym przez Senat.

Przedstawiciel posłów Ch. Dem. i N. P. R. dr. Hager w dłuższym przemówieniu uzasadniał stanowisko w kwestjach ustrojowych, a specjalnie w sprawie autonomji śląskiej. Mówca podkreślił, że autonomja jest potrzebna, oraz przynosi pożytek nie tylko ludowi śląskiemu, ale i państwu. Przypominając, w jakich warunkach politycznych uchwalony został statut organiczny województwa śląskiego w 1920 r., stwierdził, że wypowiedział się za nim jednomyślnie Sejm ustawodawczy i cały ówczesny rząd polski. Z okazji tej wówczas przedstawiciel rządu, oraz szereg wybitnych reprezentantów życia politycznego w Polsce wyraził ludowi śląskiemu pełne zaufanie, obdarzając go autonomją. Mówca zapytuje się, czy przeciwnicy autonomji mogą obecnie twierdzić, iż lud śląski zawiódł w najcięższych chwilach, korzystając ze swych praw autonomicznych, nigdy nie odmawiał państwu poparcia i dobrze zdał swój polityczny i narodowy egzamin wobec państwa.

Następnie pos. Hager zestawiał poglądy, które się pokrywają i uwypuklił, że różnica polega jedynie na tem, iż żąda powstrzymania formalnych przepisów statutu organicznego przy zmianie autonomji, obóz natomiast „sanacyjny” z wojewodą na czele, solidaryzuje się ze stanowiskiem Senatu zmieniającego autonomję jednomyślnie przez centralne władze ustawodawcze, nie troszcząc się o przepisaną ustawą zgodę sejmiku śląskiego.

W dalszym ciągu pos. Hager przypomina m. in., że z końcem 1926 r. na balkonie ratusza w Tarn. Górach stał mówca (wojewoda Grażyński), którego mowa wywarła na posła Hagera niezapomniane wrażenie. Mówca ten zakończył swą mowę mniej więcej tak: „Twych praw, ludu śląski, będę bronił

do upadłego. Wolalbym umrzeć — niżbym miał ciebie w potrzebie opuścić”.

W końcu mówca przeciwstawił głoszonej przez wojewodę i klub N. Ch. Z. P. zasadzie państwa totalnego, zasadzie państwa, opartego na etyce chrześcijańskiej, państwa, w którym nacelną tezą winien być nakaz: „Przedewszystkiem bądźciez kochać Boga, a potem bliźniego swego, jak siebie samego”.

Następnie marszałek Wolny, którego zastąpił wicem. Kędzior, podkreślił, że należy do tych, którzy obecnie obowiązujący statut organiczny zredagowali. Specjalnie, o ile chodzi o art. 44 statutu organicznego, stwierdza, że on właśnie był jego autorem. Mówca podkreśla, że wobec danych ludowi

śląskiemu przyrzeczeń nie można artykułu tego skreślić, bez zgody sejmiku śląskiego. P. marsz. Wolny nie przeczy, że niektóre przepisy statutu nie dały się w praktyce utrzymać, i że np., o ile chodzi o policję wojewódzką, to Śląsk w rzeczywistości ma jedynie prawo kłaść fundusze na jej utrzymanie, a o organizacji policji decyduje Warszawa. To samo dzieje się w dziedzinie szkolnictwa i innych dziedzinach.

Pos. Pant w imieniu klubu niemieckiego deklarował lojalność wobec państwa polskiego.

W obronie autonomji przemawiał jeszcze kilku posłów z P. P. S. i Ch. D. Na niedzielę zapowiedziano wiece w sprawie zagrożonej autonomji.

„Times” o stosunkach polsko-francuskich

London. (PAT.) „Times” w depeszy swojego warszawskiego korespondenta stwierdza, że podczas, gdy rząd polski byłby w zasadzie skłonny przystąpić do konwencji austriackiej, to negatywny stosunek kół miarodajnych polskich wobec paktu wschodniego nie uległ zmianie.

„Oficjalne stanowisko wobec Francji było ostatnio stanowczo bardziej

pojedyncze ze strony Polski — stwierdza dziennik. Widoczna jest tendencja wyrównania, jeżeli cena nie będzie zbyt wysoka, wszystkich nieporozumień, które maciły stosunki polsko-francuskie w ciągu ostatniego ubiegłego roku, lecz chęć przywrócenia sojuszu polsko-francuskiego do jego dawnej żywotności nie idzie tak daleko, aby miano zgodzić się na pakt wschodni.”

Sukces listy narodowej w Przemyślu

Przemyśl. (Tel. wł.) W niedzielę odbyły się w Przemyślu po raz trzeci wybory uzupełniające do rady miejskiej w czwartym okręgu, t. j. w Zasaniu, z powodu unieważnienia poprzednich z maja i listopada ub. r. przez wojewodę lwowskiego. Dzień minął w zupełnym spokoju.

Uprawnionych do głosowania było 3.846. Głosowało 2.352. Lista Stronnictwa Narodowego uzyskała 499 głosów, Zjednoczenie Chrześcijańsko-Społeczne B. B. 1169, P. P. S. — 581, komuniści — 21, nieważnych kartek 17. Wobec tego podział mandatów przedstawia

się następująco: Stronictwo Narodowe 1 mandat, B. B. 3, P. P. S. 1.

Wynik wyborów oznacza sukces listy Stronnictwa Narodowego, która mimo nieprawdopodobnej wprost kampanji oszczerstw, rzucanych przez „sanację” na czołowego kandydata listy, mgr. Włodzimierza Bilana, uzyskała więcej głosów, niż poprzednio. Mianowicie w maju r. ub. lista narodowa skupiła 224 gł, w grudniu r. ub. 404 gł, a obecnie 499 głosów.

Na listę „sanacyjną” głosowali masowo Żydzi, którzy własnej nie wystawili. Część ich poparcia P. P. S. Przy obecnych wyborach „sanacja” straciła mandat na rzecz socjalistów.

Ciągnięcie loterii

Warszawa. (Tel. wł.) W ciągnięciu Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

20 000 zł — 150261.
2 070 zł — 62148, 73417, 106738, 121846.

1 000 zł — 17065, 20311, 50302, 56020, 100016, 156850, 157503. (w)

Nowe obciążenie?

Warszawa. (Tel. wł.) Obiegają pogłoski, jakoby projekt daniny szkolnej miał być wycofany kosztem nowego dodatku do podatku kryzysowego. (w)

W jutrzejszym wydaniu głównym zamieścimy feljeton kulturalny prof. dr. Wacława Sobleskiego p. t.: „Czy brązują, czy odbronzowują”.

Moment ten zauważył w porę Litwinow. Od chwili uroczystego wstąpienia Rosji do Ligi Narodów w wrześniu roku ub. minęło parę miesięcy, a tak upragniony przez Moskwę pakt wschodni nie posunął się o krok naprzód. Dyplomacja francuska wykazała tymczasem aktywność na innym terenie — rzymskim — i już zdążyła osiągnąć tu wybitnie pozytywne rezultaty. W ludzkich stosunkach następuje w takich razach uczucie — zazdrości. W stosunkach politycznych wyraziło się to w cytowanym wyżej oświadczeniu Litwinowa dla Havasa, by czemprędzej realizować pakt wschodni. Właśnie rywalizacja paktu wschodniego z protokółem rzymskim była osią konferencji, które zajęły p. Lavalowi główny czas w Genewie.

Z trudnego tego dla dyplomacji francuskiej dylematu szukał p. Laval drogę wyjścia, marząc o tem, by wobec stosunkowo równych szal wag wspomnianych paktów uzyskać dla jednej z

szal przewagę. Dlatego owe konferencje z min. Beckiem, które miały skłonić Polskę do zgody na pakt wschodni i dopomożenia temsamem Francji przy kłopotliwej decyzji.

Wobec tego jednak, że Polska — jak donoszą ostatnie dzienniki paryskie — pozostała nieustraszoną, musi Francja sama powziąć decyzję: albo ulec presji Litwinowa i finalizować pakt wschodni bez Niemiec i Polski, albo też skierować główny wysiłek na realizację paktu rzymskiego, pozostawiając pakt wschodni na dalszym planie.

P. Laval jest, zdaje się, raczej zwolennikiem drugiej alternatywy, już choćby z uwagi na jego współautorstwo w układach rzymskich, jak i z racji łatwiejszej ich realizacji, aniżeli Locarna wschodniego. Ale czy zaryzykuje on zrazić sobie Moskwę?

Polska może prędzej czy później być tu bezpośrednio zainteresowana, dlatego winna pilnie śledzić przebieg sprawy.

Wybuchy gazów w kopalniach

Dwie wstrząsające katastrofy — 12 zabitych i wielu rannych w Jugosławii — Również 12 zabitych i 71 rannych w Pensylwanii

Białogrod. (PAT) W miejscowości Zajeczar w Serbii wydarzyła się w jednej z kopalń katastrofa wskutek wybuchu gazu ziemnego. 24 górników zostało zasypanych. Według ostatnich wiadomości 11 górników poniosło śmierć na miejscu. 12 jest rannych, a jeden zginął bez wieści.

Zajeczar miasteczko nad rz. Timokiem we wsch. Jugosławii o przeszło 100 km od Niszu. — Red.

Białogrod. (PAT) W pobliżu Zajeczar, jak już donosiliśmy, nastąpił wczoraj wybuch gazów w jednej z tamtejszych kopalń. Dokładnych szczegółów narazie brak. Według doniesień prasy w chwili wybuchu znajdować się tam miało kilkuset robotników. Właściciel kopalni otrzymał jakoby informację, iż w chwili katastrofy znajdowało się w kopalni tylko 24 górników, z których 6 wydobyto już nieżywych. Późniejsze głosy prasy podały ilość zabitych 11 oraz 5 ciężko i 71 leżących rannych i zaginionych.

Wiedeń. (Tel. wł.) Na podstawie doniesień z Białogrodu wydobyto dotąd 12 zabitych z kopalni Zajeczar i przewieziono ich do oddalonej o pięć kilometrów od kopalni małej kapliczki.

O samej katastrofie niema dotąd żadnego urzędowego komunikatu. Według opowiadania wyratowanych górników, powodem wybuchu były nieszczerne lampy górnicze. W niedzielę nie pracowano i w tym dniu nie wietrzono kopalni. Przed zjazdem górników w poniedziałek, nie przeprowadzono analizy powietrza. Od nieszczernej lampy nagromadzone gazy się zapaliły i wybuchły. Zwłoki wydobytych 12 górników są zupełnie zwięglone.

Nowy Jork (PAT). Z 200 robotników, zatrudnionych w kopalni „Gilberton” w Pensylwanii, gdzie nastąpił wybuch gazów, dwóch zginęło w płomieniach, a pięćdziesięciu wydostano na powierzchnię zatrutych gazami.

Pozostałych stu kilkudziesięciu górników wydobyto po trzygodzinnej ak-

cji ratunkowej. Niektórzy są w stanie bardzo ciężkim.

London. (Tel. wł.) Według najnowszych doniesień z Nowego Jorku

wydobyto dotąd 12 zabitych i 71 rannych, jako ofiary katastrofy na kopalni Gilberton w pobliżu Pottsville w Pensylwanii.

Austria wciąż pod grozą niebezpieczeństwa

Warszawa. (Tel. wł.) Dzisiejsze doniesienia z rozmaitych stolic Europy jednolicie oceniają rolę Polski, która swoje stanowisko do paktu wschodniego uzależnia od stosunku do Niemiec.

Równocześnie podkreślają niebezpieczeństwo, wylanające się dla Austrii. Habicht, który był w ukryciu, od chwili zabójstwa Dollfussa, wraca podobno znowu do Monachjum, aby kierować propagandą hitlerowską w Austrii. Czynniki kierownicze zdają sobie sprawę z napiętej sytuacji i już dzisiaj z kół rządowych padają przestrogi przed daniem postuchu ja-

kiejkolwiek nielegalnej akcji.

Sfery rządowe są zaniepokojone niedaniem się misji austriackiego ministrowi spraw zagranicznych Bergera w Genewie, który nie zdołał pozyskać odpowiednich gwarancji. Stało się to wskutek chwiejności samych Austriaków w sprawie Habsburgów. Mała Ententa stanowczo odrzuca myśl o objęciu tronu austriackiego lub węgierskiego przez Habsburgów, natomiast ani Wiedeń ani Budapeszt nie są zdecydowane. To zagadnienie będzie też przedmiotem rozmów pomiędzy Francją i Anglią podczas wizyty Flandina w Londynie. (w)

Raid samochodowy do Monte Carlo

Wiedeń. (Tel. wł.) Żaden z sześciu uczestników raidu do Monte Carlo, którzy wystartowali z Aten, nie przybył do Wiednia do chwili zamknięcia kontroli. Wszyscy utknęli w śniegu.

Natomiast 18 automobilistów z pośród tych, którzy wystartowali z Palermo, minęło stolicę Austrii i udało się w dalszą drogę do Monachjum. Z

Palermo wyruszyło 27 uczestników, lecz z powodu śniegu we Włoszech czy też zamarzniętych dróg, kilku się wycofało jeszcze na terenie Włoch.

Berlin. (Tel. wł.) Do godz. 7.25 wystartowało z Monachjum 13 uczestników z tych, którzy wyruszyli z Palermo. Udali się oni w dalszą drogę do Stuttgartu i Strasburga.

Wytyczne polityki Japonii

London. (Tel. wł.) We wtorek otwarto w Tokio sesję senatu. Przemawiali premier Okada i min. spraw zagranicznych Hirota.

Premier Okada podkreślił, że stosunki Japonii z Sowiecami i Chinami znacznie poprawiły się. Japonia prowadzi w stosunku do ZSRR politykę pokojową, którą ułatwi zawarty układ w sprawie sprzedaży kolei wschodniej. Stosunki z Mandżukuo wzmocniono przez utworzenie biura mandżurskich w Hsing-king i Tokio. Te dobre stosunki gwarantują pokój na wschodzie.

Przechodząc do polityki morskiej premier stwierdził, iż Japonia oczekuje, że dotychczasowy układ zastąpiony zostanie innym, sprawiedliwszym. Przyznaje, iż wydatki w budżecie na wojsko są stosunkowo wysokie, lecz

jest to konieczne dla bezpieczeństwa państwa ze względu na obecne położenie międzynarodowe.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 22. 1. 1935 r.

Spędzono: Wołów: 45, buhaj 130, krów 310, świni 1900, cieląt 550, owiec 100, — razem 3035 zwierząt.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

Ceny loco Targowca Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:

Woły:

Pełnomięsiste wytuczone nieoprzegane	50—54
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	42—46
Mięsiste tuczone starsze	32—36
Miernie odżywione	26—28

Buhaje:

Wytuczone pełnomięsiste	46—48
Tuczone mięsiste	34—38
Nietuczone dobrze odżywione starsze	26—28
Miernie odżywione	22—26

Krowy:

Wytuczone pełnomięsiste	48—52
Tuczone mięsiste	38—42
Nietuczone dobrze odżywione	22—26
Miernie odżywione	18—20

Jałowice:

Wytuczone pełnomięsiste	50—54
Tuczone mięsiste	42—46
Nietuczone dobrze odżywione	32—36
Miernie odżywione	26—28

Młodzieź:

Dobre odżywione	26—28
Miernie odżywione	24—26

Cielęta:

Najprzedniejsze cielęta wytuczone	56—62
Tuczone cielęta	48—54
Dobrze odżywione	42—46
Miernie odżywione	36—40

OWCE:

Wytuczone pełnomięsiste jaźnięta i młodsze skopy	00—00
Tuczone starsze skopy i maciorki	46—52
Dobrze odżywione	00—00

ŚWINIE (TUZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi:	54—58
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi:	50—52
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi:	46—48
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	40—44
Maciory i późne kastraty	42—50

Przebieg targu bardzo spokojny.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 22. 1. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono przy braku oddawców za 5% poz. konwers. 65% oraz za 4% premj. dol. 52,60.

W papierach lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy dolarowe po 48,25%, natomiast za 4½% listy dolarowe w zlocie płacono 48¼%, w końcu obracano 4% listami konwert. po 50%.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 97,25.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztuke.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 65.— P.
4% poz. premj. dol., serja III 52,60 P.
4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Przn. Ziem. Kred. 48,25 +
4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 w zlocie Pozn. Ziem. Kred. 48,25 P.
4% listy zast. konwert. ostepm. P. Z. K. 50.— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 97,25 P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 22. 1. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne

Zyto 55 tonn par. Poznań 15,50

Ceny orientacyjne:

Zyto (Usposeb. spokojne)	15,25—15,50
Pszenica (Usposeb. słabe)	15,50—16,00
Jęczmień browarowy	21,25—22,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 710—725 g/l.	20,50—20,75
Jęczmień 680—690 g/l.	19,00—19,50
Usposobienie stałe.	
Owies (Usposeb. spokojne)	15,25—15,75
Maka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	21,75—22,75
żytnia I gat. 0,65% wł. w.	20,75—21,75
żytnia II gat 55—70% wł. w.	15,25—16,25
żytnia posł. pon. 70% wł. w.	13,25—14,25
żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,25—18,25

Usposobienie spokojne.	
pszenica gat IA 0-25% wł. w.	26,50—29,00
pszenica gat IB 0-45% wł. w.	26,00—26,50
pszenica gat IC 0-55% wł. w.	25,00—25,50
pszenica gat ID 0-60% wł. w.	24,00—24,50
pszenica gat IE 0-65% wł. w.	23,00—23,50
pszen gat IIA 20-55% wł. w.	22,00—22,50
pszen gat IIB 20-65% wł. w.	21,50—22,00
pszen gat IIC 45-65% wł. w.	18,50—19,00
pszen gat IIF 55-65% wł. w.	15,75—16,25
psz. gat IIIA 65-70% wł. w.	14,75—15,25
psz. gat IIIB 70-75% wł. w.	12,25—12,75

Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	10,00—10,75
Otręby pszenne grube stand.	10,50—11,00
Otręby pszenne średnie st.	9,75—10,25
Otręby jęczmienne	10,25—11,75
Rzepak zimowy	41,00—44,00
Rzepak latoowy	38,00—40,00
Siemię lniane	43,00—45,00
Gorczyca	40,00—43,00
Wyka latoowa	23,00—25,00
Groch Viktorja	39,00—42,00
Groch Folgera	32,00—35,00
Lubin niebieski	8,50—9,00
Lubin żółty	10,00—10,50
Seradela	11,00—13,00
Koniczyna czerwona surowa	130,00—140,00
Koniczyna czerw. 95—97% cz.	155,00—165,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna szwedzka	180,00—200,00
Koniczyna żółta odluszczone	70,00—80,00
Przełot	80,00—100,00
Tymoteusz	60,00—70,00
Rajgras angielski	80,00—90,00
Słoma pszenka luzem	2,50—2,70

„ pszenka prasowana	3,10—3,30
„ żytnia luzem	3,25—3,50
„ żytnia prasowana	3,75—4,00
„ owsiana luzem	3,75—4,00
„ owsiana prasowana	4,25—4,50
„ jęczmienna luzem	1,95—2,45
„ jęczmienna prasow.	2,85—3,05
Siano zwykle luzem	7,50—8,00
„ zwykle prasowane	8,00—8,50
„ nadnoteckie luzem	8,50—9,00
„ nadnoteckie pras.	9,00—9,50
Makuch lnian w tafiach	17,25—17,75
Makuch rzepakowy w tafl.	13,25—13,50
Makuch słon. w tafl. 42/43%	18,50—19,00
Śrut Soja	20,00—20,50
Mak niebieski	34,00—37,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1930 tonn, pszenicy 120 tonn, jęczmienia 452,5 tonn, owesa 285 tonn, maki żytniej 25 tonn, maki pszennej 29,5 tonn, otrab żytnich 281 tonn, otrab pszennych 110 tonn, otrab jęczmiennych 60 tonn, gorczycy 10 tonn, grochu polnego 15 tonn, seradeli 15 tonn koniczyny szwedzkiej 3 tonny, koniczyny białej 0,7 tonn, lucerny 1 tonna, nasion 0,3 tonn, makuchu lnianego 30 tonn, makuch upalimowego 7,5 tonn, makuchu kokosowego 7,5 tonn, słomy 16 tonn, maki ziemniaczanej 15 tonn.

OSTATNIE WYNIKI

Mistrzostwa hokejowe

Dawos, godz. 12.30. (Tel. wł.) Zakończyły się dwa spotkania, przyczem oba daly wyniki nierozstrzygnięte. Szwajcaria i Austria 1:1 (0:1, 0:0, 1:0); Szwajcarzy wyrównali w ostatniej minucie. — Czechosłowacja i Włochy 1:1 (0:0, 1:0, 0:1). — Obecnie zarządzone 10-minutowe dogrywki aż do uzyskania bramki. Jeżeli w tych dogrywkach 3 razy po 10 min. nie będzie wyniku, lub znów uzyska się remis, wówczas mecz się powtórzy.

Dawos, godz. 13. (Tel. wł.) W ciągu dziesięciominutowej odgrywki Czechosłowacja zdobyła cztery bramki przez Maleczka i Toziczkę, wobec czego wynik ogólny jest 5:1. Spotkanie Austria i Szwajcaria trwa.

Wiadomości

„Daily Presse” donosi, że układ handlowy niemiecko - irlandzki ma być wkrótce podpisany. W układzie tym Niemcy mają zobowiązać się do powiększenia zamówień na bydło i produkty mleczne.

W związku z reorganizacją prezydium rady ministrów premier Flandin powołał min. pełnomocnego w Pradze, Noela, przebywającego chwilowo w Paryżu na stanowisko sekretarza generalnego prezydium rady ministrów. Jak twierdzą, Noel pełnić będzie jednocześnie funkcje przedstawiciela dyplomatycznego Francji w Pradze.

25 stycznia rozpoczyna się w Moskwie konferencja kolejowa w sprawie bezpośredniej komunikacji sowiecko - rumuńskiej. Przewidziana jest odbudowa mostu na Dnieprze pod Tyraspolem. (m. powiatowe gub. odeskij — red.), zburzonego w r. 1918. Do Moskwy przybywa 5 wyższych urzędników rumuńskiego min. komunikacji.

Z ogłoszonych danych statystycznych, dotyczących emigracji, wynika, że liczba paszportów, wydanych w r. 1934 obywatelom amerykańskim, wynosi 154.333. Zgórą 80 proc. tych paszportów wydano osobom, udającym się do Europy zachodniej. Wśród emigrantów przeważają znacznie kobiety.

Junosza-Stępowski

Warszawa. (Tel. wł.) Stan zdrowia Kazimierza Junoszy-Stępowskiego po operacji poprawił się, tak że niebezpieczeństwo minęło. (w)

Min. Beck

Warszawa. (Tel. wł.) Min. Beck zaraz po przyjeździe położył się do łóżka, jest bowiem ciągle niedysponowany. (w)

Proces krzeszowski

Kraków. (Tel. wł.) Jeszcze w sobotę mieli zeznawać biegli, jednak wskutek nagłego zachorowania jednego z wotantów, sędziego dr. Kurzera, proces został odroczony. Nie wznowiono go ponieważ sędzia dr. Kurzer nadal świadectwo lekarskie, iż jest chory na grypę i przez 5 dni nie będzie mógł opuszczać mieszkania.

Wobec tego proces odroczono aż do wtorku 29 stycznia, godz. 9 rano. Trybunał rozważał dopuszczalne w tym wypadku przez procedurę dalsze odbywanie procesu przed sądem jednoosobowym, jednak powziął decyzję odraczającą.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,28½ — 5,28¾ zł, w Gdańsku na Warszawę 5,27 zł.

Kurs guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 guld. gd. w dewizach 172,39 zł, gotówką 172,35 zł.

Izby pracy

Minister opieki społecznej p. Poniatowski oświadczył niedawno pewnej delegacji, która interwenjowała u niego w sprawie pogłosek o unifikacji związków zawodowych, że resort jego obecnie tem zagadnieniem się nie zajmuje, że natomiast odbywają się studia przygotowawcze nad zorganizowaniem izb pracy.

W ten sposób kompetentny czynnik oficjalny potwierdził, że rząd zamierza powołać do życia prawnopubliczną reprezentację pracy najemnej, o czym pisaliśmy już dwukrotnie na łamach „Kurjera”. Z oświadczenia ministra wynika, że odrzucono wysuwana przez pewne koła „sanacyjne” idee „zglajszaltowania” istniejących obecnie związków zawodowych i że niejako ponad ich głowami postanowiono stworzyć samorząd pracowniczy.

Różnica nie jest istotna. Gdyby bowiem obok urzędowych i przymusowych izb pracy pozostały nawet przy życiu dobrowolne związki zawodowe, to z pewnością utraciłyby one siłę atrakcyjną, jaką obecnie posiadają, a którą jest obrona praw i bytu robotnika, wykonywana głównie zapomocą umów zbiorowych. Prawo zawierania takich umów w tych dziedzinach pracy, w których będą one dopuszczone, przejdzie na ustawowe przedstawicielstwo robotnicze, czyli na izby pracy. W tych warunkach jest rzeczą bardzo wątpliwą, czy robotnik, obciążony przymusowym podatkiem na rzecz tych izb, zechce w dzisiejszych, ciężkich czasach płacić jeszcze dobrowolną składkę do związku. W ten sposób, jeżeli związki nie zginą nawet gwałtowną śmiercią, — co zresztą wyłączone nie jest, — to będą skazane na powolne zamieranie.

Niewiadomo jeszcze, jakie będą uprawnienia zamierzonych izb pracy, czyli jaka rola przypadnie im w naszym życiu społecznym. Stosując analogię do istniejących już izb przemysłowo-handlowych, rzemieślniczych i rolniczych, należałoby rolę także ich pracowniczej siostrzycy określić jako bardzo skromną. Wiemy, że istniejące izby — poza wyrażaniem od czasu do czasu opinii o ustawodawczych i gospodarczych projektach rządu — niewiele więcej robią, ale zato sporo kosztują, hodując na swem łonie jeszcze jedną latorośl tak bujnie u nas krzewiącą się biurokracji.

Według dotychczas obowiązującej Konstytucji izby samorządu gospodarczego mają zadanie ściśle gospodarcze. Nowy projekt Konstytucji, zawierający obok wyżej wymienionych także izby wolnych zawodów, rozszerza znacznie rolę samorządu gospodarczego, zrównując go z samorządem terytorjalnym. Mianowicie odnośny ustęp 3 artykułu 4 projektu konstytucyjnego brzmi: „Państwo powoła samorząd terytorjalny i gospodarczy do udziału w wykonywaniu zadań życia zbiorowego”.

To jest ujęcie bardzo szerokie. Nie wiemy jeszcze, jaka treść je wypełni, w każdym jednak razie stwierdzamy, że „zadania życia zbiorowego” obejmują nie tylko sprawy gospodarcze i społeczne, ale także i — polityczne.

Dziewięćlatnie doświadczenie wykazuje aż nadto dobitnie, że obóz „sanacyjny” traktuje samorząd, zarówno terytorjalny jak i gospodarczy, przede wszystkim jako narzędzie, służące do utrwalenia jego wpływów politycznych. Zaraz po przewrocie majowym ówczesny premier p. Bartel, nie czekając na normalną, na ustawach opartą, rozbudowę samorządu gospodarczego, powołał do życia trzy komisje, nazwane popularnie „bajratami”, z których jedna była surogatem izby pracy. Te „facho-

we” i „rzeczowo” pracujące komisje miały być przeciwstawieniem przeżartego „partijnictwem” i w sprawach gospodarczych niekompetentnego Sejmu.

Nie udało się wprawdzie p. Bartłowi ta impreza, bo owe „bajraty” po paru posiedzeniach, wcale nie prze-

wyszających poziomem obrad Sejmu przestały istnieć. Ale ich idea przewodnia przetrwała i jest nadal realizowana, o czym świadczy zarówno projekt nowej Konstytucji, jak i zapowiedź powołania do życia izb pracy.

M. K.

Posiedzenie Rady Ligi Narodów, na którym postanowiono przyłączyć Saarę do Niemiec, przyczem jako datę przyłączenia ustalono 1 marca.

U „nowej kobiety”

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Paryż, 19 stycznia.

Na Polach Elizejskich pośród sklepów z konfekcją damską, pośród banków i kawiarni, otworzyły się ostatnio oddziały jeszcze jednej instytucji. Jej miano? — „Nowa kobieta”.

Za wspaniałymi witrzynami nie widnieją jednak żadne niewieście fatalaszki, umieszczone tam natomiast ogromne mapy, wykazujące czerwono na białym, że Francuzka chce głosować, oraz że w Europie jedynie właśnie Francuzki, Szwajcarki, Jugosłowianki i Bułgarki prawa tego nie posiadają. Równocześnie ze mną przypatrują się owej mapie i odczytują postulaty feministyczne dwaj paryscy sfozery, poczem kiwając głowami oświadczają: „Oczywiście — teza ta da się obronić!”

Wchodzę do „ogniska nowoczesnej kobiety”. Przy trzech biurkach wre praca, denerwuje się telefon. Na ścianach wiszą napisy w rodzaju: „Ośrodek propagandy za równością praw obywatelskich i politycznych Francuzów i Francuzek”, dalej: „Szkoła dla mówczyń”, jeszcze dalej „Nowa szkoła pokoju”. Trzeba bowiem wiedzieć, że impreza propagandowa „nowej kobiety” kieruje p. Ludwika Weiss, była kierowniczka znanego tygodnika politycznego „Europe Nouvelle”.

W piśmie tem starała się ona przez szereg lat nawrócić Europę na wiarę brianizmu, pragnąc „rozbroić” militarizm europejski. Dzisiaj p. Weiss zamierza piórem, słowem i czynem — rozbroić nieprzejeźdźnych senatorów francuskich, przeciwstawiających się przyznaniu prawa wyborczego kobietom. Czy powiedzie się jej lepiej z podbojem twierdzy luksemburskiej, niż ze zdobyciem arsenału europejskiego, to inna rzecz. Ale dziś sprawie tej poświęca się ona z wielkim zapalem, organizując po całej Francji odczyty, propagandę kinematograficzną, publikując artykuły i traktaty.

Mam właśnie kilka ich egzemplarzy w ręku. Jeden zwraca się do Francuzów i żąda „wyzwolenia politycznego” kobiety oraz prawa „integralnego głosowania”, które powinna jej nadać przyszła reforma ustroju państwowego. Drugi przeznaczony jest dla kobiet zamężnych i wykazuje, że zostały one wszelkich swych praw pozbawione na rzecz mężów. Trzeci wreszcie nawołuje do czynnej akcji celem złamania opozycji senatu i osiągnięcia pełnych praw politycznych, ponieważ Francuzka płaci podatki, a mimo to nie może brać żadnego udziału w życiu politycznym i ekonomicznym swego kraju.

Jest to rzeczywiście punkt najdrażliwszy. Niezliczone Francuzki, panny i mężatki, nie tylko pracują w biurach, nie tylko są konduktorkami w tramwajach i autobusach, ale, cówięcej, duży ich liczebny przeważa różne domy handlowe, nieraz dobrze prosperujące, a więc placące poważne podatki. Żadna jednak nie może podnieść głosu w żadnej sprawie publicznej, a gdy udaje się do banku, to musi mieć pozwolenie mężowskie na podjęcie sumy pieniężnej, przez siebie zarobionej, z wyjątkiem naturalnie wypadku, gdy przy zawarciu aktu małżeńskiego jest

przeprowadzona t. zw. „séparation des biens” (separacja majątkowa).

Pominąwszy jednak te anomalje, zachodzi pytanie, czy naprawdę Francuzka pragnie uzyskać owo prawo głosowania. Osobiście, mając stosunki w bardzo różnorodnych tutejszych kołach kobiecych, nie mam tego wrażenia, bo gdyby kobiety francuskie tego chciały, jużby to osiągnęły. Francuzka uważa, że ze względu na ewolucję ogólną powinna prawo to osiągnąć, ale ten sąd nie jest wynikiem potrzeby, ani głębokiego przekonania. Francuzka bowiem trzymała się i trzyma — od długich wieków — słynnej tezy Krasickiego „My rządźmy światem, a nami kobiety”. Należy zresztą nawiasem dodać, że tezę tę stosowała zawsze z ogromnym powodzeniem!

P. Weiss jest natomiast zdania, że od czasu wojny przebudziło się ogromne „sumienie polityczne”. Francuzki, która zwłaszcza po wypadkach lutowych zaczęła z coraz to większą uwagą i zainteresowaniem śledzić bieg życia politycznego. Kierowniczka biura „nowej kobiety” organizuje swe propagandowe odczyty głównie wśród warstw niezamożnych. W niektórych wielkich domach krawieckich, których właścicielką jest kobieta, udało się jej zorganizować te odczyty przy wychodzeniu robotnic z pracowni. Mogą one opuścić pracownię kwadrans przed 7-mą — czyli o 15 minut wcześniej — ale pod warunkiem, że przez ten czas posłuchają wykładu na temat niewiasty nowoczesnej. Oczywiście w ośrodkach fabrycznych sprawa przedstawia się nie tak łatwo, gdyż pracujące w nich kobiety należą już zazwyczaj do różnych syndykatów.

Dążeniem panny Weiss — jak już zaznaczyliśmy — jest przede wszystkim nawrócenie senatorów na rzecz pici pięknej, a następnie uzyskanie dla kobiet prawa głosowania do instytucji miejskich, jako pierwszego szczebla w tej hierarchii uprawnień. Dokola organizacji p. Weiss skupiły się i inne stowarzyszenia kobiece, kierowane czyto przez p. Brunswick, dyrektorkę pisma „Française”, czyto przez znaną adwokatkę p. Marjé Vérone przeważnie mające zabarwienie lewicowe.

W siedzibie „Nowej kobiety” odnosi się rzeczywiście wrażenie, że ma się do czynienia z generacją kobietą zupełnie „wymancypowaną”. Najlepszy zresztą tego przykład dała mi kierowniczka tej instytucji; zaferowana przyjmowała różne wizyty, dyktowała listy, dawała rozporządzenia do 7-ej godz. wieczorem, jakby poza tem biurem i jego sprawami nic dla niej istniało — tymczasem nazajutrz rano odbył się... jej ślub. W tej nowej roli będzie napewno z nieminiejszą energią walczyła o równość praw — kobiety zamężnej.

Na zakończenie zapytajmy, czy obecne wysiłki ośrodka propagandowego p. Weiss są czemś nowym? Gdzież tam! Przeczytajmy ten oto cytat: „Paryżanki od niemal dwudziestu lat, jakkolwiek nie uknuły żadnego spisku, jednak dążą wszystkie do tego samego celu, a mianowicie do posiadania władzy mężczyzn. Wówczas

UWAGI

Forbach jest małą osadą na lotaryńskiej ziemi Francji, odległą jakie 3 kilometry od granicy niemieckiej. Z okolicznych wzgórz dojrzeć można wieżę Saarbrücken, siedzibę Międzynarodowej Komisji Rządzącej, — pozatem w spokojnych czasach nie wskazywało na bliskość gorącej atmosfery plebiscytowej, tuż za granicą.

Dziś jest inaczej. Forbach, mała miejscina, jest ludzkim mrowiskiem. Setki i tysiące uchodźców z Saary, obawiających się represyj „Frontu Niemieckiego”, tłoczy się przed wejściem do prowizorycznego biura paszportowego francuskiego i błaga o prawo wjazdu na teren republiki. Zastępy dziennikarzy z różnych stron świata zaludniają Forbach, niby obozowisko, węszą się z sensacją i dodają atmosferze podniecenia. Wydano do tej pory 5 tysięcy wiz wjazdowych. Problem imigracji znów wyrasta dla republiki francuskiej jako zagadnienie, nie wiedzieć czy polityki, czy też — miłosierdzia.

Sprawa przyjęcia wychodźców z Saary wywołuje we Francji różnorodne komentarze. Panowałyby zapewne jednoduśność wśród gościnnego z tradycji i tolerancyjnego społeczeństwa francuskiego, gdyby nie klęska bezrobocia, trapiąca francuski rynek pracy. Pisze więc „Figaro” w artykule wstępnym: „Pierwszym naszym obowiązkiem jest dbać o to, aby akcja humanitarna na rzecz wygnańców nie wywołała niehumanitarnych skutków dla ludności Francji. Jesteśmy bowiem krajem, w którym bezrobocie silnie wzrasta. Jeśli się patrzy, jak Ameryka północna, która jest 30 razy większa, a posiada tylko $\frac{1}{10}$ gęstości zaludnienia Francji, nie przyjmując żadnego emigranta robotnika, — jak Anglja utrudnia dostęp do swych olbrzymich posiadłości, nie można powiedzieć, aby kontrola na naszych granicach miała charakter nieprzyjazny dla cudzoziemców. Chodzi o zagadnienie bardzo bolesne, nawet tragiczne.”

Istotnie, gdy się zważy, ile namiętnych polemik właśnie w ostatnich tygodniach wywołała na łamach prasy francuskiej sprawa robotników cudzoziemskich, ile trudności ma rząd, by znaleźć drogę pośrednią między postulatami robotniczymi a interesem publicznym, — nie trzeba wymagać rzeczy niemożliwych, stawiać żądań nadmiernych. Każdy pojedynczy Saarczyk z owych kilku tysięcy zaopatrzonych w wizy, który otrzymuje prawo azylu we Francji, stanowi przykład wspaniałomyślności francuskiej, dobrowólnej, bezinteresownej, pojętej w myśl zasad chrześcijańskich.

Ale czyż rzeczywiście nigdy nie wynagrodzonej? Jeśli spojrzeć na historię ruchów emigracyjnych, doświadczenie uczy, że wpływ obcych przysparzał nieraz krajom cennego materiału ludnościowego: Hugonotów francuskich Holandj, Szwecji, Prusom, — Irlandczyków i Niemców Północnej Ameryce, — wreszcie niejedno pokolenie polskie różnym stronom szerokiego globu. Tak więc historia dba o to, by gest gościnności nie był niezapłacony.

wszystko będzie szło lepiej, ale nie należy przeprowadzić tej rewolucji zbyt gwałtownie; naszym planem jest zdobyć placówek, zajmowanych przez mężczyzn, sprawowanie, podobnie jak oni urzędów publicznych...”

Z jakichże czasów pochodzi ten cytat? Z XVIII-go wieku, z książki Rostif de la Bretonne’a. Widzimy więc, że rzeczywiście niema nic nowego pod emancypacyjnym słońcem niewieścich uroszczeń. Chyba to, że warunki życia kardynalnie się zmieniły i one to właśnie dyktują kobietom podjęcie dawnych planów, których urzeczywistnienie jest dzisiaj dla nich kwestją bytu, gdy dawniej było tylko kaprysem.

IRENA BRIARES.

Działacze „sanacyjni” skazani za obrazę armji

Z Chorzowa donoszą:

Przed sądem grodzkim w Chorzowie odbyła się rozprawa karna przeciw radnemu komisarycznemu z B. B. Leonowi Hadryanowi, oraz działaczowi „sanacyjnemu” Piotrowi Szelidze, którym akt oskarżenia zarzuczał obrazę wojska polskiego. Na rozprawie, która toczyła się przy drzwiach zamkniętych, przesłuchano kilku świadków, przeważnie wojskowych, którzy zeznawali na okoliczności, przytoczone w akcie oskarżenia.

W wyniku rozprawy sąd skazał obu „sanatorów”, wymierzając im po 50 zł grzywny, plus ponoszenie kosztów rozprawy. Sprawa ta ze względu na rodzaj przestępstwa, jak też i na osoby obu oskarżonych wzbudziła ogromne zainteresowanie.

Sprzedż kolei wschodnio-chińskiej

London. (Tel. wł.). Z Tokio donoszą:

Po 19-miesięcznych rokowaniach i 40 konferencjach zakończono narzeszcie rokowania w sprawie sprzedaży chińskiej kolei wschodniej.

Układ zawiera szczegóły przekazania tej kolei Mandżukuo. Sowiety odstepują: 1726 km szlaku kolejowego, 2567 km linii telegraficznych i telefonicznych, cały tabor, fabryki i warsztaty oraz rozległe posiadłości ziemskie.

Cena kupna, którą ustalono jeszcze w październiku r. ub. wynosi 170 milionów jen. Jedna trzecia część tej sumy wypłacona ma być w gotówce, pozostałe dwie trzecie w towarach. Spłata całej należności musi nastąpić w przeciągu trzech lat. Połowa sumy gotówkowej musi być uiszczona przy ostatecznym podpisaniu układu, reszta opiewająca zostanie w wysokości 3 proc.

W sprawie spłaty należności w towarach zawrże się w ciągu 6 miesięcy dalsze układy. Sowiety żądają rżu, surowego jedwabiu, mniejszych statków, maszyn i aparatów elektrycz-

nych, miedzi, herbaty i t. d., lecz nie chcą broni. Japonja przejmuję gwarancję za spłatę całej sumy. Ceny za towary ustali mieszana komisja.

Chińska kolej wschodnia czyli kolej północno-mandżurska, nazwana tak przez Japonję i Mandżukuo, połączona zostanie z linią transsyberyjską. W tym celu zawrże się specjalny układ. Urzędnicy sowieccy muszą powrócić do Rosji po pięciu miesiącach. Pensje i odprawy dla nich wypłacają Sowiety.

Układ główny we wszystkich powyższych sprawach podpisany zostanie w lutym. Japonja łącznie z Mandżurją zamierzają zorganizować ruch kolejowy. Projektuje się utworzenie nowego towarzystwa, obejmującego całe terytorjum mandżurskie, czyli kolej wschodnią, mandżurską i południową.

Ukończenie rokowań wita cała prasa japońska z dużym zadowoleniem, podkreślając ugodowość Rosji, która zrezygnowała z polityki imperialistycznej w Azji.

Echa plebiscytu w Saarze

LIST PASTERSKI
BISK. SEBASTIANA

Berlin (PAT). Biskup ze Spiry dr. Sebastian wydał list pasterski, w którym wyraża uznanie katolikom, należącym do jego diecezji, za opowiedzenie się w plebiscycie za przynależnością do Niemiec. Aktem tym dałi nowy dowód, że Kościół katolicki i niemieckość nie są przeciwieństwami.

Biskup Sebastian zaznacza równocześnie, że nie może odmówić uznania tym członkom diecezji, którzy przez 15 lat okazywali wierność ojczyźnie niemieckiej mimo, iż mogli mieć zastrzeżenia przeciwko natychmiastowemu przyłączeniu do Rzeszy.

Jak wiadomo, biskup Spiry, wspólnie z biskupem Trewiru wydał przed

plebiscytem odezwe, wzywając ludność katolicką w Saarze do głosowania na rzecz Niemiec.

PRZEKAZANIE WŁADZY

Saarbrücken (PAT) Przekazania władzy nad Saarą dokona w imieniu Ligi Nar. nie baron Aloisi, lecz przewodniczący komisji rządzącej Knox.

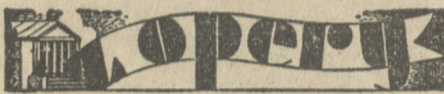
Paryż. (PAT.) Z Saarbrücken donoszą:

Urzędnicy cudzoziemscy Ligi Narodów pełnić będą służbę do 28 lutego b. r. 1 marca przybędzie do Saarbrücken komisarz Rzeszy do spraw Saary Bürckel i w imieniu rządu niemieckiego przejmie władzę na terytorjum plebiscytowym.

mi. A człek chodzi ulicami, wypatruje w witrynach owe pomarańcze i nie nie dostrzega, poprostu je pochowano. póki się nie wyważni wszystko: sprzedawać na sztuki czy na kilogramy?
WARSZAWIANIN.

Rozwiązanie „Legionu Młodych“ we Włocławku

Fermenty w łonie „Legionu Młodych“ trwają w dalszym ciągu, czego dowodem jest, że na mocy decyzji komendy głównej „Legionu Młodych“ rozwiązano obwód włocławski tej organizacji. Powodem było, według oficjalnego obwieszczenia, „niepodporządkowanie się władzom nadrzędnym Legionu, oraz podjęcie uchwały, wypowiedzającej posłuszeństwo komendantowi głównemu“.

„Paganini“, operetka w 3 aktach
Fr. Lehara

„Paganini“ na naszej scenie! Przecież nie jako demoniczna wizja najstraszniejszego ongiś władcy smyczka, ale w postaci bardziej ziemskiej. Operetka ta, zresztą nam nie nowa, wplata króla skrzypków w romansowe miłości i każe mu wygrywać (u nas za pośrednictwem p. Szulca) leharowskie kadenecje i trylery. Podobnie, jak wielu innych kompozytorów, Lehar z upodobaniem sięgnął po muzyka jako głównego bohatera operetki. Zwłaszcza, że pomogli mu w tem wydatnie libreciści Knepler i Jenbach, którzy w biografii Paganiniego „odkryli“ niejedno, o czem milczała dotąd historia.

Muzyka nie odbiega zbyt od typu, jaki spotykamy w wielu innych operetkach Lehara. Można w niej odnaleźć niejeden wdzięczny pomysł melodyjny, chyba że go słumi i przykryje niefortunną pętelką kapelmistrza. P. Buchwald, jak dotąd, nie wyrzekł się ambicji, aby orkiestrę słycać dyło najgłośniej ze wszystkiego. Przeglęszając listów, a zamiast prowadzić akompaniament za frażę śpiewaka, wyprzedza go nieraz o pół taktu. Nie wpływa to oczywiście dodatnio na samopoczucie solistów i dlatego zwłaszcza w dwóch pierwszych aktach odczytało się niepewność. Poza tem jednak trzeba przyznać, że artyści nie szczędzili starań ani zapału i przeważnie z dobrym skutkiem. Na czoło damskiego zespołu wysuwają się uroczą księżną p. Majchrzakównę (także głosowo miała wiele ładnych momentów), oraz jej primabaleri-
na p. Musielewska, która coraz bardziej scenicznie postępuje. Stylowym w kostjumie Paganinim był p. Peter, zmuszany do bisów wprawdzie nie za fascynującą grę na skrzypkach, ale za dobrze zaśpiewaną arję w drugim akcie. — Wreszcie powszechną wesolność budziły dobre kawały p. Kadena, a także zabawny „Pimpinelli“ w ujęciu p. Gruszczyńskiego. O p. Granowskim można śmiało powiedzieć, że był wzorowym mężem swej partnerki. Z mniejszych ról wymieniamy pp.: Trojanowską, Warchalewskiego i dalej „in gremio“ całą galerię typów z pod ciemnej gwiazdy, świetnie ucharakteryzowanych i wyuczonych przez reżysera p. Sendckiego. Wogóle cała scena w oberyż była b. żywotna i doskonale się udała. — Tak samo wszelkie ewolucje i popisy taneczne zyskały dużo oklasków.
Dr. Z. S.

Młodzież Wszchpolska

organizuje

II KURS KANDYDATÓW.

Zapisy kandydatów przyjmują się w lokalu Młodzieży Wszchpolskiej, przy ul. św. Marcina 65, w podwórzu na lewo, I ptr., codziennie w godzinach dyżuru od 12—13 i od 18—19.

Dziś, we wtorek, 22 bm. o godzinie 20 w lokalu własnym przy ul. św. Marcina 65, odbędzie się I ZEBRANIE KURSU KANDYDATÓW MŁODZIEŻY WSZCHPOLSKIEJ.

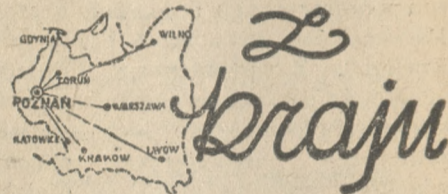
Referat wygłosi kol. prezes Stanisław Czapiński nt. „Naród i idea narodowa“.

W środę, dn. 23 bm. o godz. 20 w lokalu własnym, odbędzie się

ZEBRANIE
REFERATU ŻYDOWSKIEGO
Obecność członków konieczna.

ng 4635

NOWY GENERALNY WIKARJUSZ DIECEZJI ŚLĄSKIEJ

Dotychczasowy wikarjusz generalny ks. infułat Kasperlik wskutek kiepskiego stanu zdrowia, zwrócił się z prośbą do J. E. ks. biskupa śląskiego o zwolnienie z zajmowanego stanowiska. Ks. biskup Adamski przychylił się do prośby ks. infułata Kasperlika, wyrażając mu jednocześnie serdeczne podziękowanie za dotychczasową ofiarną pracę. W miejsce ks. infuł. Kasperlika, wikarjuszem generalnym diecezji śląskiej został mianowany ks. biskup sufragan dr. Teofil Bromboszcz, rodowity Ślązak.

ŻYDZI W SOPOCKIM KASYNIE GRY

Prasa żydowska z olbrzymim tupetem propaguje bojkot towarów niemieckich. W tymże celu odbywają się także liczne zebrańia uchwalające bojkot. Mimo to Żydzi licznie odwiedzają Sopoty i są stałymi klientami tamtejszej jaskini gry. Świeżo donoszą o popelnieniu zamachu samobójczego niejakiego Ludwika Berghofa z Polski, który przegrał tam większą sumę pieniędzy.

FALSZOWANIE ZNACZKÓW POCTOWYCH I SĄDOWYCH

W ostatnich czasach pojawiły się w okolicach Warszawy coraz częściej podrabiane znaczki pocztowe oraz sądowe. Po dłuższych obserwacjach policja wykryła w Wołomieni w mieszkaniu niejakiego Szulicha fabrykę tych znaczków. Sprawę aresztowano, a jako corpus delicti zabrano kłisze 25-groszowych znaczków pocztowych i 80-groszowych sądowych.

ARESZTOWANI ZA PRZEKRACZANIE USTALONYCH CEN NA POMARAŃCZE

Na zarządzenie władz dokonano w stołicy licznych aresztowań wśród hurtowników owocowych. Aresztowania pozostają w związku z ustalonymi ostatnio cenami na pomarańcze.

Jednocześnie zarządono likwidację grupy terrorystów, którzy zamknęli dostęp do hurtowni owocowych kupcom detalistom. Hurtownicy czynią zabiegi o zniesienie ceny maksymalnej w detalu 1,30 zł za 1 kg. i dowodzą, że sprowadzają lepsze gatunki pomarańcz z Włoch i Palestyny, które drożej się kalkulują. Zabiegi te, jak dotąd, nie odniosły skutku.

ECHA SPRAWY B. BURMISTRZA OTWOCKA GÓRZYŃSKIEGO

Zabiegi obrony aresztowanego b. burmistrza Otwocka Górzyńskiego o zwolnienie go z więzienia pozostały narazie bez skutku. G. pozostaje nadal w więzieniu. W związku z trwającym śledztwem, eksperci sądowi prowadzą dalsze badania celem ustalenia wysokości strat, jakie poniosło uzdrowisko Otwock za czas jego urzędowania.

ZE STATYSTYKI LUDNOŚCIOWEJ PŁOCKA

Na 1 stycznia r. b. Płock liczył 34141 mieszkańców. Wyznaniowo liczba ta przedstawia się następująco: rzym. - katolików 20.776, wyzn. mojżeszowego - 9.433, marjawitów - 474, eweng. augsbursk - 391, prawosławnych - 281, grecko - katolików - 15, ewang. reform. - 5, bezwyznaniowców - 24. Zwraca uwagę nikła stonkunkowo liczba wyznawców marjawityzmu, którego Płock jest główną siedzibą.

ZAKAZ HANDLU OKRĘŻNEGO WE LWOWIE

Urząd wojewódzki we Lwowie wydał zakaz wykonywania handlu okrężnego osobom bez stałej siedziby na wymienionych w zakazie ulicach. Tem samym główne ulice miasta będą uwolnione od natrętnych „handelesów“. Zakaz będzie obowiązywał od 1 kwietnia.

ARESZTOWANIA KOMUNISTÓW W MAŁOPOLECE WSCHODNIEJ

Ścigany listami gończymi agitator komunistyczny Piotr Andrejak, został ujęty w Skale nad Zbruczem. w chwili gdy zamierzał przedostać się do Bolezewi. — Na stacji kolejowej w Kaluszu aresztowano Klarę Fiszlerównę, uceźnicę 8 klasy gimnazjalnej, u której znaleziono odezwy i rozkazy partji komunistycznej.

plotki stołeczne

Sfery konserwatorskie postanowiły się zająć szybkim odnowieniem kaplicy Jagiellońskiej w katedrze wileńskiej. Nie wiadomo dlaczego i z jakich motywów, ale wiadomo, że archeolodzy, którzy byli zajęci czemś innym, otrzymali zlecenie przzerwania swych prac i zajęcia się Wilnem.

Przez Lwów i Kraków wracała do kraju wycieczka dziennikarzy czeskosłowackich, którzy bawili przez dwa tygodnie w Rosji Sowieckiej. Jakkolwiek w wycieczce brali udział dziennikarze koalicji rządowej, ale przebieg wycieczki śledziło z uwagą całe społeczeństwo czeskosłowackie.

Podczas wycieczki wygłosił Litwinów przemówienie wybitnie polityczne i podnoszące rolę Czechosłowacji w Europie, a zwłaszcza w świecie słowiańskim. Rzecznicy czeskosłowaccy odpowiadali gorąco, wskrzeszając wspomnienia sławizmu.

Jest rzeczą bardzo znamionną, że pierwsza wycieczka dziennikarzy państw słowiańskich była właśnie z Czechosłowacji. A Czechosłowacja uznała de iure Sowiety dopiero niespełna pół roku.

W Polsce mówiło się o wycieczce naszych dziennikarzy do Sowieców przed dwoma laty. Akurat niebawem po bytności Radka w Polsce i objeździe przezeń granicy zachodniej. Mówiło się wiele o tem latem i jesienią 1932 roku. Potem wszystko się rozplynęło. O nawiązaniu bliższych stosunków przestało się mówić, a teraz doprawdy niema o czem mówić, gdyż prasa sowiecka zajmuje wobec naszej polityki stanowisko bardzo krytyczne.

Podobnie coś się stało z Jugosłowianami. Zapowiadano tam wizytę naszych prasowców latem względnie jesienią. Wskutek zamachu marsylskiego do niej nie doszło. A teraz po wizycie Goemboesa w Polsce i obronie Węgiek przez Polskę w Genewie stosunki są bardzo naciągnięte.

Jak to doprawdy robią się z igły — widły! Exemplum: niesamowita i ko-

WYCIECZKA WIOSENNA

5-29
KWIEŃNIA
1935

CENY OD 530 ZŁ.

HISZPANJA
MAROCCO
RIVIERA
MALLORCA
PORTUGALJA
HOLANDJA

GDYNIA-AMERYKA

LINJE ŻEGLUGOWE S.A.
WARSZAWA, PL. MAKACHOWSKIEGO 4.

oraz

„Orbis“, Wagons Lits/Cook.

szmarna historia z Stępowskim. Jedno zdraśnięcie o koronę królewska, którą już tyle razy wkładał i zdejmował. Zakazanie krwi, Bóg wie, co — i doprawdy, chociaż mu lepiej, niebezpieczeństwo utraty reki jeszcze nie minęło.

Przykry wypadek świetnego artysty dał sposobność stwierdzenia, jak Kazimierz Junosza - Stępowski jest popularny. Wśród Warszawiaków było silne poruszenie. Stanowczo większe, a niżeli gdyby podobne nieszczęście dotknęło kogokolwiek z finansistów lub polityków.

Ród artystów ciągle się cieszy wielkim wzięciem w mieście. To pozostałość z dawnych lat, kiedy teatr był świątynią ducha narodowego, a artyści jej kapłanami. Ich życiem i przeżyciami ludziska się ogromnie interesują. Niedawno np. miasto obiegała plotka o rzekomej śmierci Pogorzelskiej. Zapewniano najsolennie, że wiedza, gdzie, kiedy i w jakich okolicznościach umarła. Zaraz dodawano, że prasa jest skonstruowana, by wiadomości o jej śmierci nie podawać. Oczywiście wszystko było nieprawdą, a Pogorzelska żyje spokojnie i traktuje te plotki jako zapowiedź długowieczności.

Co za rwytes z pomarańczami! Dzienniki rozpisują się o tem kolumna-

Przeciwnie wypadaniu włosów
Trilysin
 TONIKUM DLA WŁOSÓW

Kupież znika.
 Wypacanie włosów ustaje.
 Włosy odrastają.

Tg 140

O państwo narodu polskiego

Przemówienie sen. Joachima Bartoszewicza z Kiubu Narodowego w czasie rozprawy konstytucyjnej w Senacie

Podaliśmy już obszernie streszczenie mowy sen. dr. Stanisława Głabińskiego w Senacie, uzasadniającej odmowne stanowisko Klubu Narodowego wobec projektu konstytucyjnego B. B. Obecnie dajemy streszczenie mowy, wygłoszonej również z ramienia Klubu Narodowego przez prezesa zarządu głównego Stronnictwa Narodowego sen. Joachima Bartoszewicza, która stanowi cenne uzupełnienie wywodów sen. Głabińskiego:

CO JEST CELEM PROJEKTU B. B.?

Wysoka Izbo! Zabierając głos przy końcu ogólnej dyskusji nad projektem reformy konstytucyjnej w Polsce, będę się ograniczał do uwydatnienia momentów politycznych tej reformy. Nie będę rozwodził się nad postanowieniami tego projektu, ale chcę tylko ująć jego sens polityczny i charakter tej proponowanej reformy. Mam do tego chyba pełne prawo, albowiem nikt przecież nie wątpi w to, że konstytucja jest wielkim aktem politycznym.

Otóż jaki jest charakter, jaki jest sens polityczny proponowanej nam reformy? Pan referent, zachwalając ten projekt w komisji konstytucyjnej, powiedział, że jego wielką zaletą jest, iż nie jest on rewolucyjny. Ja się chętnie na to godzę. Istotnie ten projekt nie jest wcale rewolucyjny; jest on raczej w całości konserwatywny. Projekt ten ma utrwalić dzisiejszą rzeczywistość polską. Zdaje mi się, że pod tym względem jest zgoda powszechna, bo to przyznaje i sam pan referent i nikt, zdaje się, nie przypuszcza, ażeby właśnie ten projekt konstytucyjny miał zmienić coś w dzisiejszej polskiej rzeczywistości.

Pan referent powiedział również, że właśnie zaletą tego projektu jest to, iż obóz „sanacyjny” szedł do niego ostrożnie, stopniowo, przez rozmaite zarządzenia, na to, aby już poprzednie zarządzenia, na to, aby przygotować społeczeństwo do przyjęcia koncepcyj w tym projekcie zawartych. Wyraził również przekonanie, że społeczeństwo już jest tak przygotowane, że z łatwością przyjmie ten „nowy kapitał” konstytucyjny i że przez to właśnie konstytucja stanie się życiową. Ja nie wiem, czy tak jest. Dobrze jest, oczywiście, być optymistą; to daje dużo spokoju, ale kiedy się wie — a my wszyscy przecież to wiemy — jak bardzo wielu ludzi w Polsce, słusznie czy niesłusznie, z niepokojem i niecierpliwością pyta się na prawo i na lewo, kiedy się to wreszcie skończy, to w takim razie myślę, że przygotowanie i przeoranie gleby nie było dostateczne na to, aby wróżyć dobrze o powodzeniu tego projektu.

NIEODPOWIEDZIALNA DYKTATURA

A jakież jest charakter tego projektu? Mówiąc językiem ustrojowym, można by określić tak: jest to nieodpowiedzialna dyktatura, złożona w ręce Prezydenta Rzeczypospolitej. Dla tych, którzyby mieli wątpliwości co do terminu „dyktatura”, przyznaję, że tego terminu w projekcie nigdzie nie ma. Rozumiem jednak, iż dyktatura może istnieć w rozmaitych ustrojach, wszędzie tam, gdzie jest dowolność władzy, gdzie jest t. zw. swobodna ocena, gdzie wola jednostki, albo jednostek decyduje o prawie, a nie odwrótnie, że prawo nakreśla granice tej woli i jej urzeczywistnienia. To jest cechą dyktatury. Dlatego pozwoliłem sobie w ten sposób proponowany ustrój określić i zdaje mi się, że mam rację.

Otóż my uważamy, że dyktatura, pojęta jako trwały system rządzenia, jest ustrojowym nonsensem. Dyktatura była instytucją, znaną w starym Rzymie i była tam uznawana za instytucję wyjątkową i przejściową. Powoływano ją do życia dla spełnienia pewnego konkretnego zadania, głównie w chwilach wielkiego niebezpieczeństwa, zagrażającego państwu, i z chwilą dokonania tego zadania dyktatura się kończyła. Dyktatura tak pojęta ma swój sens — jest instytucją przejściową. Twierdząc, że każda dyktatura, obliczona na trwałość, jako system rządzenia musi się zawsze skończyć wielkim niepowodzeniem.

ne z ogółem ludności prawno-politycznej do państwa polskiego przynależnej. Teoretycznie możliwy jest taki idealny stan rzeczy, w którym te dwa pojęcia zgadzają się ze sobą. W praktyce jednak rzadko tak bywa, a w Polsce daleko jest od tego idealu. Możliwość stan rzeczy w Polsce był dzisiaj inny, może proces ten zaszedłby dalej, gdybyśmy nie byli wpaśli w długoletnią niewolę i gdyby polityka państw zaborezych temu procesowi nie przeszkadzała przez podsycanie płemiennych różnic i rozbudzanie przeciwko Polsce uczuć niechętnych i nienawistnych. Dzisiaj, w odbudowanej i niepodległej Polsce proces ten przy mądrych rządach mógłby iść naprzód naturalnym torem. Naród polski może dalej rozszerzać swój skład, pozyskiwać coraz większą liczbę swoich członków, t. j. ludzi przyjmujących świadomie jego ideę, podających się dobrowolnie jego woli, przejętych miłością do wspólnej polskiej Ojczyzny. Trzeba podkreślić że czynny sentyment do Polski jest może najważniejszym warunkiem przynależności do narodu polskiego. Kto nie ma patriotyzmu polskiego, ten za członka narodu polskiego uważany być nie może.

NASZE POGLĄDY USTROJOWE

Dla tych właśnie powodów, wobec takiego sensu politycznego proponowanej reformy konstytucyjnej, my jesteśmy temu projektowi przeciwni. Jesteśmy przeciwni dlatego, że nasz pogląd na to, jak ma być zbudowana Polska, jest zupełnie różny. Oczywiście nie mam zamiaru tu Panom przedstawiać naszego projektu urządzenia Polski, instytucji, którebyśmy chcieli widzieć w Polsce. Przyjdzie na to czas, gdy będziemy mieli możność realizacji naszego projektu. Dzisiaj tylko dla wyjaśnienia istniejącej między nami różnicy pozwolę sobie wskazać na podstawy, na których chcemy oprzeć ustrój Polski, podstawy bardzo ogólne, ale bardzo zasadnicze. Otóż chcemy oprzeć ustrój Polski na narodzie — jest to pierwsza zasadnicza podstawa. Dla nas naród to nie jest fikcja. Dla nas — nie tylko dla nas, ale przypuszczam, dla tych wszystkich, którzy cokolwiek znają historię Polski — ta fikcja przedstawia się w formie tak realnej, że już na to miano nie zasługuje.

Historia Polski datuje się przecież nie od lat piętnastu, czy ośmiu. Pamiętamy, że Polska istnieje już od wielu setek lat, że w historii naród polski odegrał wielką rolę twórczą, że stworzył przedewszystkiem swoje państwo, że on Polskę reprezentował w naszych dziejach, w dobrym czy złym, że ten naród polski, przez szereg wieków czynnie pracując nad urządzeniem swego państwa, stworzył swoją własną konstytucję wtedy, kiedy się jeszcze wielu innym narodom europejskim o tem nie sniło. Mieliśmy kiedyś, bardzo dawno temu, swoją własną konstytucję, którą można z punktu widzenia dzisiejszych poglądów tak czy inaczej ocenić, tak czy inaczej krytykować, ale która była niewątpliwie dziełem narodu polskiego. Jedynie Anglia i Węgry na kontynencie europejskim mogą się o bok Polski takim dziełem poszczycić.

Tak więc naród polski był czynnikiem, którego nie można ani lekceważyć, ani zapożnawać. Istotnie jest rzeczą dość dziwną i trudną do wytłumaczenia, dlaczego panowie z obozu „sanacyjnego” tak unikają wyrazu — naród. Czy powodem tego jest animozja, czy dziwna idiosynkrazia, bo nie chcę przypuszczać, żeby mogła być to zupełna nieznajomość naszej historii.

NARÓD-SUWEREN

A więc, proszę Panów, my na narodzie polskim chcemy oprzeć ustrój Polski. Jakże my ten naród rozumiemy? Naród to jest formacja historyczno-polityczna. To jest związek ludzi, którzy w dłuższym okresie niezawisłego bytu politycznego wyrobili sobie pewien jednolity sposób zapatrywania na najistotniejsze zagadnienia bytu i rozwoju swej ojczyzny i na najważniejsze zadania, jakie ich państwo ma do spełnienia. To jest polityczne pojęcie narodu i z tego punktu widzenia na naród patrzymy, mówiąc o sprawach ustrojowych. Dla nas naród nie jest pojęciem tylko etnograficznym. Zapewne, że do pojęcia narodu wchodzić takie czynniki, jak pochodzenie, religia, język i t. p., ale te składowe czynniki nie decydują w sprawach ustrojowych. Naród, w naszym rozumieniu, jest organizacją polityczną. Naród polski tak, jak był ongiś w Polsce, tak i dziś w Polsce winien być czynnikiem panującym, dzierżycielem najwyższej władzy zwierzchniej w państwie, czyli, mówiąc z cudzoziemską, jemu przysługującą suwerenność.

Z drugiej strony naród polski dla nas — to nie jest pojęcie równoznac-

nych takich silnych rządów w Polsce, które umieją zapewnić ogólne poszanowanie prawa. Jeśli ma istnieć prawo, które nie jest szanowane, to lepiej może, żeby go wcale nie było. Poszanowanie i posłuch dla prawa to przecież kardynalny warunek trwałości ustroju państwa.

SILNE RZĄDY

Pod osłoną prawa Polska musi mieć silne rządy. Tylko, proszę panów, o to chodzi, jak rozumieć tę siłę rządów. Przecież zdarza się tak często w dyskusjach, nawet parlamentarnych, że ludzie używają tych samych słów, a co innego pod niemi rozumieją. Dam przykład: sprawa państwa. Zdawałoby się, że idea państwa została nagło przez „sanację” odkryta, jak coś dotychczas nieznanego i nierozumianego. Dokonanie takiego wynalazku dopiero dzisiaj nie czyni chyba zaszczytu.

Ale jak pojmuwać państwo? Jeśli się słusznie mówi, że państwo jest formą prawną narodu, to nie trzeba zapominać o tem, że państwo jest też narzędziem do wykonywania władzy. A jeśli tak — to to narzędzie musi być w czyjś ręku. Otóż w naszym przekonaniu to narzędzie musi być w rękach narodu i stworzonych przez ten naród instytucji. To jest nasze pojęcie o państwie. A według nas silny rząd jest istotnie takim, który, sam szanując prawo, umie nakazać wszystkim posłuch dla praw przez naród ustanowionych.

A jakież jest sens polityczny tego ustroju, który my chcemy dać Polsce? Na czym on ma polegać? Na tem, że mają być dane Polsce takie urządzenie, które pozwoli na prowadzić własną, istotnie polską, politykę. A więc politykę niezamąconą i nieskrzywną przez wpływy czynników obcych i wrogich Polsce.

PRZEPAŚĆ IDEOWA

Otóż, proszę państwa, to, co w krótkości tu powiedziałem, wystarczy, aby wykaże przepaść, jaka istnieje między naszymi poglądami na ustrój Polski, a tem, co Panowie nam dzisiaj proponują. Ta przepaść nie da się zasycać takimi, czy innymi poprawkami, chociażby te poprawki nic złego w sobie nie zawierały, a nawet były pożyteczne. Tu chodzi o zupełnie inne ujęcie, o przeniesienie punktu ciężkości w sprawach ustrojowych gdzieś indziej, niż tam, gdzie Panowie go chcą ulokować. Wobec tego rozumieją Panowie, że między nami a wami nie może być mowy o jakiejś współpracy, choćby negatywnej. Jesteśmy zasadniczo przeciwni temu projektowi jako całości i przeciwko niemu głosować będziemy. (Oklaski na ławach narodowych).

Celowe balamuctwa organu „sanacyjnego”

Tutejszy organ „sanacyjny”, „Dziennik Poznański” podał niedawno pod wielkim nagłówkiem wiadomość, jakoby Związek Hallerczyków „zerwał ze Stronnictwem Narodowym”. Wiadomość ta była naturalnie obliczona na nieświadomość czytelników i stanowiła klasyczny przykład rozlicznych balamuctw i fałszów, smażonych codziennie w kuchni partyjnej B. B. Wystarczy stwierdzić, że Związek Hallerczyków nie mógł wogóle „zrywać” ze Stronnictwem Narodowym, albowiem jest organizacją polityczną, z żadnym stronnictwem niezwiązaną, choć ożywioną duchem zdecydowanie patriotycznym i narodowym.

W tym właśnie duchu nadsyła nam odpowiednie oświadczenie prezes Chorągwi Wielkopolskiej Związku Hallerczyków, p. Leon Rost. W oświadczeniu tem czytamy:

„Chorągiew Wielkopolska Zw. Hallerczyków nie widzi powodów do zrywania stosunków z jakąkolwiek partią polityczną, gdyż Związek Hallerczyków nie był i nie jest organizacją polityczną, ale jest zgodnie z statutem Związku organizacją b. wojskowych, a więc organizacją, którą nic nie może i nie powinno łączyć z żadną partią polityczną.”

NIEPRZEKRAZALNE GRANICE ASYMLACJI

Tak rozumiejąc i biorąc pod uwagę polską rzeczywistość, musimy powiedzieć, iż proces ujednolicenia narodu polskiego z ludnością jego państwowego terytorjum ma swoje nieprzekraczalne granice. Zapewne są w Polsce żywioły etnograficzne i językowe, które czasem mogą się łączyć politycznie z narodem polskim, ale jest jeden żywioł, który tego uczynić nie może, nawet gdyby chciał i którego my z naszej strony do narodu polskiego zaliczylibyśmy nie chcieli.

Uderzenia krwi do głowy, ściskanie w okolicy serca, brak tchu, uczucie strachu, przeczucie nerwowe, migrena, niepokój i bezsenność mogą być łatwo usunięte przez używanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa**. Zalecana przez lekarzy.
Tg 138.

Tym żywiołem są Żydzi. Dlatego trzeba dać Polsce taki ustrój i takie urządzenie, ażeby Żydzi nie mogli mieć żadnego, bezpośredniego czy pośredniego, wpływu na losy Polski.

Tak wygląda zasada oparcia ustroju na narodzie. Naród polski był i w naszym rozumieniu powinien zostać czynnikiem panującym w Polsce i dzierżącym najwyższą władzę zwierzchnią w państwie. Aby tę władzę móc wykonać, naród musi być zorganizowany. Nie może on być masą amorfną — zbiorem poszczególnych jednostek. Organizacja tego narodu może się w rozmaity sposób przejawiać. W te szczegóły wchodzić tu nie będę. Naród musi stworzyć instytucje państwowe. Wszystkie te instytucje, wszystkie władze — od najwyższych do najniższych — są sprawowane w imieniu i z ramienia narodu polskiego. To jest zasada, od której odstąpić, moim zdaniem, nie wolno.

PANOWANIE PRAWA

Drugą zasadą, na której my chcemy oprzeć ustrój Polski, to jest zasada panowania prawa. Moi panowie, zdawałoby się, że to jest zasada, którą wszyscy rozumieją i uznają i stawianie jej jest wyłamywaniem drzwi otwartych. Przecież sama ustawa konstytucyjna jest zasadniczym prawem, posiadamy całą masę najrozmaitszych praw. My, stawiając tę zasadę, rozumiemy, że prawo musi być niewzruszone i że podlegać jemu powinni wszyscy, w różnych formach i w różny sposób. Tak rozumiana zasada prawa pociąga za sobą konieczność

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Styczeń
23
ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Zaśl. N. M. P.
Czwartek: Tymoteusza

Kalendarz słowiański
Środa: Wrociśława
Czwartek: Chwaliboga
Środa: wschód 7,48
zachód 16,21
Długość dnia 8 godz. 33 m.
Księżyca: wschód 20,48
zachód 8,53

Faza: 5 dzień po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana — 1 st. C., ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 759 mm., pochmurno, wiatr zachodni, mgła — W ub. dobę temperatura najwyższa 0 st. C., najniższa — 1 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś — 0,07 m.

Przewidywania pogody na środę: W dalszym ciągu pochmurno przy temperaturze powyżej zera.

KRONIKA POZNAŃSKA

Wiadomości urzędowe kościelne. Archidiecezja gnieźnieńska: Instytucję kanoniczną otrzymał ks. Jan Makowski na beneficjum w Gnieźnie.

W zarząd otrzymał ks. Wacław Janke, dotychczasowy wikariusz we Wrześni, parafie w Jaktorowie.

Na wikariat powołano: Ks. Jarosława Krotoszyńskiego z Kołaczkowa do Dąbrówki Kościelnej.

Archidiecezja poznańska: J. Em. ks. Kardynał-Prymas zamianował ks. radcę i dziekana Bolesława Kaźmierskiego z Szamotuł i ks. prob. Bronisława Hemeringa z Droszewa członkami Archidiecezjalnej Rady Administracyjnej w Poznaniu; ks. prof. dr. Aleksandra Zychlińskiego asystentem kościelnym Kat. Stow. Kobiet w Poznaniu; ks. kanclerza Franciszka Jedwabskiego i ks. notariusza dr. Edmunda Nowickiego referentami Kurji Arcybiskupiej w Poznaniu; pana Antoniego Müllera, em. wiceprezesa sądu apelacyjnego, syndykiem i radcą Kurji Arcybiskupiej w Poznaniu.

W zarząd otrzymali: ks. Franciszek Kławiński parafie Mięczychów w dekanacie wronieckim; ks. Bronisław Szczyński, proboszcz w Wielkich Strzelcach, parafie w Gostyniu na czas przejściowy.

Na wikariat powołani: ks. Wiktor Miedziński z Margonina do Kaszczoru; ks. Czesław Pachciarz z Rososzycy do Siedca w dekanacie zbąszczyńskim; ks. Kazimierz Biegański z Turkowa do Gostynia; ks. Alfons Czwojda z Miejskiej Górki do Turkowa; ks. Stanisław Ren z Doruchowa do Radlina.

Samozwańcy kontroler ubezpieczeń społecznych. Policja poznańska ujęła i osadziła w areszcie niejakiego Franciszka Andrzejewskiego z Wolsztyna, nie mającego stałego mieszkania. Wspomniany Andrzejewski podejrzany jest o szereg oszustw, dokonanych na terenach powiatów: poznańskiego, szamotułskiego, obornickiego, gnieźnieńskiego i śremskiego. Zgłaszał się on u gospodarzy oraz robotników rolnych i przedstawiał się jako kontroler Ubezpieczalni Krajowej. Żądając przedłożenia książeczek inwalidzkich do rzekomej kontroli, wykrywał w nich rzekome braki, na których uzupełnienie wyludzał pieniądze. Śledztwo przeciw Andrzejewskiemu prowadzi wydział śledczy w Poznaniu (pl. Wolności), który uprasza ewtl. poszkodowanych o zgłoszenie się w policji w tym celu, ażeby nadużycia popełnione przez Andrzejewskiego ujawnić w całej rozciągłości. (kl.)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika czarnkowska

Walne zebranie K. S. M. Na walnym zebraniu K. S. M. pod przewodnictwem p. Ratajczaka wybrano po sprawozdaniach zarząd, w skład którego weszli pp. Alkiewicz Lucjan — prezes, Stróżyński Andrzej — wiceprezes, Kieza Leon — sekretarz, Grochowski Jan — zast., Machuj Tadeusz — skarbnik, Skrzypczak Kazimierz — gospodarz, Olech Mieczysław — zast., Pawlaczyk Michał — referent oświatowy, Majewski Karol — naczelnik. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Ratajczaka, Studniewskiego i Górnickiego. (cn.)

Z życia kolejarzy. Na terenie naszego miasta powstała nowa organizacja pod nazwą Koło Rodzin Kolejowej. W skład zarządu weszli pp. Müller — prezes, Krieger — zast., Wieczorek — sekr., Niewolny — skarbnik. (cn.)

Zamaskowani bandyci włamali się do mieszkania i dokonali rabunku

Inowrocław (iw), 19. bm. o godz. 4 rano, dwóch nieznanymi, zamaskowanych osobników dostało się przez okno do mieszkania Wilhelma Hammermeistra w Rojewicach, pow. Inowrocław.

Po splądrowaniu mieszkania rabusie skradli jeden rower i 125 kg. kielbasy, wartości 175 zł, poczem opuścili dom, gdy żona Hammermeistra chciała jedemu z nich zdjąć maskę. Na pożegnanie rabusie oddali przed domem strzał z rewolweru. Na miejsce włamania i rabunku udał się komisarz P. P. z Inowrocławia z psem policyjnym „Bartkiem” i z urzędnika-

mi policji śledczej.

Drugiego napadu bandyckiego dokonał jakiś osobnik na idącego z Mątew Bednarka z Kruszy Duchownej, niedaleko zagrody rolnika Kościelskiego. Zręcznym ciosem uderzył napastnik Bednarka silnie w twarz, wskutek czego padł on zalany krwią na ziemię. Następnie obił go jakimś tępym narzędziem. Bednarek ma złamaną kość nosową.

Pierwszej pomocy udzielił mu dr. Zieliński z Mątew. Bandyta po zrabowaniu 27 zł gotówki zbiegł w ciemnościach nocnych. Policja jest już na tropie.

Nowy lekarz powiatowy. Lekarz powiatowy p. dr. Smigielski opuścił Czarnków i osiedlił się w Grudziądzu. Funkcję lekarza powiatowego pełni p. Wrzyszczyński z Wągrowca. (cn.)

Kronika gostyńska

Nagły zgon. W piątek, 18 bm. przyjechał na targ do Gostynia gospodarz Wojciech Giera, lat 72, z Sikorzyna i załatwiając swe interesy w młynie p. W. Hasińskiego, dostał udaru serca i zmarł nagle. Przywołany lekarz stwierdził śmierć na skutek udaru serca.

Zebrańie gminnych radców sierot tuż, sądu odbył się 25 bm. w tut. sądzie grodzkim.

„Palestrina”. Chór klasztoru „Palestrina” odbył swe roczne walne zebranie, któremu przewodniczył O. Tabor. Wybrano zarząd w następującym składzie pp.: prezes — Józef Ruciak, wiceprezes — Mocz, sekretarz — Ludwik Pospieszynski bibliotekarz — Kobusiński.

Kradzież. W ostatnim czasie powtarzają się kradzieże palików od drzew owocowych na szosie Piaski-Krzyszczyn. Za wykrycie sprawy wyznaczyła władza 15 zł nagrody.

Z życia śpiewaczego. Dnia 16 bm. odbyło się tu walne zebranie Kola śpiewaczego im. św. Cecylii przy udziale 60 członków. Po wysłuchaniu sprawozdań i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium, wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Jan Kaźmierowski — prezes, Władysław Bielecowski — wiceprezes, Ignacy Urbanowicz — sekr., Henryk Dembiński — zast. sekr., Czesław Rybski — dyrygent, Wiesława Nowakówna — skarbniczka, Majsnerowski — bibliotekarz; na ławników wybrano pp.: J. Ruciaka, Kazimiera Dołeciankę, Müllera i Pospieszynskiego. (gd.)

Bal maskowy. Koło Śpiew im. św. Cecylii przygotowuje na dz. 3 marca swój tradycyjny bal maskowy, który odbędzie się w sali p. Jezierskiego. (gd.)

Ofiara mrozu. Przy drodze pomiędzy Wielkimi Strzelcami a Załesiem znaleziono w tych dniach zwłoki zebrań. Jak się okazało, zmarły wskutek wycieńczenia i głodu usiadł w rowie i wskutek silnych mrozów zmarł. Z braku dokumentów osobistych nie zdołano stwierdzić personalij nieboszczyka. (gd.)

Z sali sądowej. Sąd karny w Lesznie skazał onegdaj kilkakrotnie już karanego M. Merycha za popełnione kradzieże na 3 i pół roku więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 5. (gd.)

Wieczór karnawałowy. Gimn. ziemi gostyńskiej urządziła w niedzielę, 27 bm. wieczór karnawałowy. Dochód z wieczoru przeznaczają na nadmorskie kolonje wakacyjne. (gd.)

Kronika grodziska

Z zarządu miejskiego. W zastępstwie rozwiązanej rady miejskiej uchwalił zarząd miejski na swem ostatnim posiedzeniu dodatek komunalny na r. 1935 do państwowego podatku gruntowego w wysokości 50 proc. W roku budżetowym 1935-36 uchwalono pobierać dodatek komunalny do państwowego podatku dochodowego w skalach 4 i 4,5 proc. Następnie uchwalono pobierać również dodatek komunalny do państwowego podatku od nieruchomości w wysokości 12 proc. Ponadto uchwalono stu procentowy dodatek od opłat państwowych od wyrobu i przetworu spirytusu, od wyrobu drożdży oraz 50 proc. dodatek od opłat państwowych na sprzedaż spirytusu i napojów alkoholowych. (gst.)

Kronika inowrocławska

Popełniła samobójstwo. Dnia 16 b. m. wypila większą ilość esencji oetowej w celach samobójczych 22-letnia Irena Kobielska z Dobrego, powiat Nieszawa. Samobójczyńnię przewieziono do szpitala powiatowego w Inowrocławiu, gdzie niebawem straciła przytomność i na drugi dzień rano zmarła. Powodem samobójstwa był brak pracy i zawód w miłości. (iw.)

Nagła śmierć bezrobotnego. W godzinach wieczornych wrócił do domu 36-

letni Kwiatkowski z Gniewkowa po całodziennych bezowocnych poszukiwaniach za pracą. K. skarżył się rodzinie na swój ciężki los i po chwili padł na ziemię bez przytomności. Zawezwany lekarz stwierdził śmierć wskutek udaru serca. Nie szczęśliwy osierocił żonę i 6-cio dzieci. (iw.)

Oblawa policyjna. Z racji dokonanych w ostatnich dniach częstych kradzieży w Inowrocławiu policja zarządziła oblawa i aresztowała przestępców: 22-letniego Leona Mocha 28-letniego Władysława Hesia i 36-letniego Jana Bolińskiego. Poza tem jako paserki przychwycono Annę Hejciak, Helenę Pierogowską i Władysławę Witkowską z Piotrkowa Kuj., osadzonych o kradzież wyrobów tytoniowych na szkole p. Ignacego Sołbińskiego i kradzież garderoby na szkole p. St. Lewandowskiego. (iw.)

Kronika jarocińska

Walne zebranie. W niedzielę, 13 b. m. w sali św. Józefa odbyło się roczne walne zebranie Tow. Robotników Polskich w Jarocinie. Zebraniu przewodniczył ks. prob. kanonik Niedźwiedziński. Referat wygłosił delegat z wiaźkowy z Poznania p. Pieluch. Nowy zarząd wybrano w następującym składzie pp.: W. Pawelczyk — prezes, A. Walczak — zast., F. Polerowicz — sekretarz, Fr. Komorowski — zast., A. Szrudziński — skarbnik. Na ławników wybrano pp.: Purola, Jankowiaka, Bernacka i Ciesielskiego. (jp.)

Baczność śpiewaczy! W dniu 27 b. m. odbędzie się w „Hotelu Centralnym” walne zebranie Tow. Śpiewu im. K. Barwickiego. Po zebraniu wspólny oplatek (jp.)

Koleśa. W czasie tegorocznej koleśy zebrano 2822 zł, które przeznacza się na budowę kościoła Chrystusa Króla. (jp.)

Targ na remonty. W piątek, 17 b. m., odbył się na targowisku w Jarocinie zakup koni przez komisję wojskową. Ze spędzonych przeszło 200, komisja wybrała 22 konie, za które płacono od 700 do 1100 zł. (jp.)

Z burdy gimnazjalnej. Zarząd stowarzyszenia bursy gimnazjalnej przy tut. gimnazjum wydzierżawił po byłej ubezpieczalni społecznej w Jarocinie budynek przy ul. Wolności 10, w którym mieści się obecnie bursa gimnazjalna. Po dokonaniu koniecznych przeróbek umieszczono tam narazie 25 uczniów, którzy pod opieką ks. prefekta Buriana znaleźli pełną opiekę. (jp.)

Zabawa. Związek maszynistów kolejowych w Jarocinie urządził w sobotę, 19 bm. w sali strzelniczej Bractwa Kurkowego zabawę karnawałową. (jp.)

Kronika leszczyńska

Strzelanie Bractwa Kurkowego. — Dnia 17 bm. odbyło się w miejscowej strzelnicy uroczyste strzelanie Bractwa Kurkowego, urządzone z okazji 15-lecia odzyskania niepodległości i oswożenia Leszna. Pierwsze miejsca w strzelaniu o krzyże pamiątkowe zajęli pp.: major Górecki, Baranowski i Krzyżankiewicz. (hl.)

Walne zebranie. Kat. Stow. Młodzieży Męskiej na odbytem w dniu 10 b. m. walnym zebraniu wybrało nowy zarząd w składzie pp.: Fr. Ciesielski — prezes, M. Kawicki — sekretarz, J. Florczak — skarbnik, F. Polomski — wiceprezes, Werbniński — nac. Szal — gospodarz i J. Ciesielski — bibliotekarz. — Na ostatnim walnym zebraniu Klubu Sport. „Jutrzenka”, po wysłuchaniu sprawozdań i udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi wybrano zarząd w następującym składzie pp.: Kaniewski — prezes, Konieczny — wiceprezes, Kermel — sekretarz, Józefowicz — zast., Kaczmarek — skarbnik, Szubert — kier., Rossa — statystyk, Nowacki — ławnik. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Pluciński, Cyliniecki, Rygus, Sobiecki i Andersz. (hl.)

Z uniwersytetu powszechnego. Po przerwie świątecznej rozpoczęły się wykłady w tut. placówce oświatowej w t. zw. uniwersytecie powszechnym. Liczba uczestników wynosi 72 zapisanych, nie licząc przygodnych słuchaczy. Dni godzinny i tematowy wykład ogłasza się regularnie w prasie. (hl.)

Jak Kępno odzyskało niepodległość

W 15 rocznicę przyłączenia powiatu kępińskiego do Rzeczypospolitej

W dniu 17 stycznia 1920 roku, w wyniku postanowień traktatu wersalskiego wkroczyły oddziały wojska polskiego do najbardziej na południe wysuniętego miasta powiatowego Wielkopolski — Kępna, aby wraz z miastem połączyć ten rdzennie polski powiat z odrodzoną Rzeczypospolitą.

Od pierwszych dni rewolucji listopadowej w Niemczech dążyła ludność powiatu kępińskiego do zapewnienia sobie niepodległości i do złączenia się z Polską. Niestety, czy to wskutek braku należytego kierownictwa w organizacji zbrojnego powstania polskich mieszkańców, czy też z innych powodów, jak bliskie, silne niemieckie ośrodki wojskowe, Kępno pozostało w rękach niemieckich jeszcze przez cały rok.

Próby powstańców ostrzeszowskich, dowodzonych przez dzielnego komendanta, plk. Stanisława Thieła, po licznych i krwawych potyczkach, w których cały na północ od miasta Kępna położony obszar powiatu zdobyty został dla Polski, zatrzymane zostały pod samymi bramami Kępna przez ustalenie linii demarkacyjnej. Z rozkazu dowódcy wojsk wielkopolskich musiano ofenzywę wstrzymać, a rozkazy odwołały dzielnych powstańców, zszerzowanych już w regularnych kompaniach, wchodzących w skład 12 pułku Strzelców Wielkopolskich, do innych działań, na innym odcinku frontu wielkopolskiego. Straż pod Kępem objął 11 pułk Strzelców Wielkopolskich pod dowództwem plk. Thieła.

Lat 15 minęło od tych czasów.

Z inicjatywy Tow. Powstańców i Wojaków obchodzono w ub. sobotę i niedzielę uroczystości ku upamiętnieniu tych chwil. Przez te dni Rynek i przyległe ulice miasta rozbrzmiewały dziesiąrką melodią marszy wojskowych, granych przez orkiestrę 69 pp. (dawniej 11 P. S. Wlkp.), która przybyła na uroczystości wraz z delegacją i dowódcą pułku plk. Kluczyńskim na czele. Spotkali się znów liczni powstańcy po 15 latach, aby sobie przypomnieć wspólnie przeżyte chwile w walce o wolność. — Przybyłych gości podejmował burmistrz miasta w ratuszu, a wieczorem odbył się na rynku apel.

W niedzielę wkroczyły do miasta, szlakiem, którym kiedyś kroczyły wojska polskie, Tow. Powstańców i Wojaków z Kępna i okolicy oraz liczne delegacje towarzystw i organizacji.

Po nabożeństwie, odprawionem przez ks. dziekana Nowackiego, b. prezesa kępińskiej Rady Ludowej, dokonano przeglądu oddziałów starsosta kępiński p. Dąbrowiecki. Na Rynku przemówił do zebranych burmistrz miasta p. Kokociński, który wspomniawszy chwilę, kiedy miasto Kępno, po długich miesiącach wyczerpania, doczekało się złączenia z macierzą. Następnie złożono wieńce na grobach powstańców.

W południe odbyła się w sali strzelniczy akademja, którą zagał pierwszy polski burmistrz miasta, p. aptekarz Karłowicki, który powitał przedstawicieli władz i powstańców. Po serdecznych słowach, przerywanych burzą oklasków, skierowanych do pułk. Thieła i zapewnieniu o pamięci i wdzięczności dla jego działalności jako dowódcy powstania na odcinku kępińskim, wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i jej Prezydenta. Referat wygłosił b. adiutant pułk. Thieła p. adw. Wierusz, który przedstawił obraz wszystkich działań w powstaniu na froncie ostrzeszowsko-kępińskim.

Na całość akademji złożyły się poza tem piosny wokalnoinstrumentalne. Na zakończenie odbył się wspólny obiad, podczas którego przemówił krótko p. pułk. Thiel.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: H. B. z gorącą prośbą o zdrowie dla córki i wytrwanie w nauce, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 81 zł.

W pamiętną rocznicę powstania styczniowego

Wśród nielicznych bohaterów — W złotej kaplicy — Na grobie płk. Calliera — Przemówienie ks. Chilomera

Dziś w 72 rocznicę powstania styczniowego odbyło się nabożeństwo w złotej kaplicy katedry poznańskiej. Mszę św. u grobu pierwszych królów polskich odprawił ks. kan. Szrejbrowski. Obecnych było 3 weteranów z powstania styczniowego, a mianowicie prezes stowarzyszenia weteranów 1863 r. p. Aleksander Cielecki z Poznania, Józef Winnicki z Gniezna i Michał Michalski z Poznania.

Inni z weteranów, których liczba z roku na rok maleje, są już w tak podeszłym wieku, że nie mogą wychodzić z domu i uczestniczyć w żadnych uroczystościach. W Sulmierzycach mieszka p. Konstanty Mazurek, który na zaproszenie odpowiedział, że jego (98 lat) uniemożliwia mu przyjazd. U swej córki p. Milwidowej w Poznaniu mieszka p. Walenty Cerkawski, złożony jednak już ciężką chorobą. P. Stanisław Demczyński z Chachur w pow. ostrowskim nie mógł przybyć i nie przybył też chorujący od kilku lat dr. Maksymilian Ziółkowski z Poznania przy ul. Niegolewskich 4. To są wszyscy żyjący weterani powstania styczniowego, mieszkający na terenie województwa poznańskiego.

W nabożeństwie uczestniczyli przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, m. in. z ramienia województwa obecny był p. prezes Mravincic, płk. dypl. Świtalski, pełniący obowiązki dowódcy O. K. VII, tymczasowy prezydent miasta Poznania płk. Więkowski, komendant placu płk. Wiśniewski, poza tem przedstawiciele szeregu organizacji, poczty sztandarowej, delegacja korpusu oficerskiego, garnizonu poznańskiego i innych Okręg Sokoła poznańskiego reprezentował poczet sztandarowy gniazda sokołego na Jeźcach.

Po nabożeństwie udano się na stary cmentarz św. marciński przy ulicy Towarowej, gdzie w obecności przedstawicieli władz i licznych delegacji ze sztandarami złożył kurator towarzystwa pomocy inwalidom i weteranom 1863 r. p. Ludwik Stachecki wieńce na grobie pułkownika z powstania 1863 r. śp. Oskara Calliera i członka rządu narodowego 1863 r.

śp. Dobrowolskiego.

Przy grobie płk. Calliera przemówił w natchnionych słowach powstaniec ks. prob. Chilomer z Główniej. Wskazał w swem przemówieniu, że obowiązkiem chrześcijańskim jest odwiedzanie grobów bliskich i krewnych. Na cmentarzach naszych są jednak groby, które

odwiedza cały naród, gdyż spoczywają w nich zwłoki ludzi, którzy dzięki wybitnej działalności stali się częścią całego narodu. Tu przy grobach tych, którzy przed 72 laty chwycili za broń w bohaterskiej walce, aby zaprotestować przeciwko ciemnościom, stajemy dziś w głębokiej czci i rozważamy te

pełne chwale boje spartańskie. Zmarli wprawdzie uczestnicy tych walk, ale pozostawili w spuściznie zasiew wielkiego ducha, który przejawiał się podczas światowej wojny i walk o wyzwolenie naszej Ojczyzny. Pamięć bohaterów z powstania styczniowego żywa w naszych sercach do dziś, rodziła nowych bohaterów, gdyż za czasów niewoli groby tych bohaterów mówily do nas wymownymi słowami. Ślubowaniem owocnej i bezinteresownej pracy dla Polski zakończył ks. prob. Chilomer podniosłe przemówienie.

Niezwykła wędrownka pomarańcz w Gdyni

Gdynia (p). Do portu gdynskiego zawinął statek niemiecki „Eberhard”, wioząc na pokładzie oczekiwany transport pomarańcz w ilości około 80 tonn. Statek stanął przy nadbrzeżu polskiem i towar zaczęto wyładować.

Szybki i sprawny przeladunek towaru ze statku do magazynu nagle przerwała dyspozycja spedytora, dana firmie przeladunkowej. Dyspozycja nakazywała załadowanie towaru z powrotem na statek. I rzeczywiście skrzynie z pomarańczami załadowano z powrotem na statek, który po załatwieniu normalnych formalności przez maklera okrętowego popłynął do Gdańska. W porcie gdańskim cały transport pomarańcz został ze statku wyładowany.

Widać, że właściciel towaru uciekając przed reglamentacją cen pomarańcz w Polsce, znalazł dobrych nabywców w ostatniej chwili na terenie Gdańska. Okazja, jaką w Gdańsku znalazł właściciel towaru musiała być rzeczywiście wyjątkowa, skoro warto było wyładować już towar z powrotem załadować na statek i pokryć wszystkie związane z tem koszty.

wręczenie odznaki pułkowej, którą otrzymali m. in. pułk. Pragłowski, dowódca 17 pułku ułanów, prezes stowarzyszenia b. żołnierzy 55 p. p. mjr. Mo-

Święto pułkowe 55 p. p. w Lesznie

Uroczystości związane ze świętem pułkowym 55 p. p. w Lesznie rozpoczęły się 18. bm. capstrzykiem i widowiskiem batalistycznym przy sztucz-

rawski, prof. Karpiński i dr. Wojdon. Następnie odbyła się defilada i obiad żołnierski.

Na uroczystości obecny był dowódca piechoty dywizyjnej 14 dywizji płk. dypl. Alter. Podczas obiadu odczytano telegramy z życzeniami, m. in. od gen. Konarzewskiego i gen. Włada-

POŚCIG ZA CIENIEM

z świetnym William Powellem i piękną Myrą Loy w rolach głównych, wyświetlany obecnie w kinie Metropolis z niesłabnącym powodzeniem pozostaje jeszcze tylko kilka dni na ekranie. Fenomenalny scenarzysta, pisany przez zawodowego deektywa i niezawodna reżyserja genialnego Van Dyke'a stworzyła arcydzieło, które jest zarazem i najweselszym obrazem sensacyjnym, jaki kiedykolwiek wyszedł z Hollywoodu. Film ten ze względu na wielce intrygujący temat zasługuje na specjalne wyróżnienie.

Jednocześnie zapowiada Dyrekcja kin Apollo i Metropolis miłą niespodziankę dla P. T. Publiczności: już jako następna premiera w obu kinach ukaże się najweselszy obraz wiedeński p. t.

„WERONIKA“

z niezapomnianą bohaterką filmu „Csibi” słynną już dziś na cały świat FRANCISZKĄ GAAL.

W przepyszej tej komedji zbiera ta znakomita artystka zasłużone laury w postaci nierównianych hucznych oklasków i szamajtecznych wybuchów śmiechu do lez rozbawionej widowni. ng 4272

Stan zdrowia ks. infułata Kłosa

O stanie zdrowia ks. infułata Kłosa, przebywającego w szpitalu SS. Elżbietanek, dowiadujemy się, że nastąpiła bardzo poważna poprawa.

Ks. infułat Kłos wstaje już po przebytej chorobie i w ciągu najbliższych dni opuści szpital.

Trzy dni w Zakopanem

Po górskie, zimowe słońce i zdrowie... zostanie uruchomiony pociąg popularny dancing-narty-bridz z Poznania do Zakopanem. Odjazd z Poznania 1 lutego b. r. w godzinach popołudniowych i przyjazd powrotny 5 lutego w godzinach rannych.

Niska cena przejazdu (21 zł 60 gr w obie strony), wygodna i wesoła podróż (dancing-bridz), szybki przejazd (pociąg pospieszny) i urozmaicone atrakcje na miejscu (wszechsłowiańskie zawody narciarskie, wycieczki w góry i t. p.). Ilość miejsc w pociągu ograniczona.

Należy się przeto spieszyć i uskutecznić zapisy wcześniej, które przyjmują biura podróży „Orbis” i „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu.

Rolnik w kołach młockarni

Inowrocław (iw). W czasie młócenia zboża został pochwycony przez koło maszyny do młócenia rolnik Kaźmierski z Dochanowa. Koło wykonało nim kilka obrotów, powodując silne potłuczenia głowy, złamania nogi i liczne poważne kontuzje. Nieszczęśliwy po przewiezieniu do szpitala zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

nych ogniskach na dziedzińcu koszarowym. W dniu święta rozpoczęły się uroczystości raportem na dziedzińcu, poczem goście i żołnierze udali się na nabożeństwo do pięknie przystrojonej hali ćwiczeń, zamienionej na kaplicę. Po nabożeństwie, odprawionem przez ks. kapelana Łukowiaka, nastąpiło

rawski, prof. Karpiński i dr. Wojdon. Następnie odbyła się defilada i obiad żołnierski.

Na uroczystości obecny był dowódca piechoty dywizyjnej 14 dywizji płk. dypl. Alter. Podczas obiadu odczytano telegramy z życzeniami, m. in. od gen. Konarzewskiego i gen. Włada-

Tegoroczna zima płata na każdym kroku figle. Doniedawna nie znaleźmy uczucia zimna i mrozu, co dnia przynoszono nam okazy kwitnących po raz drugi drzew i kwiatów. Z prowincji donoszono nam o pojawieniu się na rynkach borówek i grzybów, o przelocie dzikich gęsi i t. d. Dzisiaj znowu przyniesiono nam do redakcji mo-

tyła, który mimo niedawnego 20-stopniowego mrozu wykazał w ciepłe pokoju dużo życia. Już wczoraj pisaliśmy o chrabąszczu, którego nam również przyniósł jeden z naszych Czytelników, a którego dziś powyżej reprodukowujemy. Dziwna w tym roku zima płata tyle figli, że się do różnych jej dziwów już przyzwyczajamy.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

CO NAS CZEKA W POZNANIU NAJBLIŻSZYMI DNIAMI?

Zacznijmy od końca.

Obecny tydzień przynosi w sobotę pierwsze przedstawienie kasprowiczowskiego „Marcholta“.

Sztuka ta — właściwie: misterjum — była zapowiadana w Warszawie, lecz nie doczekała się urzeczywistnienia. We Lwowie wystawiono ją wprawdzie na początek obecnego sezonu, lecz w formie odbiegającej od ujęcia, jakie otrzymała w poznańskim Teatrze Polskim. Tam wydarzenia, w które ujął poeta ogólnoludzką treść swego dzieła, rozgrywały się niejako wszędzie i nigdzie: w czasie i w przestrzeni, a przez to nabraly pewnej abstrakcyjności i weszły w oderwaną od życia symbolikę.

Realizacja poznańska, którą przedsięwziął dr. Stefan Papée, ma za punkt wyjścia twórczość Kasprowicza jako wyraz środowiska, w którym poeta się urodził i które duchowo go uformowało. Środowiskiem tem są Kujawy, rodzinna wieś Kasprowicza Szymborze, najbliższe jej miasto: Inowrocław, oraz jezioro Gopło. Kasprowicz uważał „Marcholta“ za rodzaj stylizowanej autobiografii psychicznej, przynajmniej do pewnego stopnia. Daje temu świadectwo Marja Kasprowiczowa w swoim „Dzienniku“. Takie regionalistyczne ujęcie sztuki jest więc tem bardziej usprawiedliwione, ma zaś nadto tę dobrą stronę, że przybliża ono widza ku światowi, w którym „Marcholt“ się rozgrywa i symbolikę podmurowuje niejako sprawami konkretnymi, a mającymi malowniczo kształt i barwę środowiska ludowego.

„Marcholt“ jest przygotowywany przez Teatr Polski pod kierunkiem reżyserskim p. Koreckiego a pod okiem autora opracowania, dr. Papée-go. Zespół został znacznie powiększony przez doangażowanie mnóstwa sił pomocniczych. Troskliwie zajęto się także muzyką, opartą o kujawskie motywy ludowe. Jak widzimy, inscenizacja poznańska ma swój oryginal-

ny charakter i jest eksperymentem literacko-teatralnym o ciekawym zakroju.

Wobec tej sobotniej premjery, nabiera osobnego ciężaru gatunkowego poprzedzający ją Czwartek Literacki w Pałacu Działyńskich. Na zaproszenie urządzającego te wieczory Związku Zawodowego Literatów Polskich przybywa mianowicie do Poznania p. Marja Kasprowiczowa, wdowa po poecie, autorka wspomnianego wyżej „Dziennika“.

P. Kasprowiczowa wygłosi odczyt p. t. „Wielcy i mali ludzie, czyli o sztuce i życiu“. Na wstępie wskazuje zabierze głos dr. Stefan Papée, który będzie mówił na temat: „Dziennik Marji Kasprowiczowej“.

Trzecim wydarzeniem obecnego tygodnia będzie koncert symfoniczny w Teatrze Wielkim, wyznaczony — niestety — również na czwartek, tak że miłośnicy muzyki, którzy równocześnie interesują się literaturą, będą mieli nielatwy wybór. Przy pulpicie dyrygenckim stanie wybitny kapelmistrz, p. Mikołaj Van der Pals, znany melomanom poznańskim z poprzednich sezonów jako muzyk wytrawny i zajmujący. Solistą będzie znamienity pianista-wirtuoz Zygmunt Lisiecki, profesor Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu.

Z dzieł orkiestralnych wykonana będzie pod batutą dyr. Van der Palsa symfonia czwarta Roberta Schumana (d-moll) oraz uwertura Piotra Czajkowskiego „Romeo i Julja“. Prof. Lisiecki odegra z orkiestrą koncert fortepianowy d-moll Kamila Saint-Saensa.

W NAUKOWYM POZNANIU

Tow. Fizyczne odbędzie posiedzenie dyskusyjne dnia 24 stycznia o godz. 18 w sali Śniadeckiego (Coll. Med. Fredry 10) z referatami: Inż. M. Sasiadek: O telewizji. Dr. J. Cichoński: Dależe badania nad pozitronami.

LITERATURA

Nagroda Młodych. Polska Akademia Literatury rozporządza jak wiadomo t. zw. Nagrodą Młodych, przeznaczoną dla literatów, którzy nie mają jeszcze lat trzydziestu. W roku ubiegłym otrzymał ją Leon Choromański, autor „Zadrości i medycyny“. Przynajmniej tegorocznej nagrody nastąpi dnia 28 stycznia.

MUZYKA

Docentura muzykologii. Na Uniwersytecie Jagiellońskim została mianowana docentką muzykologii lwowianka, dr. Bronisława Wójcik-Keuprulianowa.

Symfonia w Lwowie. W sali Tow. Muzycznego odbył się koncert symfoniczny pod batutą Ignacego Neumarka. Odegrano m. in. słynne warjacje Regera na temat Mozarta (z sonaty A-dur.)

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Paderewski przez radio. Dotychczas Paderewski raz tylko pozwolił transmitować swój koncert przez radio. Było to w Paryżu, transmisja zaś szła na Polskę. Pamiętny był ten dzień, w którym genialną grę Paderewskiego słyszało się w Polsce przez głośniki nie tylko w domach, ale na placach publicznych. Obecnie domoszą z Ameryki, że Paderewski zgodził się na jednorazowe nadanie swego koncertu przez National Broadcasting Company. Termin nie jest jeszcze oznaczony, a Paderewski postawił szereg warunków, np. koncert ma trwać nie krócej niż godzinę, program nie może ulegać żadnym zmianom itd. itd.

Transmisja „Nerona“. Najnowsza opera Mascagniego, która została wystawiona w środę w La Scali, będzie rozესлана przez radio. Pisma włoskie zaznaczają, że między państwami, które pierwsze zgłosiły się o retransmisję przez swoje rozgłośnie, znajduje się też Polska. W ten sposób i nasi „detektorowicze“ otrzymają „Nerona“ na słuchawki.

„Salve Polonia“. Radjostacja berlińska nadała temi dniami orkiestralny utwór Liszta „Salve Polonia“. Jest to interludium z oratorium „Św. Stanisława“, oparte na tematach „Boże coś Polskę“ i „Jeszcze Polska“. Interludium to było przed paru laty nadawane z Budapesztu, podczas uroczystości ku czci Liszta. Słuchacze mogli wtedy stwierdzić, że genialny pianista był jako kompozytor, zwłaszcza jako kompozytor kościelny, równie pompatycznym, jak nudnym. Obróbka wspomnianych tematów jest szkolarska i nieciekawa.

TEATR

Towarzystwo Przyjaciół. Piszą nam z Łodzi (wp.): Powstało tu Towarzystwo Przyjaciół Teatru, którego celem jest krzewienie na naszym terenie kultury teatralnej przez intensywną propagandę wśród szerokich warstw oraz popieranie teatru przez osobiste uczęszczanie na przedstawienia. Towarzystwo zajmuje się też szukaniem sposobów, aby zainteresować ogół repertuarem teatralnym.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Axentowicz profesorem honorowym. Z Krakowa donoszą nam (kt): Teodor Axentowicz, który ukończył właśnie lat 70, został zamianowany honorowym profesorem naszej Akademii Sztuk Pięknych. W Krakowie pracuje Axentowicz już prawie od czterdziestu lat. Gdy bowiem Fałat podjął w r. 1895 reorganizację tej uczelni (wówczas jeszcze tylko Szkoły) sprowadził Axentowicza z Paryża, gdzie znakomity artysta od 1882 roku już był pracował, zdobywając poważne stanowisko. Wraz ze Stanisławskim, Mehofferem, Dębickim, Laszczyką i innymi świeżakami naszej plastyki, podjął wtedy Axentowicz pracę pedagogiczną, nie zaniedbując twórczości, która zyskała mu taki rozgłos. Mimo sędziwego wieku, cieszy się Axentowicz pełnią sił i w dalszym ciągu tworzy, wspaniale dzieła.

VARIA

„O chrześcijańską kulturę jutra“. Taki podtytuł nosi czasopismo literackie „Pax“, które wychodziło dotychczas w Wilnie, a teraz objęło swym zasięgiem także Poznań. Numer 1 za rb. mieści szereg interesujących artykułów, zgrupowanych z mświą o przeniknięciu życia kulturalnego i moralnego duchem katolickim. Polecamy je uwadze naszych czytelników, którzy znajdą w niem wiele do przemyślenia. Należy się spodziewać, że redakcja będzie dążyła do coraz większego wzbogacenia treści i jej udoskonalenia. Przed „Paxem“ otwiera się szerokie i ważne pole działania. (r)

Książki nadesłane

Ks. Tadeusz Glemma: „Stosunki kościelne w Toruniu w stuleciu XVI i XVIII na tle dziejów kościelnych Prus Królewskich“. Toruń 1934. Nakł. Towarzystwa Naukowego w Toruniu.

Adam Poszwiński: „Z walk o uniwersytet w Poznaniu“. Poznań, 1935. Nakł. Autora.

W PIĘKNYM LWOWSKIM MUZEUM

Grożąca lwowskim instytucjom naukowym i kulturalnym „ewakuacja“ do Warszawy, zwróciła popownie uwagę na ich kulturalne i narodowe znaczenie w tem kresowym mieście. Zamierzamy też, w cyklu opisów, przedstawić czytelnikom ten Lwów taki cenny, a w innych dziedzinach mało jeszcze znany. Rozpoczynamy od Muzeum przyrodniczego im. Dzieduszyckich.

Lwów, 20 stycznia.

Zwiedzanie Lwowa rozpoczyna zwykle przyjezdny od Muzeum im. Dzieduszyckich. Słusznie. Jest ono prawdziwą chlubą Lwowa. Na szczęście też nie grożą mu — przynajmniej narazie — zakusy centralizacyjne Warszawy i „ewakuacja“ do stolicy.

A jednak grozi mu inne niemiłej groźne niebezpieczeństwo: wypływające z kryzysu trudności finansowe, dające się zwłaszcza odczuć przy konserwacji Muzeum. Ustawa austriacka z r. 1894, ustanawiając ordynację Dzieduszyckich w Poturzyce, nałożyła na nią obowiązek założenia rocznie kwoty 24 tysięcy koron na cele Muzeum. Kwota ta po odzyskaniu niepodległości została zwaloryzowana na 24 tys. złotych i do r. 1930 była przez ordynację regularnie wpłacana. Teraz ordynacja nie może sprostać swym zobowiązaniom. Odbija się to ujemnie na ciągłości pracy Muzeum pod względem naukowym, jak i też na koniecznej konserwacji murów, które przed kilku laty zarysowały się z powodu osiadania fundamentów na wilgotnym gruncie. Aż do naprawy murów Muzeum zostało chwilowo zamknięte dla zwiedzających (wyjątek stanowią wycieczki szkolne).

Dziennikarz ma jednak wyjątkowe prawa. Gdy zgłosiłem się do kustosa Muzeum p. prof. Kienela, zgodził się uprzejmie być moim cicerone. Przyznam się bowiem z wielką skruchą i wstydem, że dotychczas jeszcze, choć jestem rodowitym Lwowianinem, Muzeum Dzieduszyckich nie odwiedziłem. Jak to zwykle bywa, odkładało się zwiedzanie z dnia na dzień.

Już w przedsienu, po otwarciu masywnej bramy, ogarnia człowieka wizja przeszłości. Tu przed czterdziestu laty witał zaproszonych gości założyciel Muzeum, ordynat Włodzimierz hr. Dzieduszycki, na uroczystym otwarciu Muzeum dla publiczności. W skromnych słowach skreślił jego powstanie, pomniejszając swoje zasługi wbrew istotnej rzeczywistości.

Bo przecież cała ta instytucja to owoc jego wyłącznej, długoletniej, jakąś romantyką otoczonej pracy. Jako młody chłopiec zaczął składać w małej szafeczce dziecinnej pokoju przyniesione ze spaceru ślimaki, łapanie kapelusikiem motyle, chrząszcze, kwiatki i rośliny przy drodze zbierane. Chwałę się we Lwowie, więc zniósł to wszystko z Pohulanki, z Zofjówki, Caternówki, Żelaznej Wody itd. Rodzice, kochający gorąco chłopca, popierali to jego zamiłowanie. Matka pomagała i uczyła syna oczyszczać zebrane ślimaki, nazywać je, porównywać, zbierać i osuszać różne rośliny. Wyberani przez rodziców nauczyciele rozwijali budzące się w chłopcu zamiłowania. Później, mieszkając już więcej na wsi, a z zamiłowania myśliwy, oddał się studjom ornitologicznym i zbieraniu łowieckich trofeów. To też znajdujący się w Muzeum wspaniały zbiór ptaków jest stosunkowo najdawniej założony i najliczniej zebrany. Objąwszy zarząd majątku, musiał wszakże zaznajomić się z lasem i zrolą i zląkał to w najróżniejszych okolicach Polski. Do bogatego już zbioru ornitologicznego przybywały zaczęły okazy botaniczne, mineralogiczne, etnograficzne, przedhistoryczne, a gdy zbiory ciągle rosły, powstała pierwsza myśl założenia Muzeum. Po wielu latach dalszej skrętniej pracy Włodzimierz hr. Dzieduszycki mógł wreszcie zrealizować projekt, który stał się celem jego życia i kupił we Lwowie kamienicę przy ul. Rutowskiego, gdzie po przeprowadzeniu pewnych adaptacji można było zbiory pomieścić.

Dziś Muzeum obejmuje działy: zoologiczny, geologiczno-paleontologiczny, botaniczny, przedhistoryczny i etnograficzny, rozmieszczone w obszernym budynku na dwóch piętrach. Wchodzimy przedewszystkiem do bogato reprezentowanego działu ornitologicznego. Wszystkie ptaki porozmieszczane są w oszklonych szafkach. Impozycyjne przedewszystkiem kolekcja dziękich kaczek, bataljonów i ptaków drapieżnych. Zresztą niema zdaje się okazu krajowych ptaków, któryby nie

był tu reprezentowany. Świadczy o tem drukowany przewodnik po Muzeum z alfabetycznym spisem wszystkich okazów.

W drugiej sali mniej liczne, lecz pięknie dobrane okazy ssaków i ryb. Zwraca tu uwagę ostatnio nabyty delphin, oraz foka — oboje z polskiego morza. W dalszych salach ptazy, gady i bardzo bogata kolekcja krajowych owadów. Dział zoologiczny jest tak urządzony, że obok dziś u nas żyjących zwierząt są umieszczone szczątki zwierząt kopalnych tej samej gromady, u nas znajduwane a więc nosorożców, słoni (mamutów), jeleni kopalnych itd. Zwłaszcza szczątki kopalnego nosorożca, znalezione na Podkarpaciu, są doskonale zachowane.

Na drugim piętrze wchodzimy do działu etnograficznego. Są tu dawne i nowe wyroby huculskie i góralskie, oraz wyroby polskiej ceramiki ludowej. Tu również znajduje się reprodukcja owego słynnego skarbu złotego, składającego się z ozdób złotych, pochodzących z VI wieku, a znalezione w Michałowicach. (Skarb sam jest przechowywany w schowku bankowym). Obok, w mniejszych pokojach, okazy mineralogiczne, geologiczne, botaniczne. W dziale botanicznym są również umieszczone szczątki naszych krajowych roślin kopalnych. W dwóch salach mieści się dział przedhistoryczny, również zapełniony ciekawymi zbiorami.

Taki byłby ogólny i pobieżny opis słynnego Muzeum im. Dzieduszyckich. Opisać szerzej te wszystkie cenne zbiory trudno. Trzeba je zobaczyć!

Wróciwszy do skromnej kancelarii zarządu, zadaję pytanie:

— Na czem polega obecna praca pańców?

— Pracujemy — mówi p. prof. Kienel — nad zdobywaniem materiałów brakujących. Oczywiście z powodu trudności finansowych zdani jesteśmy przedewszystkiem na dary prywatne. Poza tem używamy instytucjom naukowym materiałów do opracowań naukowych. Materiały te wracają potem do nas z nowymi danymi. Urządzamy również wycieczki przyrodnicze na Wołyn i Wileńszczyznę, gdzie zdobywamy nowe okazy. Przed kryzysem zajmowaliśmy się również wydawnictwem. Do r. 1924 wydaliśmy siedm tołów „Rozpraw i wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich“, monografię Friedberga p. t. „Mięczaki mioceneskie ziem polskich“, oraz pracę prof. Siemiradzkiego „Geologia ziem polskich“. Obecnie ruch wydawniczy jest słabszy...

— Trudności finansowe, czy nie tak?...?

— Kryzys... — westchnął mój przewodnik.

Sprawą Muzeum im. Dzieduszyckich, które jest unikatem w Polsce i wytrzymać może porównanie z Muzeum Historyczno-Przyrodniczym w Wiedniu, powinna się zainteresować cała Polska. A przedewszystkiem — czynniki decydujące. Tylko, broń Boże, nie celem ewakuacji do Warszawy!

Henryk Lubieński

Jutro:

MALARZ PODHAŁA

(Z wystawy Rafała Malczewskiego)

przez

prof. Jana Mrozińskiego.

Pisma nadesłane

„Z ościłani wlków“. Zesz. 6. Treść: J. Kostrowski: „Zatopiona wieś przedhistoryczna w Biskupinie“. — Mgr J. Bartys: „Kopiec Krakusa“. — Mgr. Z. Furczewski: „Ciekawe naczynie wczesnohistoryczne z Gniewa“. — K. Wardała: „Sprawozdanie z IV zjazdu studentów prehistorji uniwersytetów polskich“. — Statut Pol. Tow. Prehistorycznego. — Z literatury. — Adres Red. Kraków, ul. Sławkowska 17.

„Kronika Miasta Poznania“. Nr. 4. Treść: L. Koczy: „Studia nad dziejami gospodarzami Żydów poznańskich przed połową wieku XVII“. — Dr. A. Brosig: „Materiały do historii sztuki wielkopolskiej“. — Zapiski. — Dział bieżący. — Z ruchu wydawniczego. — Adr. Red. Poznań, Zarząd Miasta.

DZIAŁ GOSPODARCZY

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Na światowych giełdach papierów wartościowych panowała początkowo tendencja mocna. W środku tygodnia jednak nastroj na giełdach uległ pogorszeniu. Wszystkie prawie rynki wykazały spadek kursów i zmniejszenie się obrotów. Pogorszenie się nastrojów giełdowych wywołane było silną zwyżką dolara na giełdach międzynarodowych, spowodowaną, jak twierdzą sfery finansowe, pogłoskami o możliwości rewaloryzacji dolara w związku z ostatnimi wyrokami sądu najwyższego Stanów Zjednoczonych w sprawie klauzuli złota, jak również pogłoskami w sprawie rokowań francusko-amerykańskich na temat stabilizacji dolara. Koniec tygodnia przyniósł uspokojenie na rynku dewizowym, a wraz z niem poprawę notowań na giełdach papierów wartościowych.

Na giełdzie nowojorskiej — przeważał nastrój słaby, jednak w końcu okresu sprawozdawczego zaznaczyła się lekka zwyżka, wywołana głównie wzmocnieniem tendencji na rynku pszenicy. Pożyczki polskie miały początkowo tendencję mocną, w końcu tygodnia uległy jednak naogół niższe. W dniu 18 b. m. notowano (w nawiasach cyfry z 12 b. m.): 8% poz. Dillon 89.50 (91.25), 7% poz. stab. 118.00 (118.50), 6% poz. dolarowa 74.00 (75.12 1/2), 7% poz. m. Warszawy 68.75 (67.00), 7% poz. śląska 71.00 (75.00).

Ostatnie wydarzenia na rynku dewizowym wywołały na londyńskiej giełdzie papierów wartościowych dużą nerwowość, która wyraziła się we wzmoczonej realizacji. Naskutek tego nastąpiła zniżka notowań. W końcu tygodnia kursy osiągnęły lekką poprawę. Również giełda paryska miała po początkowej zwyżce uspokojenie słabsze. Sfery giełdowe objawiały bowiem duże zdenerwowanie w związku z pogłoskami o podniesieniu wartości dolara. Po uspokajających wyjaśnieniach prasy zdenerwowanie giełdy minęło i kursy osiągnęły zwyżkę. Podobnie jak inne giełdy, również i giełda amsterdamska znajdowała się pod wpływem niejasnej sytuacji na giełdach dewizowych. Kursy miały tendencję niejednołtą, przeważnie zniżkową. Obróty były słabsze. Na giełdzie berlińskiej po lekkim wzmocnieniu tendencji, wywołanem zwycięstwem w Zacięciu Saary, nastąpiło w środku tygodnia osłabienie, które utrzymało się do końca okresu sprawozdawczego. Giełda wiedeńska miała uspokojenie mocne, przerywane od czasu do czasu osłabieniem tendencji wskutek realizacji zysków.

Sytuacja na giełdzie warszawskiej większej zmianie nie uległa. Notowania (pierwsza cyfra z 12, druga z 19 stycznia r. b.) papiery procentowe: 3% poz. budowlana 46.70—47.00, 4% poz. inwestycyjna 117.50—116.00, serie tej pożyczki 118.50—118.50, 4 1/2% poz. dolarowa 53.25 do 63.25, 5% poz. konwersyjna 65.50—61.15, 5% poz. konwersyjna kolejowa 65.50 — 65.50, 6% poz. dolarowa 75.25—75.50, 7% poz. stabilizacyjna 70.38—71.50, 4 1/2% listy zastawne ziemskie 52.75—53.00, 5% listy zastawne m. Warszawy 71.75—72.25, 5% listy zastawne m. Warszawy z 1933 r. 61.00 — 62.00; akcje: Bank Polski 97.75—98.75, Ostrówite 40.00, Lilpop 10.10—10.30, Norblin 35.00—35.00, Starachowice 13.20—13.60, Węgiel 14.75—14.75, Haberbusch 41.00 do 41.00.

W tygodniu ubiegłym zaznaczyła się na rynku naszym podobnie jak na wszystkich giełdach silna zwyżka dolara i de-

wizy New York. Pod koniec tygodnia nastąpiło jednak lekkie osłabienie kursu waluty amerykańskiej. Dolary złote utrzymały się na niezmiennym poziomie 8.91, za ruble złote płacono 4.59 1/2—4.59, za ruble srebrne 1.60—1.63, za bilon srebrny 0.70—0.73. W dziale dewiz europejskich słabą tendencję miał w dalszym ciągu Londyn i Zurich, podniósł się natomiast Amsterdam. Za czerwońce sowieckie płacono 1.21—1.22 złotych.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	14. 1.	15. 1.	16. 1.	17. 1.	18. 1.	19. 1.
Pszenica						
Warszawa	19,00	18,75	18,75	18,75	18,75	—
Poznań	16,25	16,25	16,25	16,25	16,00	16,00
Bydgoszcz	16,25	16,75	16,75	16,50	16,25	16,00
Łódź	—	18,25	—	18,25	—	—
Zyto						
Warszawa	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	—
Poznań	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50
Bydgoszcz	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50
Łódź	—	14,50	—	14,50	—	—
Jęczmień						
Warszawa	20,00	19,75	19,50	19,50	19,50	—
Poznań	21,00	21,00	21,00	20,75	20,75	20,75
Bydgoszcz	19,25	19,25	19,25	19,25	19,25	19,25
Łódź	—	17,00	—	17,00	—	—
Owies						
Warszawa	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	—
Poznań	15,75	15,75	15,75	15,75	15,75	15,75
Bydgoszcz	15,75	15,75	15,75	15,75	15,75	15,75
Łódź	—	15,25	—	15,25	—	—

W ubiegłym tygodniu na wszystkich światowych giełdach zbożowych nastąpiła zniżka cen prawie wszystkich zbóż, a w szczególności pszenicy. Zniżka ta nie jest wypadkiem poważną, w każdym bądź razie jest symptomem b. niekorzystnym dla rolnictwa większości krajów. Na giełdach zaznaczyła się zwyżkowa podaż zbóż argentyńskich oraz pszenicy francuskiej. Wzrost podaży pszenicy francuskiej spowodowany został głównie tendencją wypchnięcia na ryki zagraniczne nadwyżki pszenicy w wysokości około 5 milionów kwintali po cenach dumpingowych, co, oczywiście, musiało w pewnym stopniu wpłynąć na obniżkę cen. Obróty dość znacznie się wzmożyły.

Na rynkach krajowych obniżyły się w ostatnim tygodniu ceny pszenicy i jęczmienia. Na dotychczasowym poziomie natomiast utrzymały się ceny żyta i owies. Jęczmień, którego cena zresztą znacznie przewyższa ceny innych zbóż, a nawet pszenicy, uległ zniżce na giełdach: warszawskiej o 50 gr. na 1 kwintalu i poznańskiej o 25 gr. na kwintalu. Ceny pszenicy na większości giełd krajowych obniżyły się o 25 gr. na kwintalu. Ponieważ podaż zbóż, jak dotychczas, jest dość umiarkowana, stąd można przypuszczać, że ceny nie będą ulegały zbyt wielkim wahaniom.

Nabiał

Naskutek wzmocnienia eksportu masła na rynek angielski, gdzie ostatnio notowano mocną tendencję z powodu zmniejszonych dowozów masła świeżego, sytuacja na krajowym rynku masła nieco się polepszyła, mimo słabego zbytu krajowego. W Poznaniu podwyższono cenę hurtową do 2,50, cena drobnego hurtu wynosi bez zmiany 2,60 zł za kg I gat. Komisja nabiałowa w Warszawie notuje bez zmiany w hurcie 2,40 zł za masło wyborowe. W województwach południowych zanotowano osłabienie tendencji. Katowice notowały w hurcie 2,60 zł za I gat. przy tendencji spokojnej. Notowanie rozliczeniowe w Kopenhadze ustalono w tygodniu ubiegłym na 204 kor. wobec 200 kor. w ty-

godniu poprzednim. Na rynku angielskim notowano masło polskie 72—76 sh za cwt. przy tendencji dobrej.

Ceny mleka konsumcyjnego nie uległy zmianie. Ceny hurtowe serów wynoszą przy tendencji słabej: ser trapiistów 1,70, edamski 2,00, lechicki 2,00, groyer 2,30 zł.

Jaja

Tydzień ubiegły zaznaczył się lekkim osłabieniem tendencji rynkowej, co stoi w związku z ociepleniem się temperatury. Zapotrzebowanie towaru jest mierne; przy dalszym trwaniu obecnej temperatury trzeba się liczyć ze wzrostem podaży towaru gwarantowanego, co musiałoby spowodować spadek cen towaru konserwowanego. Z niektórych okręgów donoszą o wyczerpywaniu się zapasów jaj wapnowanych. W Poznaniu płacono za skrzynie świeżych, prześwietlanych jaj z Poznańskiego 135—138 zł.

Bydło i trzoda

Na krajowym rynku zwierząt rzeźnych tendencja jest nadal zniżkowa. W tygodniu sprawozdawczym zanotowano na targowicy poznańskiej zniżkę notowań bydła rogatego, przeciętnie o 2 zł na 100 kg.; ceny krów obniżyły się o 4 zł na 100 kg., cenę cieląt pozostały niezmiennione. Notowania cen trzody chlewnej obniżyły się przeciętnie o 2 zł na 100 kg.

W Anglii w pierwszej połowie stycznia br., zamiast spodziewanego ożywienia — tendencja się osłabiła wskutek nagromadzenia zapasów u detalistów. Tymczasowy kontyngent eksportowy na m. styczeń dla Polski obniżony został o 5% w porównaniu z kontyngentem grudniowym. Bekoniarnie płaciły w handlu wolnym od 42—48 zł za 100 kg. żywej wagi.

Piękny film z życia Franciszka Schuberta

Akcja filmu „Marzenia miłosne” rozgrywa się na przełomie ubiegłego stulecia w cesarskim Wiedniu. Fabułę filmu wypełnia piękna karta wydartą z księgi życia „króla” kompozytorów — Franciszka Schuberta. Pięknie została w tym filmie odtworzona nieszczyśliwa miłość Schuberta do uroczej dziewczęcia wiedeńskiego — Vicki Passinger.

Role Schuberta odgrywa Ryszard Tauber, zaś w postaci Vicki Passinger wcieliła się nowa rewelacja ekranu, uroczą Jane Baxter. W pozostałych rolach obrazu „Marzenia miłosne” występuje kwiat aktorstwa sceny i ekranu brytyjskiego i wiedeńskiego.

Reżyserowi Pawłowi L. Steinowi udało się po mistrzowsku odtworzyć atmosferę dawnego Wiednia i dać wierny obraz tego przepychu i bogactwa, które cechowały epokę Biedermeiera.

Imponująca jest wystawa filmu „Marzenia miłosne”, przewyższająca wszystko widziane dotąd na ekranie.

Należy również podkreślić wspaniałą oprawę muzyczną filmu „Marzenia miłosne”, obejmującą największe kompozycje i najpiękniejsze melodie Franciszka Schuberta.

Dla swych wielkich wartości artystycznych obraz „Marzenia miłosne” został odznaczony złotym medalem na ostatniej Międzynarodowej Wystawie Sztuki Filmowej w Wenecji.

Jeszcze jedno warte jest podkreślenia: Król włoski, Wiktor Emanuel, wyraził życzenie powtórzonego obejrzenia filmu „Marzenia miłosne”. Rozentuzjowany król, oczarowany wielkością tego arcydzieła, bijł brawo — bohaterem filmu, scenarzystę, reżyserowi, wytwórni, a w szczególności Ryszardowi Tauberowi.

C cały świat mówi z zachwytem o tym filmie stanowiącym największą sensację artystyczną świata.

Z niebывалым zainteresowaniem oczekiwana premiera odbędzie się już wkrótce na ekranie kinoteatru „Słońce”
ng 4323

KRONIKA GOSPODARCZA

Plan robót funduszu pracy na r. 1935-36

Na posiedzeniu w dn. 18 stycznia r. b. komitet ekonomiczny ministrów zatwierdził plan robót funduszu pracy na r. 1935/36. W przyszłym okresie budżetowym zasadniczą formą kredytowania będzie: dla robót bezpośrednio rentujących — pożyczka, dla pozostałych — dotacje. Jednocześnie uchwalono wytyczne dysponowania kredytami przez władze funduszu.

Przedewszystkiem ustalono zasadę, że na robotach, kredytowanych przez fundusz pracy, mogą być zatrudnieni wyłącznie bezrobotni, zakwalifikowani i zapoznani przez właściwe biura pośrednictwa pracy. Stawki wynagrodzenia ustalane będą przez wojewódzkie biura funduszu pracy. Place robotników wykwalifikowanych, zatrudnionych w swoim zawodzie, odpowiadać będą zasadzie prze-

ciętnej miejscowych plac wykwalifikowanych robotników przemysłowych odpowiedniej kategorii, place zaś robotników niewykwalifikowanych odpowiadać mają w zasadzie przeciętnej plac miejscowych niewykwalifikowanych robotników przemysłowych. Stawki rozumiane będą jako place za 8-godzinny dzień pracy.

W razie konieczności powierzenia robót przedsiębiorcy kredytobiorca ustalić musi warunki umowy z przedsiębiorcą w sposób, gwarantujący wykonanie przez przedsiębiorcę wszystkich postanowień umowy, zawartej między kredytobiorcą a funduszem pracy. Powierzenie robót przedsiębiorcy nastąpić może jedynie drogą przetargu publicznego.

Kredyty, przyznawane przez fundusz pracy, winny w zasadzie służyć na pokry-

cie kosztów robocizny bezpośredniej. Z kredytów funduszu pracy na rok 1935/36 komitet ekonomiczny ministrów przeznaczył: na drogi i ulice przelotowe — 30.892.800 zł., na roboty komunikacyjne wodne — 9.606.600 zł., na roboty melioracyjne w dziedzinie obwałowań — 3.871.000 zł., na regulację rzek niespławnych — 4.448.000 zł., na robotnicze budownictwo mieszkaniowe — 5.000.000 zł., na inwestycje miejskie i inne — 12.761.600 zł.

Z kredytów powyższych przewidziane jest zatrudnienie ok. 75 tys. bezrobotnych i kanadyjskich.

Z KRAJU

(k) **Popieranie produkcji miejscowej na rynku gdańskim.** Celem poparcia zbytu gdańskich towarów na terenie wolnego miasta, senat wydał rozporządzenie, nakazujące specjalne znakowanie wyrobów pochodzenia gdańskiego, sprzedawanych na rynku wewnętrznym. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dn. 1 kwietnia br. Przewiduje ono za przekroczenie powyższego nakazu kary więzienia i grzywnę.

Z ZAGRANICY

(z) **Wywóz złota z Holandji do Stanów Zjedn.** w związku z poważną zwyżką dolara oraz otrzymanem zapewnieniem, że rząd Stanów Zjedn. nie zamierza narazie zmieniać ceny zakupu złota — Holandia projektuje znów rozpoczęcie wywozu złota do Ameryki. Przewidywana jest wysyłka złota za około 18 milj. flor.

(z) **Obrzynie ujemne saldo bilansu handlowego Niemiec.** W całym 1934 r. import do Niemiec wyniósł 4.451 milj. RM, eksport zaś z Niemiec — 4.167 milj. RM. W ten sposób ujemne saldo za cały rok wyniosło pokątną sumę 284 milj. RM, wobec dodatniego salda 668 milj. RM w r. 1933.

SPORT

Pięściarstwo

Niedopuszczalne metody zakradły się do sportu pięściarskiego na terenie stolicy. Warszawski OZB lekceważył sobie publiczność i, urządzając imprezy, nie dotrzymuje zobowiązań. W programie, jak na przyjęcie, podaje się nazwiska różnych wybitniejszych zawodników, którzy jednak nie biorą później udziału w walkach. Podobne wypadki zdarzają się obecnie stale, z czego wynika, że mamy tu do czynienia z poważnego rodzaju systemem. Odносimy wrażenie, iż tą sprawą powinny zainteresować się władze PZB w obronie dobrego imienia polskiego pięściarstwa i energicznie wkroczyć, karząc surowo bezceremonjalnych organizatorów. W każdym razie uważamy za wykluczone, aby w podobnych warunkach mistrzostwa indywidualne mogły odbywać się w stolicy i nie powinna Warszawa nawet wchodzić w grę póki sprawują tam rządy WOZB w obecnym składzie. Chodzi tu, raz jeszcze podkreślamy, o dobre imię nawet całego polskiego sportu.

„Goplanja” i „Stella” Gnieszno 10:6. Zawody w Inowrocławiu przyniosły w poszczególnej wagi (od papierowej do półciężkiej włącznie) następujące wyniki: Antoniewicz (G) pokonał Ranka (S), Nawrocki (G) — Olejniczaka (S), Łada (G) — Sytka (S), Niemczyk (G) — Bidzińskiego (S), Drzazgowski (G) zremisował z Jaskowiakiem (S), Łuczak (G) z Lelewskim (S), Hański (G) przegrał przez techn. k. o. w trzecim starciu do Kaczmarka (S) oraz Stube (G) zremisował z Gawlakiem (S). W ringu sedziował p. Michalski z Poznania.

Różne

Ważny zjazd kajakowców zatwierdził kalendarz sportowy na r. 1935. Przedstawia się on następująco: od 8 do 13 marca obóz treningowy w Krakowie; 5 maja mistrzostwo Śląska na Przemszy; od 9 do 10 czerwca międzynarodowy wyścig górski i spływ na Dunaju; od 12 do 20 czerwca międzynarodowy spływ Czarną Hańczą i Kanalem Augustowskim; 14 lipca mistrzostwa Polski w Poznaniu; 11 sierpnia udział polskich zawodników w międzynarodowych zawodach kajakowych o mistrzostwo Niemiec w Sopocie; od 12 do 22 sierpnia spływ na Pojezierze Mazurskie; 22 września regaty międzyokręgowe PZK w Krakowie. (PAT)

Urządzenie „10 taniach białych dni” przez firmę J. Zagrodzki odbiło się żywym echem wśród tych wszystkich, którzy od szeregu już lat są stałymi jej odbiorcami. Nietrudno jest mieć tyle set wiernych konsumentów, gdy sprzedaje się towar jakościowo dobry i tani. Drugim ważnym czynnikiem atrakcyjności firmy Zagrodzki jest niewątpliwie jej bogato zaopatrzone magazyny różnorodnych towarów, jak jedwabie, bielizna, firany itp., jednym słowem takich artykułów, które nasze panie chętnie kupują. Przy okazji zwraca się uwagę, że przy zakupie materiałów wlnianych najlepszego gatunku na suknie, w modnych kolorach, udziela się 40% niższej ceny, natomiast przy zakupie jedwabi, firan itd. 10% rabatu. Zniżki obowiązują tylko podczas białych dni.

Dla dzieci specjalna, pomarańczowa, smaczna pasta do zębów Bebedont-Szofmana

PRZEWROT W HYGIENIE DZIECKA

nr 4905

Króliki jako karma dla świń.

W niektórych okolicach zachodniej części Kansasu króliki rozmnożyły się tak straszliwie, że stały się prawdziwą plagą. Wobec czego fermery w grudniu urządzili siłami zbiorowymi polowanie w sposób kociolkowy, zabijając króliki w sposób uprzedzony — kijami. W ten sposób zabito szesnaście tysięcy królików — bez strzału, które, zużyte następnie jako karma dla świń. Powyższe zdjęcie przedstawia nam 1) w kociolku, 2) króliki na pokładzie.

Z dziedziny niewolnictwa

W gościnie u wielmoży — Na morzu Czerwonym — Zadowolony człowiek

Jak pomimo uchwał, powziętych przez Ligę Narodów, handel międzynarodowy narkotykami, a zwłaszcza opium, nie doznał poważniejszego uszczerbku, tak i handel niewolnikami w niektórych krajach pozaeuropejskich kwitnie nadal w niezbyt zmniejszonej mierze. Zbadaniem tego ostatniego problemu zajął się podróżnik angielski William I. Makin, który podczas dłuższego swego pobytu w Abisynji i przyległych obszarach, miał sposobność zapoznania się z tą sprawą „ad oculos” i obecnie opublikował swoje wrażenia w szeregu barwnych obrazków.

Przebywałem w gościnie — opowiada Makin — u jednego z wielmożów w miejscowości Dzidda. Ktoregoś dnia zagadnąłem obsługującego mnie czarnego olbrzyma o mniśniach zawodowego atlety:

— Wszak jesteś niewolnikiem, Szilluk?
— Tak jest, panie!
— Od jakiego czasu?
— Od wielu, wielu lat, panie!
— Jak podoba ci się w Dzidda?

Sudańczyk odpowiedział bez namysłu: „Dzidda dobre miasto i mój pan dobry — niech chwala będzie Allahowi!” Nie wątpię, że Dziddę uważał za znacznie przyjemniejsze miejsce pobytu od nędznej wioski w moczarach Nilu, gdzie ujrzał światło dzienne. Tam musiał ustawicznie głodować — tutaj zaś pożywienie było obfite: był przecież cennym niewolnikiem, o którego pan jego dbał nie gorzej, jak o któregoś z swych arabskich koni wyścigowych.

— Ile zapłacono za ciebie?
— Dwadzieścia funtów — odpowiedział z pewną dumą niewolnik.

Jak się dowiedziałem, Szilluk wraz z innymi sudańskimi negrami, wystawiony był na sprzedaż na targowisku w Dzidda. Wbrew ogólnie panującemu mniemaniu ani on ani żaden z jego towarzyszy nie został gwałtem uprowadzony z wioski rodzinnej. Opuszczali oni wszyscy swe siedziby dobrowolnie i przybywszy gromadą nad morskie wybrzeże, zaoferowali się „na sprzedaż” jednemu z handlarzy niewolników. Ten powoził ich do Dzidda.

Przeprawa przez Morze Czerwone nie była łatwa, gdyż angielskie i francuskie statki strażnicze polowały na podejrzaną ładunki. Aliści żywy „towar” umieszczono w workach, których na pierwszy rzut oka nie można było odróżnić od zwykłych worków z kawą, stanowiących także część ładunku żaglowca. Podczas przeprawy, barka zatrzymaną została przez szalupę francuską. W pakowni było na pozór wszystko w porządku: nic ponad, kilkadziesiąt worków kawy... „za ciężko załadowaliście!” — rzekł jeden z oficerów francuskich. „Ma pan słuszność — odparł Arab, kapitan barki — „mam worek kawy za dużo — czy mógłbym go panu oddać?” „Dobrze! weźmę ten worek na mój statek — ze względu na bezpieczeństwo waszego żaglowca!” rzekł usmiechając się Francuz. Po załatwieniu tej „formalności”, barka arabska z swym

ładunkiem kandydatów na niewolników, dobiła szczęśliwie do miejsca przeznaczenia.

W upalny letni dzień, Szilluk został sprzedany. Jeden Arab po drugim, wkładali palce w usta silnie zbudowanego młodziana, badając jego zęby; obmacywali mięśnie jego nóg i ramion, poczem oferowali cenę. W końcu Szpilluk został nabyty przez mego amfitryjona w Dzidda.

— Czy nie jesteś smutny, że zostałeś niewolnikiem?

— Allah był na mnie łaskawy! Posiadam dwie żony, trochę pieniędzy i zaufanie mego pana. Czego mogę więcej żądać?

Tu przyszył mi na myśl nędzne postacie obdartusów, spotykane przezemnie na ulicach Londynu przed moim wyjazdem z Anglii. A byli to przecież „wolni” obywatele potężnej Brytanji!..

Handel niewolnikami — powiada Makin — uchodzi w Arabji za uczciwe i wcale nie hańbiące zajęcie, ciesząc się uznaniem Koranu. A zresztą niewolnicy nie zawsze pozostają nimi do końca życia. Dwoje najbogatszych ludzi Arabji są handlarzami niewolników i — sami byli kiedyś niewolnikami. Kr.

W północnym raju zwierzęcym

Olbrzymia różnorodność i niezliczone stada zwierzęcy.

Dziwnym jest, i nikt tego wytłumaczyć nie potrafi, z jakiego powodu co lata fokki, odbywszy podróż wielu tysięcy km, z południa przybywają na wyspy Prybilowa, by tutaj zawrzeć małżeństwo i wychować młode, a następnie poprzez bezbrzeżne obszary Pacyfiku udać się znowu na południe. Z początkiem cieplejszej pory roku pojawiają się najpierw stare pełnoletnie byki i wybierają sobie siedzibę na skałach nadbrzeżnych. Nie odbywa się to bynajmniej zbyt spokojnie, gdyż walki o miejsce są zawzięte. Dla młodszych samców mało jest widoku pokonania doświadczonego konkurenta, ważącego do 5 ctr. Młodsze łączą się w kolonie kawalerskie, prowadząc na drugim końcu wyspy beztrudne życie, o ile pewnego pięknego poranku nie pojawi się agent Stanów Zjednoczonych, by w krótkim czasie zabrać kilka kompanii wesołych trzylatków. Gdy stare fokki wywalczyły sobie odpowiednie miejsce, pojawiają się pewnego dnia samice. Zaledwie wynurzą się z wody, witają je samce i eskortują do z trudem zdobytego „oboju letniego”. Gdy jednakże samice nie uważa, w mgnieniu oka pozbędzie się swej towarzyski na korzyść drugiego. Niebawem całe wybrzeże rozbrzmiewa rykiem walk. Nic więc dziwnego, że podziurawione skóry starych

samców dla handlu nie przedstawiają żadnej wartości.

Wyspy Prybilowa są tymczasem tylko drobną cząstką olbrzymiego kraju Alaski, który, gdziekolwiek się przybędzie okazuje się prawdziwym olbrzymim zwierzęciem. Stepy Afryki, z ich niezliczonymi stadami antylop i gazeli, są w stosunku do tego kraju prawie pustkowiem. Pod miejscowością Rapids, nad jedynym głównym traktem Alaski, pokuszono się w r. 1927 o policzenie stad karibiu, które w swej wędrówce na południe, przekraczają w tym miejscu drogę. Liczbę ich ustalono na 601 miliona egzemplarzy. Co dnia przesuwają się formalne lasy rogów, zdarzało się nawet, że trzeba było wstrzymać pociągi ze względu na ciągnące torem zwierzęta. Okoliczność ta daje jakieś takie pojęcie o bogactwie Alaski pod względem zwierząt, podobnych do jeleni.

W lasach grasujełoś, czarny niedźwiedź, niebezpieczny grizly i niedźwiedź brunatny, największy drapieżnik ziemi. Doświadczeni myśliwi uważają niedźwiedzia brunatnego za najniebezpieczniejszego drapieżnika północy. Atakuje on natychmiast, nawet niezaczepiony, a każdej zimy słychać o traperach i Indianach, rozszarpanych przez niedźwiedzia brunatnego.

Biały niedźwiedź, o którym każdy w pierwszej chwili pomyśli, gdy padnie wyraz Alaska, żyje tylko na dalekiem wybrzeżu północy. Właściwą jego ojczyzną są lody Morza Północnego.

Jelenie, sarny, owce górskie, a nawet odmiana antylopy, kozw górskie są zdomowione w Alasce podobnie, jak dzikie ptaki różnej barwy i wielkości, potężne ptaki drapieżne, orły i sokoły. Łososi jest pełno w niezliczonych strumykach, tak, iż wzajemnie podnoszą się z wody, gdy na jesieni ciągną z morza w górę rzek dla składania ikr.

Zwierzę, podobny do hieny, zwany wolweryna, jest znienawidzony przez traperów. Ponieważ wybiera sidła i atakuje wszystko, co mu wchodzi w drogę. Skórka wolweryny jest w wielkiej cenie, ale niezmiernie trudna do zdobycia. Tutaj traperzy zarabiają jeszcze po kilka tysięcy dolarów, ponieważ lista zwierząt skórkowych najrozmaitszej barwy jest tu ogromna. W i P.

KAWIOR oryginalny

czzerwony nadszedł

N. BONDER

Warszawa, Hale Mirowskie, Sklep Nr. 3
CENY OKRĄŻONE. pg 5074

Woda, najskuteczniejszy kosmetyk

Woda jest najlepszym kosmetykiem znanym od początku świata, zapobiegającym tworzeniu się chorób skórnych, podtrzymującym młodzież i piękno.

Działanie wody jest regeneracyjne, pobudzające, ożywcze. Stosowanie jej może być różnorodne. Rozróżniamy trzy zasadnicze kierunki: ciepły, chemiczny i mechaniczny. Temperatura wody jest bardzo ważnym czynnikiem w zabiegach higieniczno-kosmetycznych: np. woda o temperaturze 22 st. — 25 st. C. nadaje się do zabiegów, hartujących skórę. Ciepła i gorąca woda 26 st. — 40 st. C. powoduje rozszerzenie się naczyń krwionośnych, uelastycznia skórę, na krótko stosowana w formie natrysku czy kąpieli, usprawnia mięśnie i nerwy, doskonale rozmiękcza i oczyszcza naskórek.

Działanie wody z punktu widzenia che-

Z najnowszej mody paryskiej: Suknia wieczorowa z białego trykrotu. Model Nagorhoff. (Fot. d'Ora, Paryż).

micznego jest doniosłe. Woda działa rozpuszczającą na sole wydzielane z potem, na brud i pył, jaki tkwi w powłokach skórnych. W użyciu wody do zabiegów oczyszczających należy uwzględnić zawartość w niej najrozmaitszych soli.

Wody z dużą zawartością soli skóra nie znosi. Tak zwanej wody twardej do zabiegów oczyszczających, nie należy używać.

Wodę twardą należy przed użyciem jej do zabiegu oczyszczającego odpowiednio zmiękczyć. Korzystnymi dodatkami będą: borax, kwas borny, alun, dwuwęglan sodu, krochmal, sok cytrynowy, oraz wywary z całego szeregu ziół, a przedewszystkiem z rumianku i kwiatu lipowego.

Użycie wody odbywa się pod postacią kąpieli, zmywań, kataplazmów, natrysków polewań i rozpylań. Podstawą każdej racjonalnej pielęgnacji, właściwej kultury ciała są kąpiele, którym każda dbała o młodzież i piękno kobieta powinna się poddawać. Ciepłota kąpieli higienicznych jest indywidualną, średnio wynosi 25 st. C. do 30 st. C. Czas trwania takiej kąpieli nie powinien przekraczać 20 minut.

Zmywanie — to najczęstsze codzienne zabiegi oczyszczające. Natomiast okłady, kataplazmy i parówki wkraczają już w dziedzinę lecznictwa, więc mogą być stosowane jedynie z odpowiednimi wskazaniami, całkowicie indywidualnymi.

Dodawanie do kąpieli wyciągów ziół aromatycznych podnosi wartość kosmetyczną kąpieli, działa kojąco na nerwy, daje nadzwyczajne samopoczucie. Niema zdrowej, pięknej skóry bez ciągłej, ustawicznej pielęgnacji.

Paryż — Madryt w 5 godzin

Rząd hiszpański postanowił zorganizować komunikację lotniczą pasażerską na dystansie Madryt — Paryż i Madryt — Baleary. Na obu liniach będą kursować trzy motorowe aparaty Dornier, rozwijające szybkość do 300 km na godzinę. Przelot na linii Madryt — Paryż będzie trwał razem tylko pięć godzin, a na linii Madryt — wyspy Balearskie (Majorka) — trzy godziny. Będzie to najszybsza komunikacja między Paryżem a Madrytem, gdyż ekspresy przebiegają tę przestrzeń w ciągu 14 godzin.

Scena z zabawy „w wojnę”: kanonada śnieżkami.

31 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W piętnastym dniu ciągnięcia 4 klasy, wygrane padły na numery następujące:

CIĄNIENIE PIERWSZE

Po 5.000 zł na nr. nr.: 40644 151808.
Po 2.000 zł na nr. nr.: 3079 46441 78837
20654 139064.
Po 1.000 zł na nr. nr.: 24188 40335 50812
63226 62552 74178 106736 118348 122185 132195
153966 170117.

Po 200 zł na numery:

279 561 80 1335 807 2117 373 649 949 3915
4231 832 40 5026 284 332 46 50 525 54 7150 576
642 8103 205 565 9004 10434 795 966 11018 835
902 12408 27 834 47 83 958 13009 51 821 14013
112 44 580 977 15050 160 425 542 707 841 16294
352 445 500 881 17022 119 332 575 18253 19082
480 962 20415 848 21069 364 679 814 923 44
22026 784 23263 310 411 865 24276 878 990
25067 855 632 853 26280 364 930 27022 124 222
433 563 977 28144 407 560 708 916 20113 855
62 30391 754 805 31088 802 423 629 930 32755
929 33223 34314 575 604 65 727 827 35291 36083
322 25 634 98 958 37666.
38151 741 48 92 39018 402 58 898 931 40027
542 629 702 826 41217 502 76 618 58 940 42595
43600 44055 133 769 845 45392 405 740 46004
240 431 586 47017 223 310 580 858 48048 93 174
232 667 49002 229 66 412 852 953 50417 51550
795 52632 733 53770 54071 241 55077 122 472
565 56124 452 506 95 762 57067 220 407 542 844
957 58359 521 869 59594 60786 61090 240 412
549 705 62269 640 63080 650 71 877 64231 377
577 684 896 974 65144 497 573 66412 525 024 95
67138 274 681 853 930 68083 774 943 69120 541
48 88 70015 187 308 657 809 71690 759 82 72932
73150 533 676 909 98 74298 371 562 814 75257
667 94.

76191 77071 311 461 90 78228 646 796 944
79031 84 256 80248 971 81123 313 459 595 602
744 889 82038 438 84 782 83114 73 83 819 942
77 84040 106 48 709 89 907 85006 330 642 86006
111 364 524 58 751 87286 824 88447 721 63 851
89592 90091 91020 65 247 94 92282 501 906
93333 569 931 94105 431 95187 507 96372 846
97914 98159 75 82 843 925 31 70 99399 455 552
657 845 100153 707 83 930 101090 361 73 102154
436 103745 876 105191 269 755 82 106273 80
107024 769 894 108091 197 548 733 39 109034
278 818 110017 582 967 111383 881 948 112416
88 594 764 989 113126 254 724.

114865 115458 682 116502 923 33 97 117111
430 625 808 118318 716 119707 826 11022 74
191 225 81 458 68 566 643 121037 62 383 540
622 718 821 122026 123222 29 96 380 512 58 620
954 124217 398 125031 349 523 639 855 126056
139 782 127304 434 128997 129077 343 593 871
130881 131105 675 756 132000 322 567 832
133282 134234 319 817 135195 244 315 626 767
816 136086 263 469 137187 354 69 692 814
138524 139 139009 131 95 351 988 141151 389
403 92 886 142471 568 143143 384 661 879
144580 680 716 835 37 931 145287 743 146156
147362 982 148125 71 333 818 149363 668 150005
61 497 151078 373 560 888.
152380 500 626 153316 154394 155235 446 540
156286 583 158844 159613 609 160158 75 466
161063 458 666 804 163255 734 164519 615 720
55 900 165743 166121 230 73 493 168067 256
953 169409 43 735 170066 869 171375 80 575 743
172018 532 985 173156 305 704 971 174169 463
673 175571 853 176104 250 56 900 177394 99 911
86 178026 179164 744 879.

Wygrane pocieszenia po 50 zł na numery:

834 52 68 1837 988 2343 5428 633 40 6196 715
7987 8438 528 657 9034 454 70 827 10080 705
931 12288 469 13451 14168 86 319 15851 60 16019
144 770 18310 19343 418 569 80 20594 21199
22277 585 650 801 980 23103 264 694 24133 680
25321 472 576 873 26310 692 935 27226 28561
29440 52 572 667 73 30516 31223 514 32455 672
987 33621 814 34106 350 484 990 35088 407
36026 400 37475 967 91.
38415 503 50 39046 160 253 41070 637 53 734
42749 43475 680 44218 501 55 936 46033 834
47153 49221 50116 756 52790 983 53293 673
54125 61 56194 487 95 850 953 57069 73 368 476
841 93 58204 457 631 59322 532 45 60135 770
62453 605 20 71 63093 255 82 64725 65255 752
66407 22 67614 820 62 68508 655 69241 44 553
862 70519 771 866 71036 72189 434 73867 963
75369 886.
77037 74 425 756 78496 917 79289 681 80112
202 81351 82068 103 179 806 83216 83 84576
85105 86359 567 87251 321 430 63 88756 89839
90473 763 91284 693 997 92263 93104 70 682
94148 484 917 95378 96384 93 583 631 97261 577
98001 487 682 734 834 98 99333 741 100411 47
101018 22 357 466 833 102052 103832 104034 52
805 106800 84 107054 108432 51 109763 110947
111167 431 40 672 113617 753.
114370 838 115016 226 340 852 117143 706
876 118899 110091 511 120213 36 648 837 121190
842 122281 414 123930 124939 77 125178 305 9
469 126157 200 433 829 127390 509 129042 510
729 131005 291 335 561 783 132182 212 329 52
82 562 134502 506 713 135793 137910 138750
139074 672 140167 613 141042 142273 75 83 577
732 144508 667 825 45 145672 762 146087 147250
888 655 911 19 148415 24 714 149600 150164 504
22 45 151188 282 922.
152169 383 557 692 153203 587 154062 619
155184 819 78 157400 605 159260 566 91 646
160688 161009 137 589 862 162572 830 163322
88 683 849 164834 165363 918 166177 554 167313
511 613 168751 169042 296 482 567 846 170063

275 507 171374 667 756 172384 720 39 173355
435 37 61 586 175610 176076 584 766 177517 82
705 18 92 178719 894 179334 631.

CIĄNIENIE DRUGIE

Wygrane pocieszenia po 50 zł na numery:
99 176 356 586 668 1242 485 560 684 916
2094 397 504 675 705 52 925 94 3476 811 953
4222 536 606 776 804 5253 69 423 545 729 6023
855 7283 303 92 604 810 8911 9731 47 80 821 37
10155 212 324 406 646 855 11703 856 914 26
12356 490 712 892 132228 447 14318 408 84 659
93 726 80 996 15210 317 505 55 94 641 47 898
16194 273 99 407 582 604 84 852 86 932 17003
524 18158 77 254 309 413 509 57 12 19272 309
36 668 751 56 967 20252 325 580 619 31 770 92
971 21450 521 50 22088 337 68 926 38 23168 305
424 787 933 24006 321 87 551 52 91 25053 93
131 330 40 614 17 30 706 848 58 68 955 62 26171
214 346 80 444 64 523 25 43 707 8 27070 301 84
638 847 48 28055 174 319 21 402 52 67 29267
685 947 30256 308 432 698 945 31013 51 336 52
32390 494 845 33107 363 77 549 709 846 34732
830 657 35044 274 487 770 72 861 36079 433 39
551 863 37620 741 65.
38113 59 622 947 39080 117 925 41 40016 73
76 233 307 26 48 85 86 423 61 67 85 551 41012
104 209 468 587 619 41 998 42228 323 46 43290
310 597 701 818 440 402 193 367 443 644 724 58
75 45082 157 90 398 429 674 759 803 972 46116
35 235 340 416 78 92 947 47151 436 521 42326
323 31 766 49228 378 494 622 727 929 50225 429
752 51012 195 448 637 52354 475 845 903 53167
86 229 488 54034 310 411 80 686 766 72 90 935
55061 333 610 810 56552 877 935 77 57026 49 81
207 72 93 300 423 33 682 706 810 72 58248 405
816 86 924 63 80 59055 122 404 629 793 60136
81 242 68 464 618 84 758 952 61018 292 431 59
550 779 914 62061 93 425 74 765 842 63047 91
219 385 789 992 64394 477 794 857 65186 251 348
572 650 720 35 861 66636 729 80 838 67091 616
711 875 68115 96 311 85 443 761 69007 211 371
70018 195 341 765 829 40 71091 157 499 539 77
686 701 32 44 72049 326 460 584 683 906 73088

12057 329 435 852 13199 340 549 712 895 14351
15207 58 515 729 819 932 162257 565 602 13 707
40 88 939 17062 111 474 712 896 19248 995
20246 61 72 88 463 69 623 905 21009 395 511
895 910 91 22021 463 507 619 23285 87 955
24318 81 424 45 25164 26236 348 854 929 69
27279 80 602 971 72 28085 130 320 814 932
20359 402 704 37 78 98 30081 199 344 79 31585
99 876 900 83 32016 580 825 32 36 68 33175
34142 603 66 809 907 35092 118 80 413 762 327
66 936 76 36131 281 489 719 37538 609 743.
38138 310 16 484 794 932 39066 248 366 760
944 40222 302 418 668 993 41103 579 783 825
42201 445 50 529 620 23 715 931 43029 294 363
527 695 761 884 44173 990 45003 28 486 942
46039 317 509 880 902 84 47195 246 434 93 519
798 882 910 43355 40005 482 567 791 996 50003
25 232 46 341 461 978 51162 343 635 96 796 892
913 72 52863 53183 500 40 960 54023 594 55163
451 583 770 879 906 56115 74 393 552 85 685
57109 77 89 534 664 85 981 58098 257 915 44
57 92 59010 33 249 325 47 81 083 003 29 72
60022 511 727 29 61595 776 833 902 81 62131
221 331 52 69 411 582 761 873 83240 305 56 819
64106 384 550 59 758 849 65306 492 94 568 626
902 61 66115 410 62 519 665 741 814 963 67238
419 49 603 94 717 982 68122 617 973 86 69210
482 817 35 70064 78 108 265 332 98 663 78 71141
120 357 92 454 658 903 888 72092 198 329 514
73190 214 93 335 507 712 950 53 74024 274 534
414 555 75130 605 855 905.
76026 41 584 97 637 77016 29 97 177 352
455 503 90 802 29 73241 344 452 507 68 868
945 79001 157 77 515 81 622 52 64 80040 693 83
828 72 904 72 81240 407 35 503 15 638 861 82288
370 605 83 767 882 83443 84112 92 521 48 839
79 86 985 85263 479 617 919 86018 50 153 321
510 14 95 689 324 913 39 87023 100 427 582 639
844 88396 480 83 876 616 89108 89 201 60 630
806 964 90171 288 382 614 91248 95 489 524 32
720 814 92251 670 95 786 916 93223 349 63 482
572 94432 377 831 929 89 95060 339 891 96078
377 533 691 97007 694 767 98418 521 618 99023
89 100187 726 876 944 101041 183 586 634 73 87

76204 543 678 793 77889 78030 305 23 52
560 946 87 79154 246 461 533 720 51 980 80108
21 48 93 379 401 822 81268 844 948 82043 513
53 603 67 818 827 83022 196 334 43 783 84025
343 420 85039 267 81 442 747 86181 817 906
63 87157 63 425 528 778 88104 314 28 959 89454
59 340 453 608 84 949 99007 33 416 31 462 96
881 91070 207 892 92178 28 805 83 57 72 727
323 942 95057 232 97 354 152 655 91195 95000
419 26 692 932 73 96182 261 329 894 97044 86
98038 817 95 99057 195 400 564 634 83 782 834
933 100138 203 846 101060 83 128 44 298 903
102159 622 32 718 866 103282 491 104081 120 50
244 413 643 833 908 105830 988 106187 245 492
93 581 928 107121 280 432 484 978 108029 168
219 325 622 807 35 109210 435 56 500 848 955
110170 288 344 439 788 952 111428 51 65 323
68 423 70 532 94 652 112037 136 204 25 306 444
507 113015 449 516 988.
114034 224 450 631 59 953 115205 30 43 75
769 967 116009 46 108 27 228 482 512 646 55
829 973 117038 306 25 650 711 118148 293 818
49 989 119498 549 900 120053 217 330 462 69
893 112550 881 454 533 666 737 840 122059 923
50 123078 80 349 947 124522 29 320 51 125051
83 138 232 416 981 126208 463 505 15 761 909
67 127007 352 683 899 128397 443 95 909 43
129017 478 762 130003 29 260 99 762 922 131060
195 206 503 13 625 89 723 901 132264 486 610
91 857 914 25 36 133050 139 529 68 663 896 921
134189 42 364 487 586 650 135096 275 430
136332 46 137175 316 657 841 138146 51 255
521 792 827 139012 104 213 448 629 763 140237
41 312 49 773 892 141125 276 497 517 612 871
669 142156 291 334 932 143099 188 355 581
144303 639 810 145109 245 327 790 843 146100

NAJWIĘCEJ WYGRANYCH PADA w kolekturze F. ZYGARŁOWSKIEGO, POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 12. LOSY I KL. SĄ JUŻ DO NABYCIA

217 353 687 834 74264 489 594 630 75178 810
945.
76204 543 678 793 77889 78030 305 23 52
560 946 87 79154 246 461 533 720 51 980 80108
21 48 93 379 401 822 81268 844 948 82043 513
53 603 67 818 827 83022 196 334 43 783 84025
343 420 85039 267 81 442 747 86181 817 906
63 87157 63 425 528 778 88104 314 28 959 89454
59 340 453 608 84 949 99007 33 416 31 462 96
881 91070 207 892 92178 28 805 83 57 72 727
323 942 95057 232 97 354 152 655 91195 95000
419 26 692 932 73 96182 261 329 894 97044 86
98038 817 95 99057 195 400 564 634 83 782 834
933 100138 203 846 101060 83 128 44 298 903
102159 622 32 718 866 103282 491 104081 120 50
244 413 643 833 908 105830 988 106187 245 492
93 581 928 107121 280 432 484 978 108029 168
219 325 622 807 35 109210 435 56 500 848 955
110170 288 344 439 788 952 111428 51 65 323
68 423 70 532 94 652 112037 136 204 25 306 444
507 113015 449 516 988.
114034 224 450 631 59 953 115205 30 43 75
769 967 116009 46 108 27 228 482 512 646 55
829 973 117038 306 25 650 711 118148 293 818
49 989 119498 549 900 120053 217 330 462 69
893 112550 881 454 533 666 737 840 122059 923
50 123078 80 349 947 124522 29 320 51 125051
83 138 232 416 981 126208 463 505 15 761 909
67 127007 352 683 899 128397 443 95 909 43
129017 478 762 130003 29 260 99 762 922 131060
195 206 503 13 625 89 723 901 1322

Dnia 19 stycznia 1935 r., rozstał się z tym światem, ś. p.

Dr. Tadeusz Drzażdżyński

Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Koła gospodarcze Wielkopolski tracą w Zmarłym wybitnego swego przedstawiciela, zaś Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, cennego i gorliwego członka Prezydium.

Za Prezydium Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu

dg 781

(—) Samulski, Prezes.

ś. p.

Walenty Kotula

Dzierżawca dóbr

po ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami zasnął w Bogu w Oparowie dnia 21 stycznia 1935 r. przeżywszy lat 59. Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w środę, 23 stycznia o godzinie 3 po poł. w skrypcie kościoła OO. Bernardynów na cmentarz Lyczakowski, o czym zawiadamiają Krewnych i Znajomych

pograżeni w smutku i bólu pozostali żona i córki.

Mszę św. za spójność ś. p. Zmarłego odprawia OO. Bernardyni w czwartek, 24 stycznia o godz. 8 rano.

Zakład pogrzeb. Elizjum, Lwów, Sobieskiego, tel. 89-40.

Poszukuje się do odwiedzania drogerij i sklepów kolonialnych w Województwie Poznańskim dobrze wprowadzonego i doświadczanego

podróżującego

na stałą posadę. Zgłoszenia z podaniem referencji proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zg 10 242.

Dnia 19. bm. ubył z grona naszego, wieloletni skarbnik, ś. p.

dr. Tadeusz Drzażdżyński

przy którego ofiarnej i zapobiegliwej współpracy, wzniosło Towarzystwo nasze Domy Akademickie w Poznaniu. Niech pamięć Jego wysiłków, ku dobru Akademickiej Młodzieży podjętych, trwa w pokoleniach po wieczne czasy.

Za Poznański Komitet Wojewódzki Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej

zg 10 247

Adolf Bniński, prezes.

Dnia 19 stycznia 1935 r., zakończył doczesny swój żywot opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Dr. Tadeusz Drzażdżyński

W przedwczesnie Zmarłym straciła nasza organizacja długoletniego, zasłużonego członka Zarządu i wypróbowanego Przyjaciela. Zachowamy Go w trwałej i wdzięcznej pamięci.

dg 780

Stowarzyszenie „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie” w Poznaniu.

Dnia 19 stycznia 1935 r., zmarł po długich cierpieniach, nasz Drogi Comiliton Filister h. c., ś. p.

Bronisław Gozdawa Drwęski

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 22. bm., o godz. 3 po południu z kostnicy Szpitala Wojakowego przy Wałach Jana III.

Konwent Poznania Korp. Stud. U. P.

Pod mogiłąm żywym ziemi, zg 10 243
Wieczny spójność, wieczna cześć!

Przewielebnemu Duchowieństwu z Ks. Dziekanem Głowińskim na czele, wszelkim Organizacjom, Życzliwym, Parafjanom oraz wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym za wszelkie dowody współczucia i oddanie ostatniej przysługi, najdroższemu ś. p.

Ks. Dr. Przemysławowi Wilkońskiemu

Proboszczowi Parafji Grodzisko n/Proсна składają serdeczne

Bóg zapłać!

zg 10 241

Stroskani bracia i rodzina.

„HAFTOPLIS“

wykonuje mereżkę, okretkę, dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekantowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie ceków terminowo — najtaniej
STARY RYNEK, wejście Wiankowa, filia św. Marcin 27 i Romana Szymańskiego 1.
Pg 2 055-50.60

Sypialnia

dębowa, nowa. — okazynie na sprzedaż. Stołarnia Piaskowa 3, Koniecki, (ulica leży przy Tamie Garbarskiej).
zd 48 071

Uwaga! Pomarańcze!

Pomarańcze hiszpańskie

nadchodzą codziennie w wielkich partjach. Wszelkie gatunki po najniższych cenach dziennych stale do nabycia. ng 5081

Telefon 22-450 G. Groen, Gdańsk, Messehalle.

EKSPEDJENTKI

tylko z branży, z dobrymi świadectwami i referencjami poszukuje od 1 lutego rb. FA. C. SIEBERT, Bydgoszcz, ul. Gdańska 1-3. Skład tow. galanter., bielizny, wełny i trykotaży. — Zgłoszenia pisemne z dołączeniem fotografii oraz podaniem wysokości pensji uprasza się nadsyłać pod powyższym adresem. ng 5080

Poszukuję odpowiedniego zajęcia

w biurze lub organizacji społecznej. (Język polski, niemiecki, francuski)
Kazimiera Szymańska — Podgórna 7, m. 3.
zg 10 236

„Czary! odcisk ten znikł!”

Kąpiel tlenowa z Saltrat Rodell zmniejsza odciski do tego stopnia, że można je odjąć w całości wraz z korzeniami. Znikły one na zawsze bez bólu i niebezpieczeństwa. Saltrat Rodell wydziela tlen i tworzy mleczną kąpiel, która usuwa odciski i sińce, zmniejsza spuchliznę do tego stopnia, że można nosić obuwie o cały numer mniejsze. Apteki, sklepy apteczne i perfumerje sprzedają Saltrat Rodell pod gwarancją, za minimalną cenę. Skład główny: L. Nasierowski, Warszawa, Kaliska 9.

RATUJECIE ZDROWIE!

CHORY ŻOŁĄDEK JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Szkoło okienne, ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp. szyby wystawowe i lustra

Obrazy — — — Kit szklarski
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.
Poznań, Małe Garbary 7a. Tel. 13-63.
Oddział w Łodzi, ul. Wigury 15, tel. 134-53. Pg 20-18 171

Do wynajęcia

2 pokoje duże, jasne, frontowe, na I. ptr. na biura lub dla organizacji społecznej
Podgórna 7, m. 3 zg 10 237

Celem importowania towaru do Polski ze składnicą w Poznaniu

szukam współnika

z 30 000 zł. Pożądana współpraca. Pertraktuję tylko bezpośrednio z interesentami. Oferty pod zg 10 235 do Kurjera Poznańskiego.

Poszukujemy od zaraz dzielnego mistrza maszynowego

obeznanego z dokładną obsługą urządzenia kotłowni, maszyn parowych, urządzeń ogrzewalnych itp. Zgłoszenia należy skierować do administracji Kurjera Poznańskiego pod zg 10 246.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty na przykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.15.

<p>1. KAMIENICE Kupię dom przy Pierackiego, Marcina, Ratajczaka do 100.000 zapłacie dochodowa, nieobciążona, willa najpiękniejszej ulicy centrum — wartości 75.000 reszta gotówką. Oferty Kurjer Poznański zd 47 898</p>	<p>Willa Łazarz 8 pokoi, komfort 35 000 wpłata 15 000. Kossman, Fredry zd 48 012</p> <p>Wille 2 piętrowa wielkimi zabudowaniem, placem, ogrodem Poznaniu najkorzystniejsze miejsce na cele przemysłowo-handlowe sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zd 48 135</p>	<p>Kamienica dwupiętrowa nowobudowana 25 tys. wpłaty 15 000. Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15. zd 48 021</p> <p>Kamienice okazała dobrym stanie, dochód 9 000 za 64 000 wpłaty 48 000.— Oferty Kurjer Poznański zd 48 105</p>	<p>Kamienice nowa, dochód 6 000 sprzedam 40 tys. Oferty Kurjer Poznański zd 48 157</p> <p>7. SPRZEDAŻE Motocykl 500 cm³ sprzedam. Poznański 29 — 1. 1</p>	<p>Meble poleca najtaniej K. Bakoś, Stary Rynek 51 zd 45 501</p> <p>Jadalnie — Sypialnie tapczany kanapy, leżanki, klubowe garnitury, alabastry, biurka najtaniej Dom Komisowy. Wrocławska 6/8. zg 44961</p>	<p>Materiały sprzedaż posezonowa — zniżone ceny. Molenda Plac 8-to Krzyżski 1 Prz 2083-3.27</p> <p>Wózki wybór tanio. Trabczyńska. Piętrackiego 11. Asygnaty „Kredyt” zd 44 007</p>
--	---	--	---	---	--

Jadalnia
solidna barok, korzystnie, wielkie lustro, kanapa, 2 fotele, zegar ścienny, maszyna do szycia, obrazy oryginalny sprzęt, Kucharzowski 1, m. 15. zdg 47 245

Gabinet
mały elegancki bardzo tania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 444

Skład kolonjalny
z ładnym 3 pokojowym mieszkaniem, dobrze wprowadzony na sprzedaż z powodu choroby. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 47 886

Maszyny do pisania
małe i duże nowe i używane, najkorzystniej: Skóra i S-ka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 23. ng 4646

Również Pan
winien się przekonać, że materiały na ubrania, płaszcze, najkorzystniej w fabryce konfekcji męskiej Edmund Grześkowiak, Stary Rynek 83. Pr 2 072-13.81

Centrala mebli
Wielka 26, poleca meble po cenach najniższych. Pr 2 038-11.11

Sprzedaż — Naprawa
wielkich piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wlecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2. dg 4 672

Futra
karakuly piżnowce, źrebce oraz różnego rodzaju skóry, blamy, wydry sprzedaje po cenach zupełnie taniach Łojewski, Pierackiego 20. Pg 2079-2.26

kapielowy
gazowy sprzedam. Informacje: Ładownia Akumulatorów, Górna Włda 46.

Rzeźnictwo
z urzędzeniem od zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 47 896

Parcela
budowlana 1200 m² korzystnie na sprzedaż. Staroleka-Osiedle. Adres Kurjer Pozn. zdg 47 906

Wyżła
tresowanego, Dobermana sprzedam. Przyjmuje w tresurę. Bańka, Leśnik, Obrzycko, Szamotyły zdg 47 909

Fryzjerna
tania sprzedam. Wiadomość: Wodna 17/18, Restauracja. zdg 47 919

Sprzedam
sypialkę, kuchnię, część jadalni mało używane. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 939

Singera
damska sprzedam. Zielona 8, — m. 1. zdg 47 995

Kolonjalke
dobrze zaprowadzona sprzedam. Fabryczna 30. zdg 47 996

Kawiarnia - Cukiernia
w Poznaniu przy ruchliwej ulicy jest z powodu stonoków rodzinnych zaraz do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 48 034

Wiertarka
duża słupkowa. Leśnik, Fr. Ratajczaka 20. zdg 48 033

Maszynę
do pisania Stower Record. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 032

Skład
kolonjalny, towarem, Pocha, pokój kuchnia, czynsz 93, — miesięcznie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 085

Kolonjalke
bardzo tania sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 47 990

300,— zł
sprzedam fortep. „Ecke”. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 965

Słomę
prasowaną drutem żanna, owiana i pszenną w większych wylkach wazonowych ma na sprzedaż. Majetność Skoraczew, p. Mchy, stacja kolejowa Chwałkowo - Kościelne tel. Książ 8. zdg 47 319

Wielka
szafa do rzeczy na sprzedaż. — Grobla 1b, m. 6. zdg 48 065

Pianino
czarne dobrze utrzymane, bardzo korzystnie na sprzedaż. Ratajczaka 11a, m. 73. zdg 48 064

Nowy dom
ogród, 2x4 pokoje, 24 tysiące złotych reszta cztery tysiące amortyzacja Stacja Debiec, — Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 047

Kolonjalke
zaprowadzona, mażem, mieszkaniem sprzedam. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 48 028

Sypialnia
dębowa nowa okazynie. Stolarnia, Piaskowa 3, Kościelki. zdg 48 070

Meble kuchenne
najkorzystniej kupisz w twórnicy mebli kuchennych, Piaskowa 3, Kościelki. zdg 48 069

Konia
platforme, wóz sprzedam. Strzelecka 13. zdg 48 996

Gospodarstwo
60 morgowe, żywym, martwym inwentarzem blisko Poznania — również jako parcele sprzedam. Krzyżownicy Okrężna 5. zdg 48 173

Skład
kolonjalny, mieszkaniem, towarem spieszenie Strzałkowski, — Ostrówek 10. zdg 48 130

Singera
wpuszczona. Szyperka 3 — 3. zdg 48 124

Radjo
Philips baterijny tania. Matejki 40/41, stróż. zdg 48 120

Jadalnie
eleganckie bardzo tania. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 48 158

Karoserja
oryginalna Essex tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 153

Skład kolonjalny
z mieszkaniem na sprzedaż. — Adres Kurjer Pozn. zdg 48 188

Pianino
Górna Włda 76 — 5. zdg 48 084

Kolonjalke
towarem, dwupokojowym, mażem 1800, Wodna 27, skład cukierków. zdg 48 083

Szczotkarskie
noże, narzędzia, umywalnie, płyta marmurowa, waga. Szwarzarska 22 — 13. zdg 48 042

Karakulowe
piżnowce futra lisy srebrne — tania. Ratajczaka 26, pierwsze piętro. zdg 78 151

Stoły
biurowe, duże foteliki Thonet. Skarbowska 14 m. 10. zdg 48 149

Maszynę
pisania sprzedam. Marcina 15 — 5. zdg 48 145

Kiosk
prosperujący, centrum sprzedam albo wydzierżawie. Adres Kurjer Pozn. zdg 48 140

Fryzjerski
zakład Poznaniu sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 130

Skład
tow. krótkich i kapeluszy damskich w powiat, mieście przy bardzo ruchliwej ulicy tania oddam z powodu choroby. — Kurjera Pozn. zdg 47 9612

Chłodnice
do samochodów Chevrolet, Ford, Komnik, Fiat i inne, systemy ulowy do nabycia. Wytwórnia chłodnic i blotników Gulczyński, Poznań, ul. Dolina 17, Telef. 75-52. zdg 48 008

Poszukuję
pośrednika, sprzedaży piekarni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 176

Konie
6 i 8 lat robocze sprzedam. — Sinsch, Poznań-Szeląg, Cmentarz. zdg 48 175

2. PIENIĄDZ
15 000,— na nieruchomości hipoteka I. miejsce poszukuję. procent według umowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 163

1 000 zł
spiesznej pożyczki poszukuję. 12 procent pewne zabezpieczenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 161

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane
pensjonat chrześcijański „Soplicowo”, położony centrum wśród parku, pełny komfort. Informacje przez grzeszność tel. 36-05. zdg 48 060

4. OSOBISTE

Wtorek
— to już inną sprawą chodze tam gdzie dobra kawa wszak mam rację! na Hitlera!

kawal
tylko u Webers (Nowa 4). ng 4 497

Za długi
mej żony Zofji z domu Andrzejewskiej, zamieszkałej Długa 5 — 9 nie odpowiadam. Zdzisław Lubniński. Pg 2303-53.115

6. OZENKI

Kupiec
kawaler, lat 29, brunet, który przybył zagranicę na stałe do Polski, posiada kilka tysięcy złotych, z braku znajomości poszukuje panny do lat 28 celem ożenku, posiadającej własny interes lub oszczędności. Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdg 46 922

Poznań
pania młoda kulturalna, inteligentna. Cel matrymonialny. — Fotografia konieczna, która natychmiast zwracam Dyskrekcja zapewniona. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 47 973

Dla
kolegi zbrożca, dobrej posiadzie lat 26, bez nałogów, przystojnego, średnim wykształceniem, który posiada kilka tysięcy szuka żony majątkiem, celem usamodzielnienia się. Dyskrekcja zapewniona. Oferty fotografują do Kurjera Pozn. zdg 47 962

Kupiec
kawaler, lat 29, brunet, który przybył zagranicę na stałe do Polski, posiada kilka tysięcy złotych, z braku znajomości poszukuje panny do lat 28 celem ożenku, posiadającej własny interes lub oszczędności. Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdg 46 922

Samodzielny
kupiec kawaler, lat 35, wysokiego wzrostu szuka gospodarniej, inteligentnej kobiety, celem szybkiego ożenku Potrzebna wyprawy i gotówka (5—10 tysięcy). — Zgłoszenia na serjo z fotografią do Kurjera Pozn. zdg 5077/8

Największy wybór
posażnych pan i pań oraz zajmujących poważnie stanowiska, poleca jedynie „Echo”. Poznań, św. Marcin 68, Tel. 50-30. zdg 48 041

Złamana losem
lat 40, szlachetnego charakteru, pragnie poznać inteligentnego pana do lat 55, celu matrymonialnym. Poważne zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 916

Współwłaściciel
kamienicy Poznaniu lat 26, kawaler przystojny, posłubi przystojną zamożną. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 997

11. KUPNA

Kupię
100 żelaznych beczek ocynkowanych wewnątrz i zewnątrz w dobrym stanie. Drogerja pod Kotwica, W Chylniewski, Jarocin zdg 47 907

Zakład
fryzjerski kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 949

Samochód ciężarowy
3 tonny mało używany w dobrym stanie na detach, kupię za gotówkę. Oferty z podaniem ceny i marki samoch. do Kurjera Pozn. zdg 47 952

Wyszczarkę
kolnierzyków kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 002

Futro
damskie kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 066

Kupię
reklamówkę półton. względnie podwozie. Oferty ceną Kurjer Pozn. zdg 48 075

Młyńskie
urządzenie z rozbioraki kupię. — Szczegóło Kurjer Pozn. zdg 48 136

Mleczarnię
kupię gotówką lub wydzierżawie Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 092

Pianino
lub fortepian kupię. Cena Kurjer Pozn. zdg 48 106

Piec
gazowy kapielowy kupię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 48 123

12. DO WYNAJECIA

Pięciopokojowe
1. 3. czteropokojowe 1. 4. wolne. Gospodarz, Długa 3, (Zielone Ogródki) dg 774

Mieszkanie
3 pokojowe z pokojem dla służącej i łazienką, drugie piętro, częściowo umeblowane, pocztowa Łazarza za zgodą gospodarza do oddania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 885

4-pokojowe
komfort i piętro 1 marca, ulica Wielka. Oferty „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod 4/9. Pr 2 308-4.9

Dwupokojowe
słoneczne Łazarz wynajmę. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 897

Pokój
kuchnia. Siemiradzkiego 2, m. 10 zdg 47 910

2 pokoje
kuchnie wydzierżawie. Ul. Główna 60, gospodarz. zdg 47 911

7 pok. parter
ul. Rzeczypospolitej 2 od 1. 4. lub rychlej na biuro adwokat, lub biuro z mieszkaniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 915

3 pokoje
nowym domu wynajmie właściciel. Aleja Hetmańska 25. zdg 47 957

Trzy
dwupokojowe w willi z ogrodem Staroleka, najchętniej jednej rodzinie. Zgłoszenia Plac Sapieżyński 2a, m. 16. zdg 48 009

2
pokoje kuchnia, stałej posiadzie. Osiedle Warszawskie, ul. Płocka 21. zdg 48 019

2 pokoje
kuchnia, przedsiłonek, słoneczne. przy parku Wilsona IV. 60. — bez podatku od gospodarza zaraz. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 48 138

5 pokoi
słoneczne, czyste, wygodne Grunwaldzka 59, I. piętro. Wiadomość na miejscu, parter, lewo. Ostatni przystanek 6 i 3. zdg 48 116

4 pokojowe
centrum, wysoki parter, wygodny, zwrot 350.— Obejrzać 11 do 12. 4—6. Adres Kurjer Pozn. zdg 48 111

13. SZUKA MIESZK.

Adwokat
poszukuje 3 pokojowego mieszkania z komfortem w celach biurowych i mieszkalnych w centrum miasta od 1 marca br. Oferty do 25 stycznia 1935 r. pod „Adwokat 100” do ekspedycji Kurjera Pozn. zdg 48 004

Dwupokojowego
bliżej centrum do II piętra szuka urzędnik na stałej rok góry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 102

1
lub 2 pokoje z kuchnią poszukuje dobry platin. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 894

Poszukuję
4 pokojowego komfortowego środowiska i ptry. mieszkania, czysty przemysł. place zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 47 895

Ogródnik
bezdzietny poszukuje stróżostwa z mieszkaniem. Antonin, ul. Pułska 30, ogródnik. zdg 47 930

Kolejarz
rencista poszukuje mieszkania z portjerstwem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 942

3 pokojowego
komfortowego I. piętro okolica Parku Wilsona poszukuje pewny platin. Pośrednicy wykłuzeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 48 037

Małżeństwo
szuka stróżostwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 974

Dwupokojowego
szuka urzędnik od gospodarza rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 975

2-3
pokoi z kuchnią szuka urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 979

Szukam
pokoiu i kuchni od zaraz wprost od gospodarza, place rok zgóry. Śródmieście. Agenci wykluzeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 057

Czteropokojowego
lub trzypokojowego szuka emeryt. Oferty warunki Kurjer Pozn. zdg 48 031

Dwóch
pokoi kuchni od gospodarza poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 026

Próżnego
pokoiu od gospodarza poszukuje małżeństwo, dam rok zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 082

3-4
od gospodarza poszukuje. Czynsz półroczny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 48 150

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
ładne trzypokojowe na dwupokojowe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 948

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Piekary 7 — 6. godz. 9—2. zdg 47 904

Słowlkiego
33 — 17, ogrzany panom. zdg 47 903

Przyjeżdżnym
od 1.50 zł. Wrocławska 13, m. 11 zdg 47 923

Dwuosobowy
dobrem utrzymaniem, łazienka, centrale. Bukowska 1 m. 18 przy Kaponierze. zdg 47 707

Panu
Matejki 65, m. 5, ogród. zdg 47 936

Dwuosobowy
Grunwaldzka 25, m. 12. zdg 47 940

Komfortowy
oraz mniejszy ogrzewanie centrale I. piętro. Matejki 49, — m. 2 b. zdg 47 941

Solidny
panienkom. Piekary 10 — 15. zdg 48 063

Pokoje
jedno- lub dwuosobowe. Śniadeckich 17, m. 11. zdg 48 048

Pokój
próżny i umeblowany. Piotra Wawrzyniaka 43, m. 2, przy Bukowskiej. zdg 48 003

19.50 wiadomości sportowe: 20.00 muzyka salonowa (płyty): 20.45 dziennik wieczorny: 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”: 21.00 koncert Chopinowski w wykonaniu Stanisława Szpinalskiego (Tr. do Londynu): 21.30 odczyt w jez. niemieckim: Wieliczka i cuda jej podziemi”: wygl. gr. Jerzy Dobrzycki (Tr. z Krakowa): 21.40 pieśni polskie w wyk. Aleksandra Michałowskiego (bas): 22.15 muzyka salonowa (płyty): 23.05 muzyka taneczna z dancingu „Oaza”

POZNAŃ
Poznań — 15.45 „Co wemy dziś o pochodzeniu człowieka”: wygl. dr. J. Rżóska: 15.55 pogadanka organizacji „Studentek”: 16.00 koncert orkiestry dętej 57 p. p. pod dyr. prof. A. Szalkowskiego. Transmisja z Poznania: 16.30 muzyka (płyty): 16.45 program dla dzieci: (starszych) omówi p. Wanda Tarkiewicz-Walkowska: 17.25 „Ciche bohaterki”: — wygl. prof. Henryk Mościcki: 17.35 koncert chóru Eryana — Transmisja ze Lwowa: 17.50 poradnik sportowy: 18.00 skrzynka pocztowa rodzinca: 18.15 „Na polską nutę”: — Koncert w wykonaniu Ork. Lwowskiego Kola Mandolinistów „Hejnał” z udz. Tria Gitarowego. — Transm. ze Lwowa: 18.45 „Zagadnienia ludnościowe a kryzys”: — wygl. p. Jerzy Komarnicki (odczyt): 19.00 recital śpiewaczy Marii Carmarie (sopran): 19.20 pogadanka aktualna: 19.30 dwóch grajków podwórzowych (mały skrzypek i gitarzysta): —

Zacisze
2. II. p. m. 4 (narożnik Jasnej) pokoi z centralnym ogrzewaniem światło elektryczne, łazienka. zdg 47 946

2
osobowy ciepły. Małeckiego 13 m. 3. zdg 48 045

Do 15 zł
pokoiku panienka, obiady. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 48 018

Dwuosobowy
Marcina 39 — 6. zdg 48 015

Frontowy
czysty solidnemu panu. Młyńska 4, mieszkanie 5. zdg 48 007

Pokój
Marcina 64, III. front. zdg 48 085

Klatka
próżny, umeblowany. Orzeszkowej 16, górny dzwonek. dg 787

2-3
próżne lub umeblowane, klatki — parter. Marcina 74, m. 15. Pg 2300-53.118

Dwuosobowy
Orzeszkowej 5. zdg 48 109

Eleg.
pokój dla jednego pana Mickiewicz 5, m. 5. zdg 48 108

Dąbrowskiego
23 — 8 frontowy elegancki obiady zdg 48 152

Próżny
frontowy, duży na biuro. Marcina 15 — 5. zdg 48 144

Dwuosobowy
jednosobowy, Pocha 20, m. 7. zdg 48 141

Pokój
Strzelecka 5, m. 4. zdg 48 178

Frontowy
Pocztowa 21 — 4. zdg 48 131

Grunwaldzka
15 — 2. zdg 48 122

Grottgera
14 — 3. zdg 48 121

Pokój
front, utrzymaniem zaraz. Restauracja, Bukowska 5. zdg 48 187

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
próżnego szukam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 907

Pokoju
2 osobowego, ciepłego, czystego, niekrepującego, łazienka, elektryczność. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 47 951

Pokoju
niekrepującego poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 993

Pokoju
umeblowanego ewentl. pianinem poszukuje. Oferty ceną Kurjer Pozn. zdg 48 007

Pokoju
krawcowa z ceną. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 013

Studentka
szuka skromnego pokoju. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 051

Pokoiku
swobodnego szukam na dnie. — Przyjeżdżny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 48 022

Niekrepującego
centrum, elektryczność, solidny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 093

Pokoiku
małego poszukuje pani, okolica Włda lub śródmieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 102

Jednosobowego
Oferty ceną Kurjer Pozn. zdg 48 159

17. LOKALE

Skład
z dwoma oknami, przy rynku miasta powiatowego z urzędzeniem nadającym się na każdą branżę zaraz do wynajęcia. St. Wojcieszak, Krotoszyn. ng 5 061

Warsztaty
oraz składnice większe i mniejsze (duże podwórce) zaraz wynajmę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 888

Skład
wolny, gospodarz, Długa 3. dg 773

Ubikacji</

Sukienki
wykonuje oraz kapelusze Salon Młod Sława, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 48 086

Krawcowa
w domu i poza dom także na wyjazd. Graczykówna, Za Bramką 9, m. 5. zdg 48 044

Krawcowa
szyje tanio szybko, modnie. — Piekary 9 — 8. zdg 48 125

Krawcowa
w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 902

Wypożyczalnia
eleganckich ubrań frakowych — i smoków. Poznań, ulica Nowa 1. Telefon 5217 — I piętro. Dla PP. Akomodacja 10%. Pg 2294-3.61

24. NAUKA

Języki
oraz wszelkich wad językowych (seplenienia, bełkot, gardłano „r” wada, niewyraźne wymawianie słów) usuwa radykalnie w krótkim czasie pod gwarancją. Jan Łazewski, ul. Krasieńskiego 13, m. 19. Przyjmuje codziennie 5 — 7. zdg 47 453

Szkoła Tańców
Kledecka Mikołajczak, Józefa 6 Pg 2296-3.63

Nauczycielka
z pozwoleniem nauczania przygotowuje w języku francuskim niemieckim i polskim aż do IV kl. gimn. Wynagrodzenia skromne. — Oferty Kurjer Poznański zdg 48 089

Korepetytora
do polskiego, francuskiego poszukuje. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 47 938

TEATRY

Poznań, wtorek, 22. 1.

TEATR POLSKI: — Dziś
„Rozkoszna dziewczyna”.
Środa, 23. 1. „Rozkoszna dziewczyna”.

TEATR WIELKI (Opera):
„Don Juan”.
Środa, 23. 1. „Pajace” i „Cavaleria rusticana”.
Czwartek, 24. 1. Koncert symfoniczny.

TEATR WIELKI: KONCERTY SYMFONICZNE:
VIII. koncert symfoniczny w czwartek, dnia 24. 1. o godz. 20. Dyrygent: Mikolaj van der Pals, solista: prof. Zygmunt Lisicki, fortepian.

TEATR NOWY: Dziś: —
z powodu próby generalnej z farsy „Hurra! jest chłopczyk!” przedstawienie zawieszono.
Środa, 23. 1. „Hurra! — jest chłopczyk!” — premiera.

MUSIC HALL STANIEWSKICH: Wtorek, 22 stycznia: 2 przedstawienia o 6 i 8,30.

KINA APOLLO METROPOLIS
NASZE KINA PROGRAMY NAJTANIEJ NAJLEPSZE
ng 4 242

KINA
Poznań, wtorek, 22. 1.
APOLLO: „Uwodzicielka”.
CORSO: „12 krzesel”.
EUROPA: „Romans Małki”; film wjenny.
GWIAZDA: „Ostatnia Carowa”.
METROPOLIS: „Pościg za cieniem”.
MOJE: „Dziś żyjemy”.
ORZEL: „Wszystko dla dziewczyny”.
OSWIATOWE T. C. L.: — 1) „Mandżuria plonie”; 2) „Na skraju Sahary”.
RENAISSANCE: „Tajemne moc”.
SPINKS: „Wesoła Zuzanna”.
SONCE: „Przeor Kordecki Obrońca Czystochowy”.
TECZA-Lazarz: „I coś dalej szary człowieku”.
TECZA-Wilda: „Zaledwie wczoraj”.
WILSONA: „Rozkoszne kłopoty”.

Szkoła tańców Szczerkówny
Wrocławska 14. zdg 47 903

Kto
tłumaczy polskie na wykładowe francuskie oferty z ceną za 1 str. maszyn ark. kwarto. Oferty do Kurjera Pozn zdg 47 939

Kursy
stenografii pisanie maszyn rozpoczynam 6 lutego. Poznań, Kantaka 1. — 6. zdg 46 902.3

25. MUZYKA

Pianino
do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 005

Pianista
pierwszorzędny accordion, repertuar salonowy-jazzowy wolny 1. 2. Zgłoszenia „Par”, Toruń, „Repertuar”. Pg 2311-64.9

26. SZUKA POSADY

(Zgłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych)

Ogrodnik
samotny z diageletia praktyka, dzielny fachowiec, uczciwy, pracowity, dobre świadectwa, polecenia poszukuje lepszej posady zaraz lub później. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 47 302

Buchalter - kasjer
samodzielny, dłużejletnia praktyka, obznajomiony z wszelkimi systemami księgowości rolnej, chętny do pracy, biegły korespondent ustawa bilansu, reguluje założeń, szuka odpowiedniego stanowiska od zaraz lub później najchętniej majątku. — chłubne świadectwa i referencje. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 43 441

Kucharka
poszukuje posady od 1. 2. w lepszym domu, zdrowa, czysta z własną pościelą, najchętniej do prowadzenia domu samodzielnie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 47 681

Za 60 zł
pari inteligentna, przystojna, przyjmie prace biurowe, zna korespondencję handlową i pisanie na maszynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 685

Bona - niania
w średnim wieku 9 letnie świadectwo poszukuje posady do niewolca lub dzieci mniejszych tylko w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 696

Gospodyni
poszukuje posady od 1. 2. Zna dobrze kucharstwo, gospodarstwo wiejskie i miejskie, polecenie dobre. Zgłoszenia pod adres: M. Wawrzyniak Ślachein, powiat Środa. zdg 47 805

Krawcowa
francuski przyjmie prace jako podreczna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 875

Szofer
mechanik praktyk, kaucja poszukuje pracy, zna francuski. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 876

Kejner
z kaucją 100 — 200. lat 23 poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 613

Panienska
inteligentna lat 17, ukończone 4 kl. wydz. i 2 kl. handl., znająca prace domowa oraz robotki, kochająca dzieci poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Wiecej niewykluczona. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 092

Dziewczyna
prowinclj, uczciwa, pracowita, praniem, gotowaniem szuka posady od 1. referencje poważne. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 912

Elektromonter
z dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 917

Redakcyjnej
praktyki poszukuje student prawa lat 30, świetny organizator w sprawach politycznych i społecznych, dzielny referent dyskusyj i rozpraw z bystrym zmysłem orientacyjnym, przyjmie także posadę biurową, administrację domu lub t. p. Bardzo poważne referencje i polecenia. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 921

Młody
z wykształceniem gimnazjalnym praktyka biurowa poszukuje posady biurowej, inkasenta, przedstawicielstwa lub t. p. zresztą przyjmie każdą posadę, również woźnego. Bardzo poważne referencje i ewentl. gwarancja bankowa. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 922

Kierowniczej ekspedjentki
w składzie pieczywa, cukrów lub t. p. poszukuje. Referencje i gwarancja bankowa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 924

Poszukuje
posady zaraz lub później, znam dobre gotowanie, wypiekanie ciast, pranie, prasowanie, wszelka prace w zakresie gospodarstwa domowego, władam polskim niemieckim, lat 27, do brzem polecenie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 932

Poszukuje
posady biurowego lub woźnego, inkasenta, złoże kaucje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 47 933

Kucharka
restauracyjna szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 47 943

Posługę
praniem przyjmie zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 955

Dziewczyna
starsza poszukuje posady kucharki, zna wszelka prace, pranie i prasowanie, najchętniej u lekarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 958

Dobra
krawcowa i bielźniarka szuka posady w domu, poza dom. Pocha 77, m. 11. zdg 47 986

Komu
zależy na osobie inteligentnej, lat 38, bezwzględnie uczciwej, wzorowej, pracowitej, gospod. domowa rutyna, nauczycielki wychowawczyni, polski, niemiecki, króć szyje wszelkiej garderoby dziecięcej do najwykwintniejszej damskiej, zamierzam pielęgnowanie chorej, może być wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 001

Kuchmistrz
młody trzeży, wszechstronnie uzdolniony zawodowo, znajomość enkiernictwa, szuka posady w Poznaniu na skromnych warunkach, chętnie w dom prywatny, wyższej arystokracji. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 48 006

Sluzaca
poszukuje posady 1. 2. do wszystkiego z dobrimi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 040

Sluzaca
z gotowaniem dobre świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 039

Dziewczyna
szuka posady do wszelkiej pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 48 038

Krawcowa
sumienna i pracowita poszukuje jakiegokolwiek posady, lub szyje poza dom Oferty Kurjer Poznański zdg 47 977

Ogrodnik
kawaler, lat 25, po wojsku 6 1/2 letnia praktyka szuka posady samodzielnie na majątku lub pomocnika, do brzegi świadectwami. Obieznany barto etwie, kultury roślin pod szkłem i na wolnym, na niewypowiedzianej posadzcie, pragnie zmienić posadę od lutego lub później. Oferty prosze kierować Kurjer Poznański zdg 47 980

Szukam
posady woźnego lub portiera z kaucją 500 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 47 938

Panienska
poszukuje posady do bufetu lub składu. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 027

Panienska
1/2 roczna szkoła gospodarca szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 024

Młoda
dziewczyna poszukuje posady do 1. lub dwóch osób, samodzielnie gotowaniem od zaraz lub 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 020

Posługaczka
poszukuje poslugi na cały dzień do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 017

Starsza
sluzaca poszukuje posady samodzielnie gotowaniem, od 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 076

Dziewczyna
ze wsi szuka posady jako początkująca. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 068

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 067

Kucharka
poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 864

Poszukuje
poslugi zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 47 981

Prasowaczka
poszukuje pranie, prasowanie w domu i poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 983

Nauczycielka
przyjmie posadę do dzieci do lat 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 964

Ogrodnik
stangret biegły w obu zawodach szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 087

Przychodnia
uczciwa, czysta poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 081

Panna
zna krawieczynę, prasowanie, nieco robotek oraz gotowanie, włada biegle językiem polskim i niemieckim szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 48 079

Polecona
przychodnia poszukuje pracy. — Oferty Kurjer Poznański zdg 48 104

Praczką
młoda szuka, prania poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 147

Nauczycielka-wychowawczyni
młoda, francuski, muzyka, dobre świadectwa, praktyka, szuka posady. Wymagania skromne. — Oferty Kurjer Poznański zdg 48 179

Krawcowa
działa poszukuje szycia po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 128

Fryzjer
mistrz damsko - męski przyjmie posadę kierownika. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 127

Krawcowa
za skromnem wynagrodzeniem szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 48 119

Gospodyni
bardzo dobrem gotowaniem poleceniem poszukuje posady poslugi sprzątania biur. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 117

Biegła
stenografka, maszynistka szuka posady ewentl. godzinowo. tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 112

Prasowaczka
szuka prasowania ewentl. praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 160

Ogrodnik
kawaler, lat 25, po wojsku 6 1/2 letnia praktyka sumienny, pracowity, do brzegi świadectwami szuka posady na majątku lub większych zakładach. Oferty Orodwnik zdg 47 982

Lekarz - dentysta
(kob.) poszukuje posady w Poznaniu lub poblizu Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 917

Kierownik tartaku
katolik, lat 30, 14letnia praktyka w tartakach, obeznany z wszelkimi pracami zwanianymi z prowadzeniem tartaku szuka posady. Zgłoszenia B. Dymalski, Ostrów, Wilp., Starokalska 4. dg 738

Panna
skromna lat 27, szcieniem poszukuje posady do dzieci lub do pomocy pani domu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 47 679

Stebnerka
do pracowni cholewek poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 47 702

Nauczycielka
udziela korepetycji tanio. Tran-gutta 23 — 3. zdg 46 336

Ekspedjentka
młoda biegła, uczciwa, wymowna pracująca obecnie w rzeźnictwie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 761

Dziewczyna
lat 26, gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 758

Krawcowa
bardzo eleganckim szcieniem szuka posady w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 713

Panienska
do dzieci i szycia poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 769

27. WO. NIEMIEJSKA

Kucharka
zdrowa i czysta potrzebna. Długa 3, mieszkanie 9. dg 772

Dwie
panienki potrzebne na stałą posadę, gwarancja 200 — 300 złotych Oferty Kurjer Poznański zdg 47 898

Woźny
pożyczka do 800 zł. stała posada. Zgłoszenia Reklama Polska, — Cieszkowskiego 1. I. zdg 47 929

Zakład
fryzjerski przyjmie fryzjera — fryzjerkę, aparatem trwałej ondulacji. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 931

Sluzaca
zaraz 4 osoby. Grunwaldzka 72, przy Ostroroga, Liebelt. zdg 47 945

Przetarg
Starostwo Krajowe w Poznaniu odda w drodze pisemnego przetargu

budowę dwóch betonowych filarów
dla mostu przez Wartę pod Mosiną. Objętość filarów wynosi powyżej 800 metrów na 108 palach. Projekt oraz warunki budowy można przeglądać w godz. 9—15 w Starostwie Krajowym, Aleje Marcinkowskiego nr. 29, pokój 86. Rysunki, ślepy kosztorys i podkładowy wydział się lub wysłać za 10 złotych. Wypełniony ślepy kosztorys z podpisanymi warunkami i rysunkami należy nadesłać do Starostwa Krajowego do godziny 11, dnia 9 lutego 1935, tworzenie ofert nastąpi później.

Starsza
sluzaca do prac domowych na wieś 10 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 947

Podróżujacego
na prowincję poszukuje fabryka musztardy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 956

Gospodyni
kucharki poszukuje. Adwokat Wróblewski, Nowy Tomyl, zdg 47 959

Przedstawicielstwo
na wojew. Poznańskie, Pomorskie, Warszawskie solidnemu panu powierzy wytwórnia soków. Oferty Kurjer Poznański zdg 47 998

Ekspedjentka
do cukierni może się zaraz zgłosić. Piatkowski, św. Marcin 31. zdg 48 035

Sluzaca
do wszystkiego, gotowaniem z królestwa lub Małoleski. Oferty Kurjer Pozn. zdg 47 991

Praczką
poszukiwana. Dąbrowskiego 3 — m. 9. zdg 48 011

Dziewczyna
do wszystkiego i do dzieci. — Grunwaldzka 17, m. 5. zdg 47 971

Potrzebna
dziewczyna do prac domowych z lepszym gotowaniem. Zgłoszenia między godz. 6—7. Stary Rynek 63. Magazyn Konfekcji Damskiej zdg 48 059

Kejner — bufetowa
z kaucją potrzebna Adres wskazać Kurjer Poznański zdg 48 058

Dziewczyna
potrzebna. Górna Wilda nr. 29. Rzeźnictwo. zdg 48 055

Panienska
do bufetu od 1. 2. na prowincję potrzebna. Krótki życiorys — podanie pensji do Kurjera Pozn. zdg 48 052

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem do wszystkiego. Piekary 24, m. 2. zdg 48 030

Potrzebna
sluzaca. Restauracja, Ratuszowa 31. zdg 48 100

Posługaczka
potrzebna. Kantaka 1, m. 7. zdg 48 099

Nauczyciel (ka)
matematyka, geografia potrzebny (a) zaraz. Oferty z życiorysem, odpisami zwyklemi świadectw nadsyłać Toruń, Kosciuszki 4. Prywatna Szkoła powszechna. zdg 48 080

Na
probostwo potrzebna od 1. 2. kucharka — sluzaca, obznajmiona z gospodarstwem wiejskim i hodowlą drobiu. Zgłoszenia Kurjer Poznański ng 5079

Przedstawiciela
na woj. poznańskie, do ratulnej sprzedazy artykułu codziennego użytku, posiadającego dobre zorganizowany sztab agentów, poszukuje jedna z najnowszniejszych firm polskich. Zgłoszenia pod „Przedstawiciel 1935” do „Par”, Katowice, Piarackiego 8. Pg 2311-71.4

Dziewczyna
do wszystkiego. Plac Wolności 7 II., podwórze, m. 15. zdg 48 107

Humor zagraniczny
— A lubisz szkołę, malutki?
— Pewnie, proszę pani. Gdyby nie było szkoły, nie byłoby wakacyj.
(„Bulletin” — Sydney). S. F.

Przedpłata na miesiąc luty 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się nielostorzonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potocznymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówki.: słowo nagłówek, (tłuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

na stronie 6-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potocznymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówki.: słowo nagłówek, (tłuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200 149